

POLICJA

nr 4 (169), kwiecień 2019 r.

ISSN 1734-1167

www.gazeta.policja.pl

997

Prezentacja munduru wyjściowego

*Zachęcamy do zadeklarowania
w swoim zeznaniu podatkowym (PIT)*

1%

Fundacja Pomocy Wdowom i Sierotom
po Poległych Policjantach

KRS 0000101309

Dziękujemy za dotychczasowe wsparcie!

POLICJA

997

ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE

- s. 4 Minister spraw wewnętrznych i administracji – Joachim Brudziński
- s. 5 Sekretarz stanu w MSWiA – Jarosław Zieliński
- s. 6 Komendant główny Policji – gen. insp. dr Jarosław Szymczyk

BADANIE CBOS

Ocena instytucji

- s. 7 Działalność Policji najwyżej w ocenach społecznych

ŚLUBOWANIE NOWYCH POLICJANTÓW

- s. 8 Ja obywatel Rzeczypospolitej Polskiej... – uroczystości w Katowicach i Białymstoku

RUCH DROGOWY

BRD KGP dla bezpieczeństwa na drodze

- s. 10 Działania profilaktyczne w 2018 r. – podsumowanie
- Profilaktyka**
- s. 12 Policja apeluje i uświadamia – akcja informacyjno-edukacyjna „Na drodze patrz i słuchaj”

STOK NIE JEST DLA BAŁWANÓW

- s. 14 Gala finałowa konkursu – zakończenie konkursu fotograficzno-plastycznego dla dzieci i młodzieży

PRAWA CZŁOWIEKA

- s. 15 Wizyta komisarza – Dunjia Mijatović, komisarz praw człowieka Rady Europy w KGP

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Oficerowie łącznikowi

- s. 16 Na Półwyspie Apenińskim – rozmowa z kom. Magdaleną Sochacką, radcą Ambasady RP w Rzymie

s. 17,
25,38,

KRAJ

39 **Rozmaitości**

CBŚP

Śledztwo powybuchowe

- s. 18 Prawdziwe wybuchy i fałszywe alarmy – zwalczanie incydentów terrorystycznych o charakterze kryminalnym

SZKOLENIE

Śledztwo powybuchowe

- s. 20 Symulatorenia, czyli budynek do wybuchów – w CSP w Legionowie

POJAZD WIELOFUNKCYJNY

Test

- s. 22 Praetorian – prototyp pojazdu patrolowo-wypadowego dla Policji

GRANATOWA REWOLUCJA

Ciąg dalszy

- s. 26 Mundur wyjściowy – prezentacja

POLSKA FLAGA PAŃSTWOWA

- s. 29 Dzień Flagi RP – zasady obowiązujące przy wywieszaniu flagi państwowej

PROGRAM WIELOLETNI „NIEPODLEGŁA”

- s. 30 W kolejne stulecie z „Niepodległą” – rozmowa z Janem Kowalskim, dyrektorem Biura Programu „Niepodległa”

PAMIĘĆ

Rozmaitości

- s. 32 Patroni garnizonów – wielkopolskiego, dolnośląskiego i podkarpackiego

PAMIĘĆ

Rozmaitości

s. 35

HISTORIA

- s. 37 Policyjne kalendarium – kwiecień w latach 1929, 1979 i 1999

CYBERPOMOC

Ratują ludzkie życie i zdrowie

- s. 40 Czasem wystarczy jedno słowo... – praca Sekcji Obsługi Całodobowej Wydziału Rozpoznania Biura do Walki z Cyberprzestępczością KGP

EMERYTURY I RENTY POLICJANTÓW

Szkolenie

- s. 42 ZER MSWiA dla policyjnych kadrowców

DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY TOŻSAMOŚĆ

- s. 43 E-dowód – nowy dowód osobisty z warstwą elektroniczną i jego funkcjonalności

PRAWO

Przesłanki obligatoryjne

- s. 44 Zwolnienie policjanta ze służby – art. 41 ust. 1 ustawy o Policji

SPORT

- s. 46 **Rozmaitości**
- s. 48 Pomysł SPAP z Krakowa – 100 szczytów Polski na stulecie policji

U NAS

- s. 50 Zapowiedzi imprez i uroczystości – kwiecień 2019

*Funkcjonariuszki, Funkcjonariusze
i Pracownicy Cywilni Policji*

Wielkanoc to czas przepelniony radością płynącą ze Zmartwychwstania Pańskiego. Właśnie wtedy zastanawiamy się nad tajemnicą Zbawienia, zgłębiamy ją i przeżywamy co roku w szczególny sposób.

Życzę Państwu, aby tegoroczna Wielkanoc umocniła dobro tkwiące w każdym z Was, napełniła nadzieją i dała siłę do dalszej służby Ojczyźnie. Głęboko wierzę, że Wielkanocny czas będzie źródłem szczęścia i pogody ducha, a chwile spędzone w gronie rodziny przyniosą wytchnienie od codziennych zmartwień i trosk.

Na ręce wszystkich Funkcjonariuszek, Funkcjonariuszy i Pracowników Cywilnych Policji składam serdeczne życzenia zdrowych, spokojnych oraz radosnych Świąt Wielkiej Nocy. Proszę, abyście przekazali życzenia także swoim rodzinom, które nieustannie wspierają Was w codziennej służbie.

Funkcjonariuszkom i Funkcjonariuszom, którzy w Święta będą pełnić służbę, życzę, aby konieczności interwencji było jak najmniej. Świadomość, że czuwacie nad bezpieczeństwem, sprawi, że Polacy będą mogli przeżywać te Święta w spokoju. Wiem, że możemy na Was liczyć i za to należą się Wam szacunek i wdzięczność. Mam nadzieję, że w czasie wolnym od służby znajdziecie możliwość do świętowania w gronie najbliższych.

**Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji**

*Szanowni Państwo
Policjantki i Policjanci,
Pracownicy Policji*

Zbliżające się Święta są dobrą okazją, aby po raz kolejny podziękować funkcjonariuszkom i funkcjonariuszom oraz pracownikom cywilnym polskiej Policji za codzienną, profesjonalną służbę dla naszego bezpieczeństwa.

Wstępując w szeregi Policji, złożyliście ślubowanie, w którym zobowiązaliście się służyć wiernie Narodowi, strzec bezpieczeństwa państwa i obywateli nawet z narażeniem życia, dochować wierności konstytucyjnym organom państwa, strzec honoru, godności i dobrego imienia służby oraz przestrzegać zasad etyki zawodowej. Tylko szczególnie zawody wymagają złożenia tak odpowiedzialnej przysięgi. Codziennie udowadniamie, że przyrzeczenie to wzięliście głęboko do serca. Obchodzony w tym roku jubileusz stulecia powstania Policji Państwowej w sposób szczególny zachęca do umacniania policyjnego etosu.

Dzięki takiej postawie i rzetelnemu wypełnianiu przydzielonych Wam obowiązków Polacy czują się bezpiecznie. Z badań opinii publicznej wynika, że 86 proc. mieszkańców naszego kraju uważa Polskę za kraj bezpieczny, a 93 proc. ma poczucie bezpieczeństwa w swoim najbliższym otoczeniu. Policja cieszy się wysokim zaufaniem społecznym. Z ostatniego sondażu wynika, że aż 75 proc. Polaków dobrze ocenia Waszą pracę. Są to najlepsze wyniki od 1990 roku, kiedy została powołana ta formacja.

Ci, którzy posługując się nieprawdziwymi zarzutami, uderzają w dobre imię Policji, powinni zrozumieć, że szkodzą w ten sposób wspólnemu bezpieczeństwu. Jest ono jedną z najważniejszych wartości, które wszyscy cenimy i których wszyscy potrzebujemy. Policja zapewnia bezpieczeństwo jednakowo wszystkim obywatelom niezależnie od ich poglądów politycznych, wszyscy więc powinniśmy ją wspierać i wzmacniać jej kondycję. Próby zbijania kapitału politycznego na atakach na Policję nie przyniosą nikomu korzyści.

Systematyczna poprawa sytuacji w Policji dzięki wdrażanemu programowi modernizacji służb mundurowych, w tym podwyżkom uposażeń i wynagrodzeń, pozwala z optymizmem patrzeć w przyszłość.

Z serca życzę spokojnych i bezpiecznych Świąt Wielkanocnych oraz przeżycia ich zgodnie z wielowiekową tradycją w duchu głębokiej wiary, która daje nadzieję na życie wieczne. Wszyscy mamy świadomość, że radość tych świątecznych dni w dużej mierze zależy od tych, którzy czuwają nad naszym bezpieczeństwem. Możemy zawsze na Was liczyć, dlatego słowa szczególnej wdzięczności kieruję do tych, którzy pozostaną podczas Świąt na posterunku swoich obowiązków wobec Ojczyzny i jej obywateli. Niech będzie ona chociaż częściową rekompensatą za to, że nie będzie Wam dane w pełni spędzać świątecznego czasu wśród swoich najbliższych. Niech te Święta przyniosą wszystkim nową energię, otuchę i wiarę w to, co przed nami.

Z wyrazami szacunku i świątecznymi pozdrowieniami

Jarosław Zieliński

*Szanowne Policjantki, Policjanci,
Pracownice i Pracownicy Policji
Emeryci i Renciści Policyni*

W trudnej, policyjnej służbie święta są szczególnie ważne – przynoszą bowiem otuchę i nadzieję. Ma to ogromne znaczenie dla tych, którzy nieraz musieli stanąć oko w oko z ludzkimi tragediami i problemami. Ale w ten szczególny czas Świąt Wielkiejnocy, kiedy przyroda budzi się do życia, odradza się także wiara w siłę Chrystusa i drugiego człowieka.

Dla wielu z Was okres świąt będzie zarazem okresem służby pełnionej dla dobra nas wszystkich zarówno w kraju, jak i poza jego granicami. Dziękuję Wam serdecznie za to poświęcenie, gdy często narażacie życie i zdrowie dla ratowania drugiego człowieka. To właśnie takie czyny szczególnie pozwalają odzyskać wiarę w dobro i człowieczeństwo. Jako szefa formacji cieszę mnie niezmiennie wysokie wskaźniki poparcia społecznego dla naszych działań i ogólnie wysokie poczucie bezpieczeństwa wśród obywateli naszego kraju. Najnowsze badania pokazały, że Policję pozytywnie ocenia aż 3/4 społeczeństwa, co sprawiło, że w rankingu instytucji publicznych cieszących się największym zaufaniem znaleźliśmy się na pierwszym miejscu, poprawiając też nasz ubiegłoroczny wynik z marca. To wyrażony w liczbach profesjonalizm Państwa działań, świadectwo skuteczności w tym, co uznaliśmy niegdyś za najważniejsze, czyli prospołecznego nastawienia Policji, a także permanentnego samodoskonalenia się i rozwoju służby.

Warto pamiętać, że w tym roku obchodzimy 100. rocznicę powołania Policji Państwowej, do której etosu i tradycji odwołuje się współczesna polska Policja. Dlatego też jest to rok szczególny, który w dwójnasób powinien być dobry dla naszej formacji, czego życzę wszystkim policjantom, pracownikom i emerytom.

Przede wszystkim jednak życzę Państwu, aby Świąta Wielkanocne przyniosły radość oraz wzajemną życzliwość. By stały się źródłem wzmacniania ducha. Niech Zmartwychwstanie, które niesie odrodzenie, napelni Was pokojem i da siłę do pokonywania przeciwności życia oraz pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.

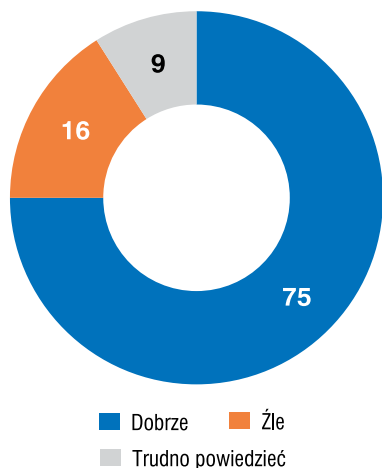

gen. insp. dr Jarosław SZYMCZYK

A handwritten signature in blue ink, which appears to be 'Jarosław Szymczyk'. The signature is stylized and fluid, written in a cursive script.

Działalność Policji najwyżej w ocenach społecznych

Wykres nr 1. Jak by Pan/i ocenili/a działalność Policji? (%)

źródło: CBOS, 7-14 marca 2019 r., N=1046

W cyklicznym badaniu, realizowanym w marcu i wrześniu każdego roku, CBOS monitoruje opinie dorosłych Polaków na temat działalności prezydenta, parlamentu, mediów oraz wybranych instytucji publicznych, w tym Policji. Wyniki najnowszej edycji badania wskazują, że trzy czwarte ankietowanych (75 proc.) dobrze ocenia jej działalność.

Oczekiwania wobec Policji są bardzo wysokie i podlegają bezpośredniej i natychmiastowej ocenie społecznej, wpływając na opinie o całej formacji i na postawy wobec niej. Z przeprowadzonego w marcu badania CBOS wynika, że 75 proc. Polaków dobrze ocenia działalność Policji, co klasyfikuje ją na pierwszym miejscu spośród wszystkich ocenianych instytucji, a wynik ten jest dla Policji jednym z najlepszych w historii badań realizowanych przez CBOS (wykres 1 i 2).

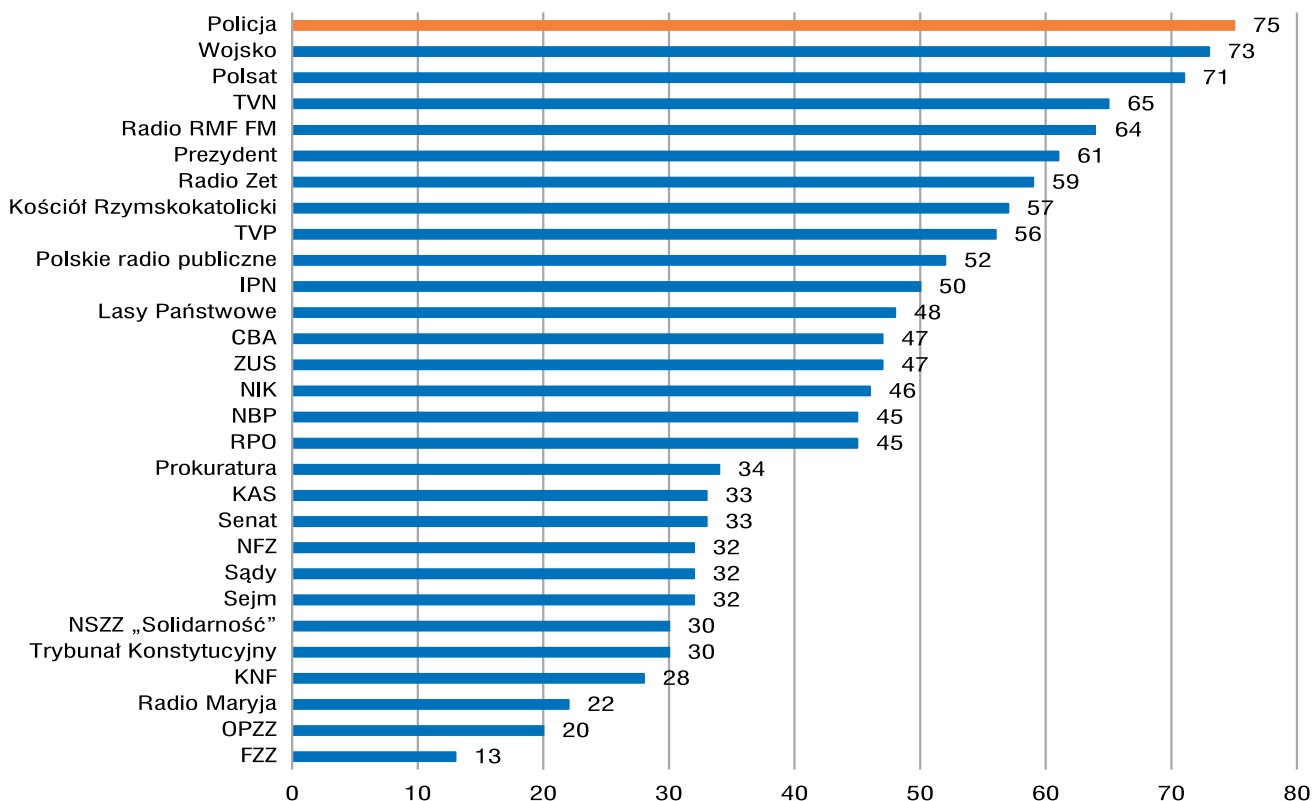
Warto również zwrócić uwagę, że Policja oceniana jest ponad dwukrotnie lepiej od in-

stytucji wymiaru sprawiedliwości, tj. sądów i prokuratury. Tak wysokie oceny Policji mogą świadczyć o tym, że odpowiada ona wymaganiom stawianym jej przez społeczeństwo.

Biorąc pod uwagę wyniki ostatnich edycji badania instytucji, można stwierdzić, że Policja wywiązuje się z nałożonych na nią zadań na wysokim poziomie. Szczególnie istotne jest to, że działania Policji w tym zakresie są nie tylko bacznie obserwowane, ale również bardzo dobrze odbierane i doceniane przez społeczeństwo. ■

oprac. w Zespole ds. Analiz i Kontroli Zarządczej GKGP

Wykres 2. Jak by Pan(i) ocenili(a) działalność ...? (% dobrych ocen w marcu 2019 r.)

źródło: CBOS, 7-14 marca 2019 r., N=1046

Ja obywatel Rzeczypospolitej Polskiej...

W marcu br. prawie 900 nowych funkcjonariuszy w całym kraju zasililo szeregi Policji. Uroczystość ślubowania odbyła się we wszystkich garnizonach. W Katowicach w ceremonii uczestniczył minister spraw wewnętrznych i administracji Joachim Brudziński, a w Białymstoku sekretarz stanu w MSWiA Jarosław Zieliński.

nadinsp. Krzysztof Justyński, który podkreślił symboliczną wymowę liczb. Na stulecie powołania Policji Państwowej ślubowanie w garnizonie śląskim złożyło stu nowych funkcjonariuszy, w tym sześć kobiet. W uroczystości uczestniczyli minister spraw wewnętrznych i administracji Joachim Brudziński, komendant główny Policji gen. insp. dr Jarosław

Słowa rot policyjnego ślubowania rozbrzmiały w całej Polsce. Policjanci składali je na sztandar jednostki, w obecności przełożonych najwyższego szczebla, kapelanów, przedstawicieli władz terytorialnych i swoich najbliższych. Garnizon podlaski zasililo 40 policjantów, garnizony: pomorski – 27, lubuski – 25, śląski – 100, świętokrzyski – 32, małopolski – 135, lubelski – 26, łódzki – 62, kujawsko-pomorski – 52, warmińsko-mazurski – 25, opolski – 27, wielkopolski – 63, mazowiecki – 64, podkarpacki – 27, zachodniopomorski – 37, dolnośląski – 47, a w Komendzie Stołecznej Policji przybyło 79 nowych funkcjonariuszy. Uroczystości stały się także okazją do wyróżnienia zasłużonych starszych kolegów, wręczenia odznaczeń resortowych i państwowych.

W KWP w Katowicach ceremonia odbyła się 18 marca br. na placu apelowym OPP w Katowicach. Przysięgę odebrał komendant wojewódzki Policji w Katowicach

Uroczystość w garnizonie śląskim

Na placu apelowym OPP w Katowicach

Szymczyk oraz liczne grono zaproszonych gości, wśród których znaleźli się m.in.: posłanka na Sejm Barbara Dziuk, wojewoda śląski Jarosław Wiczeorek, marszałek województwa śląskiego Jakub Chelstowski wraz z wicemarszałkiem Wojciechem Kałużą i prezydent Katowic Marcin Krupa. Obecni byli także komendant SP w Katowicach insp. dr Rafał Kochańczyk oraz komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Jacek Kleszczewski. Oprawę muzyczną zapewniła Orkiestra KWP w Katowicach.

– Życzę wam, aby wasza służba była zawsze bezpieczna – zwrócił się do zebranych minister Joachim Brudziński. – Abyście stojąc na straży praworządności, walcząc z przestępczością zawsze wracali szczęśliwie do domu, gdzie będą czekać na was najbliżsi, tak licznie tutaj zebrani. Życzę, aby na pagonach wielu z was zagościły w przyszłości oficerskie szlify, być może nawet generalskie.

Ślubowanie w garnizonie podlaskim

Życzę, aby ta pasja, która dzisiaj wam towarzyszy, zawsze przeważała nad ewentualnym wątpliwością.

Komendant główny Policji gen. insp. Jarosław Szymczyk w swoim wystąpieniu podkreślił rolę etosu służby, zaznaczył, że policjant to taki zawód, w którym codziennie ryzykuje się życie dla bezpieczeństwa obywateli.

– Serdecznie wam gratuluje, że jesteście tutaj dzisiaj na tym placu, bo proces kwalifikacji do służby w Policji wcale nie jest prosty – powiedział generał Jarosław Szymczyk. – Musieliście przejść przez wszystkie te etapy i tylko wy wiecie, ile wysiłku i ile umiejętności trzeba w to włożyć.

Garnizon śląski jest najliczniejszy w Polsce, służy w nim 11 877 funkcjonariuszy, przy stanie etatowym 12 472 policjantów. Liczba wakatów to 595 (stan na 1 marca br.).

Ceremonia w garnizonie podlaskim odbyła się 15 marca br. w sali na terenie siedziby Oddziału Prewencji Policji w Białymstoku

i miała dużo bardziej kameralny charakter. Przysięgę na sztandar KWP w Białymstoku złożyło 40 policjantów, w tym 6 kobiet. Odebrał ją komendant wojewódzki Policji w Białymstoku nadinsp. Daniel Kołnierowicz w obecności sekretarza stanu w MSWiA Jarosława Zielińskiego. Licznie przybyli przyjaciele, znajomi i najbliżsi nowych funkcjonariuszy, dla których były to wzruszające chwile. Wiceminister Jarosław Zieliński podkreślił rolę etosu w służbie. Zwrócił uwagę, że każdy policjant wnosi swój wkład w bezpieczeństwo państwa i jego obywateli.

W Podlaskiem służy 2943 policjantów (stan na 1 marca br.) przy stanie etatowym 3036 funkcjonariuszy. W całej polskiej Policji jest około 96 700 policjantów na 103 309 etatów.

Teraz nowo przyjętych funkcjonariuszy czeka półroczne szkolenie podstawowe. Kolejne przyjęcia do służby w Policji już wkrótce. ■

PAWEŁ OSTASZEWSKI

zdj. Adam Jachimczak i Marcin Gawryluk

Ja, obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, świadom podejmowanych obowiązków policjanta, ślubuję: służyć wiernie Narodowi, chronić ustanowiony Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej porządek prawny, strzec bezpieczeństwa Państwa i jego obywateli, nawet z narażeniem życia. Wykonując powierzone mi zadania, ślubuję pilnie przestrzegać prawa, dochować wierności konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej, przestrzegać dyscypliny służbowej oraz wykonywać rozkazy i polecenia przełożonych. Ślubuję strzec tajemnic związanych ze służbą, honoru, godności i dobrego imienia służby oraz przestrzegać zasad etyki zawodowej.

(art. 27 ust. 1 ustawy z 6 kwietnia 1990 r. o Policji)

Sekretarz stanu w MSWiA Jarosław Zieliński, nadinsp. Daniel Kołnierowicz i kadra KWP w Białymstoku wraz z nowo przyjętymi policjantami i ich najbliższymi

Działania profilaktyczne w 2018 r.

Podnoszenie świadomości w ruchu drogowym, kształtowanie właściwych postaw i zachowań społeczeństwa zwiększa szansę na mniejszą liczbę poszkodowanych w wypadkach. Biuro Ruchu Drogowego KGP opracowuje, inicjuje, przygotowuje i koordynuje ogólnopolskie działania profilaktyczne, których celem jest poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Działania Policji ukierunkowane na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym są jednym z zadań ujętych w *Priorytetach Komendanta Głównego Policji na lata 2016–2018*, których okres obowiązywania został przedłużony do roku 2020. Dodatkowo załącznik nr 6 do *Planu działań Policji na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w latach 2017–2020*, zatwierdzony przez zastępcę komendanta głównego Policji, zobligował Biuro Ruchu Drogowego KGP do koordynacji działań profilaktycznych na rok 2018.

Grupy uczestników rd są zróżnicowane, dlatego działania profilaktyczne też muszą być różne. Plan zakładał realizację ogólnopolskich akcji informacyjno-edukacyjnych podzielonych na grupy docelowe i obszary zadań.

BEZPIECZEŃSTWO PIESZYCH

Piesi jako niechronieni uczestnicy rd są niewspółmiernie bardziej zagrożeni w przypadku kolizji z pojazdem. Stąd też Policja przeprowadziła akcje skierowane do tej grupy uczestników rd. Postęp technologii, ale i potrzeba bycia on-line mogą pośrednio przyczynić się do tragedii. Telefony, tablety czy też urządzenia GPS pomagają, ale i rozpraszają uwagę. Akcja „Patrz i słuchaj” zwraca uwagę pieszych,

PATRZ I SŁUCHAJ ZANIM WEJDZIESZ NA JEZDNIĘ:	
zatrzymaj się	
spójrz w lewo	
spójrz w prawo	
znowu w lewo	
PATRZ I SŁUCHAJ!	
nawiąż kontakt wzrokowy z kierowcą	
gdy jest bezpiecznie: IDŹ!	

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI

szczególnie dzieci i młodzieży, na korzystanie z urządzeń podczas przechodzenia przez przejście. Przypomina o ostrożności przy wchodzeniu na jezdnię również spoza pojazdu czy innej przeszkody ograniczającej widoczność drogi, uświadamia, że koncentracja na otoczeniu oraz bodźce wzrokowe i słuchowe uchronią pieszych przed niebezpiecznymi sytuacjami.

Do akcji włączyła się również młodzież. Przykładem jest spot nagrany przez uczniów ZSP nr 2 w Zamościu przy współpracy z zamojską policją. Realistyczna scena pokazała konsekwencje wynikające z nieodpowiedzialnego korzystania z telefonów komórkowych przez osoby przechodzące przez przejścia dla pieszych. Autorami scenariusza i aktorami byli uczniowie. Projektem skierowanym do osób powyżej sześćdziesiątego roku życia była natomiast akcja Ministerstwa Infrastruktury i Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego oraz policji jako partnera „Senior na drodze, jestem świadomy – będę bezpieczny”. W całym kraju policjanci ruchu drogowego przypominali seniorom o wpływie stosowania się do przepisów ruchu drogowego na ich bezpieczeństwo. Szczególną uwagę zwracano na używanie elementów odbłaskowych. Akcje zachęcające do noszenia odbłasków były przeprowadzone także pod hasłem „Ogólnopolski policyjny dzień odbłasków” i „Świeć Przykładem – Podaj dalej!”. W obu projektach najistotniejsze było zachęcanie jak największej liczby pieszych do noszenia elementów odbłaskowych nie tylko po

zmroku poza obszarem zabudowanym, ale na każdym słabo oświetlonych i nieoświetlonych odcinkach dróg. W działania Policji zaangażowały się Konferencja Episkopatu Polski i Polska Rada Ekumeniczna. Hasło „Podaj dalej” zachęca do przekazywania odblasków swoim bliskim, co jest przykładem dbania o życie innych.

Projektem łączącym wszystkich uczestników rd jest akcja pt. „Dla każdego jest miejsce na drodze”. W okresie trwania przedsięwzięcia policjanci przypominali wszystkim uczestnikom rd, że każdy ma obowiązek przestrzegania przepisów ruchu drogowego, ale jeśli połączymy to z wzajemną życzliwością, szacunkiem i wyrozumiałością, wtedy znacznie poprawi się nasze bezpieczeństwo.

NIE ZABIJAJ – CHCĘ ŻYĆ!

Mocne hasło z projektu skierowanego do kierujących pojazdami brzmi jak wołanie pieszych, rowerzystów, ale także pasażerów i samych kierowców. Wołanie o współodpowiedzialność za bezpieczeństwo, zdrowie i życie wszystkich uczestników ruchu drogowego. Akcja informacyjno-edukacyjna została przygotowana przez Policję, rzecznika Konferencji Episkopatu Polski i Polską Radę Ekumeniczną. Kierujący pojazdami najczęściej nieprzestrzegają takich przepisów rd, jak przekroczenia prędkości, jazda po spożyciu alkoholu, używanie telefonów podczas jazdy. W większości przypadków to od nas, uczestników rd, wiele zależy. Od naszego zachowania, koncentracji, podjętych decyzji czy też oceny potencjalnego ryzyka. Policjanci przy każdej okazji uświadamiają i przypominają, jak istotne jest nasze poczucie współodpowiedzialności i jaki wpływ na liczbę wypadków ma niestosowanie się do przepisów ruchu drogowego. Nie można zapominać o sprawności technicznej pojazdów. Istotnym czynnikiem jest prawidłowe działanie świateł pojazdu, a także ich właściwe ustawienie. Tym tematem zajmowała się akcja pn. „Twoje światła – Twoje bezpieczeństwo”, zainicjowana przez BRD KGP wspólnie z Instytutem Transportu Samochodowego. Partnerami byli: Komenda Stołeczna Policji, Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Polska Izba Stacji Kontroli Pojazdów, Przemysłowy Instytut Motoryzacji oraz Neptis SA – operator komunikatora Yanosik. W trakcie trwania projektu kierowcy mogli na stacjach diagnostycznych, za darmo sprawdzić oświetlenie w swoich pojazdach.

BRD KGP zwróciło również uwagę na bezpieczeństwo na autostradach, realizując akcję „Bezpieczna autostrada”. Akcję tę wspierał

Polski Związek Motorowy, który współpracował z Policją także podczas konkursu pn. „Najbezpieczniejszy młody kierowca”. Osoby w wieku 18–24 lat uczestniczące w konkursie udowodniły, że mimo statystyk są bezpiecznymi użytkownikami ruchu drogowego. Innym zainicjowanym przedsięwzięciem BRD KGP było przypomnienie i edukowanie kierowców jednośladów, że muszą pamiętać o konsekwencjach niestosowania się do przepisów ruchu drogowego. Przy czym ewentualne kary za wykroczenia nie są tak groźne, jak skutki nieprzestrzegania pierwszeństwa przejazdu, nieprawidłowe wyprzedzanie, niedostosowanie prędkości czy niezachowanie bezpiecznej odległości. To właśnie najczęstsze przyczyny wypadków, których sprawcami są użytkownicy jednośladów. W ramach akcji „Jednoślądem bezpiecznie do celu” skierowanej do motocyklistów, motorowerzystów, rowerzystów, jak również do kierujących samochodami pojawiały się cykliczne warsztaty, spotkania edukacyjno-informacyjne organizowane przez jednostki Policji w Polsce. Policjanci zgłaszają i analizując problemy w bezpieczeństwie ruchu drogowego na swoim terenie, starają się ukierunkowywać działania edukacyjne do tej grupy, która jest najbardziej zagrożona. Widowskim elementem kampanii były parady motocykli jako symbol jedności dla bezpieczeństwa na drogach.

► NIE TYLKO KIEROWCY

Akcje inicjowane przez policjantów ruchu drogowego skupiały się także na dzieciach i zasadach ich bezpiecznego uczestnictwa w rd. Działania profilaktyczne „Bezpieczna droga do szkoły” i „Bezpieczne wakacje” wzmocnione projektem „Bezpieczna droga

do celu” skupiały się na bezpieczeństwie dzieci jako pieszych, ale i jako pasażerów. Policjanci spotykali się z dziećmi i młodzieżą na zajęciach, pełnili służby w pobliżu szkół i placówek oświatowych. Edukowali również rodziców i opiekunów o bezpiecznym przewożeniu dzieci w samochodach osobowych i autobusach. Szkolili z prawidłowego przygotowania pojazdu do podróży i korzystania z pasów bezpieczeństwa. W województwach były wyznaczone punkty kontroli autobusów oraz udostępniano zestawienie numerów telefonów, gdzie można było uzyskać informację o możliwości przeprowadzenia doraźnych kontroli autokarów i kierowców.

Biuro Ruchu Drogowego KGP poza przeprowadzonymi działaniami profilaktycznymi opracowywało materiały informacyjne, banery i plakaty m.in. z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka, walentynek oraz z okazji świąt i długich weekendów.

W tym roku przedsięwzięcia profilaktyczne, tym razem na podstawie *Planu działań profilaktycznych na rok 2019 koordynowanych przez Biuro Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji* są kontynuowane. ■

KRZYSZTOF CHRZANOWSKI

Policja apeluje i uświadamia

Z policyjnych statystyk wynika, że już w tym roku na 1591 wypadków z udziałem pieszych, 848 miało miejsce na przejściu dla pieszych.

Wychodząc naprzeciw zagrożeniom policjanci po raz drugi ruszyli z akcją informacyjno-edukacyjną „Na drodze – Patrz i Słuchaj”. – Akcja, chociaż zaplanowana w ubiegłym roku, mocno wpisuje się w potrzeby, wychodząc naprzeciw zdiagnozowanym zagrożeniom – mówi podinsp. Radosław Kobryś z Biura Ruchu Drogowego KGP.

Pieszy, będąc uczestnikiem ruchu drogowego, jest narażony na znacznie większe niebezpieczeństwo niż kierujący pojazdem. W kontakcie z karoserią samochodu zazwyczaj przegra.

– Dlatego mówimy o problemie. Żeby przypomnieć, że może wygrać, może uniknąć zdarzenia, a nawet więcej – może ocalić własne zdrowie i życie. Dodatkowo może nas, policjantów, poinformować o kierowcy, który stanowił zagrożenie na drodze – tłumaczy podinsp. Radosław Kobryś.

AKCJA – KONCENTRACJA

Zdecydowana większość potrażeń i wypadków drogowych ma miejsce tam, gdzie ruch pieszych jest dozwolony: na przejściach dla pieszych, chodnikach, poboczach, skrzyżowaniach i przystankach autobusowych. Bardzo często jednak właśnie na pasach. W 2018

roku na polskich drogach zginęło ponad ośmiuset pieszych, z czego 285 na wyznaczonych przejściach. Przyczyn jest mnóstwo. W większości przypadków winny jest kierujący pojazdem, nawet jeśli pieszy był nieuważny i nie zachował ostrożności.

– Dlatego naszą akcję kierujemy zarówno do pieszych, jak i do kierowców – mówi podinsp. Agnieszka Sałkowska, naczelniczka Wydziału Nadzoru i Profilaktyki w BRD KGP. – I jednych, i drugich chcemy uczulić na to, że zbliżając się do przejścia dla pieszych, powinni zwiększać uwagę i zachować ostrożność. Kierujący mają obowiązek zwolnić i ustąpić pierwszeństwa pieszememu znajdującemu się na pasach, a piesi powinni być czujni, na przykład nie korzystać z telefonu podczas przechodzenia przez jezdnię.

– Sytuacje, gdy ktoś wpatrzony w ekran telefonu wchodzi na przejście dla pieszych

są coraz częstsze – dodaje podinsp. Ewa Dębowska. – Poza tym może się zdarzyć, że kierowca zasłabnie albo dzieje się coś z samochodem. Piesi też muszą zwracać uwagę na otoczenie i widoczność na drodze.

Tych, którzy na pasach tracą czujność i wyłączają uwagę, podinsp. Radosław Kobryś nazywa pieszymi, którym włącza się nieśmiertelność. Niestety, koszt jest ogromny. Można stracić życie.

INFORMACJE, KOMUNIKATY, FILMY

Stąd pomysł na ogólnopolską akcję informacyjno-edukacyjną, która ruszyła pierwszego dnia wiosny w całej Polsce i potrwa do końca września 2019 roku. Policjanci z przekazem chcą dotrzeć do wszystkich grup wiekowych, chociaż problem obecnie najbardziej dotyczy 40-, 50- i 60-latków.

– W tej chwili ginie najwięcej pieszych w wieku 40–59 lat, ale profilaktyka jest dla wszystkich. Może być przecież tak, że młodzież słysząc o problemie, przypilnuje mamę, tatę, babcię czy dziadka – mówią zgodnie podinsp. Ewa Dębowska i podinsp. Radosław Kobryś. – A pomysłów, jak dotrzeć do nich z przekazem, jest całe mnóstwo. Wystarczy spojrzeć na działania z ubiegłego roku, kiedy miała miejsce pierwsza edycja akcji.

I tak na przykład w Katowicach mundurowi spotykali się z mieszkańcami miasta przy przejściach dla pieszych. Mówili o bezpiecznym i zgodnym z przepisami korzystaniu z przejść, zwracali uwagę na zagrożenia związane z nieostrożnym wejściem na pasy i o konsekwencjach korzystania z telefonów komórkowych podczas przechodzenia przez jezdnię. Z kolei w Łomży funkcjonariusze

z Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji zaprosili mieszkańców jednego z osiedli do udziału w eksperymencie. Wieczorem na nieoświetlonej drodze ustawili radiowóz z włączonymi światłami, a w świetle reflektorów ustawili osoby bez elementów odbłaskowych. Okazało się, że mimo włączonych światel, ludzie byli absolutnie niewidoczni.

W ramach ubiegłorocznej akcji policjanci w całym kraju edukowali dzieci i młodzież podczas szkolnych prelekcji. Informacje o bezpiecznym zachowaniu na drodze były przekazywane również na zebraniach z seniorami, odczytywano apele w kościołach, nagrywano spoty, które tak jak w Kielcach wyświetlano między innymi na spotkaniach w szkołach jazdy i w kinach przed projekcją

Policyjne analizy wskazują, że głównymi przyczynami wypadków drogowych spowodowanych przez kierujących pojazdami były: nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu (27,2 proc.), niedostosowanie prędkości do warunków ruchu (22,7 proc.) oraz nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu na przejściu dla pieszych (11,1 proc.). Natomiast główną przyczyną wypadków drogowych spowodowanych przez pieszych było wejście na jezdnię bezpośrednio przed jadący pojazd (48,7 proc.).

filmów. Film kieleckiej drogówki kończył się ostrzeżeniem dla nieuważnych pieszych: „Niechroniony uczestniku ruchu drogowego, zagrożeniem na drodze dla ciebie nie są tylko kierujący. Ty sam również!”. Z kolei pasażerom olsztyńskich tramwajów i autobusów lektor przypominał: „Patrz na przejście, nie w telefon”.

Policjanci są przekonani, że jedynym sposobem na dotarcie do jak największej rzeszy odbiorców jest bombardowanie ich informacjami i komunikatami. Kolejny raz do promocji akcji wykorzystano film nakręcony przez WRD Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy.

– Nasza akcja to swoistego rodzaju apel do uczestników ruchu drogowego, aby w szczególności na przejściach dla pieszych i w ich pobliżu zwiększyli swoją uwagę i faktycznie zachowali szczególną ostrożność – mówi podinsp. Radosław Kobryś. ■

ANNA KRAWCZYŃSKA
zdj. BRD KGP

To ważna akcja

mówi insp. Zdzisław Sudół, dyrektor Biura Ruchu Drogowego KGP:

– To już druga edycja akcji „Na drodze – Patrz i Słuchaj”. Chcemy uświadamiać uczestników ruchu drogowego, by stosowali się do przepisów ruchu drogowego, aby obserwowali, co się dzieje na drodze, co się dzieje wokół nich, żeby w odpowiednim czasie mogli zareagować i by nie dochodziło do nieszczęśliwych zdarzeń. Świadomość w społeczeństwie ciągle nie jest pełna i wiele wypadków drogowych jest spowodowanych przez nieuwagę i nieostrożność uczestników ruchu drogowego. Swoje działania kierujemy zarówno do prowadzących pojazdy, jak i do pieszych. Nasza akcja to swoistego rodzaju apel do uczestników ruchu drogowego. Pamiętajmy, że przestrzeganie przepisów i partnerstwo na drodze mają pozytywny wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Gala finałowa konkursu

– Miejsce bałwanów jest na podwórku, gdy ulepione są ze śniegu. Na stoku takie „żywe” bałwany stwarzają niebezpieczeństwo – mówił podczas gali finałowej konkursu fotograficzno-plastycznego dla dzieci i młodzieży „Stok nie jest dla bałwanów” p.o. zastępca dyrektora Biura Prewencji KGP mł. insp. Piotr Kulesza. Konkurs był elementem ogólnopolskiej akcji informacyjno-edukacyjnej pn. „Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku”. Z całej Polski wpłynęło nań blisko 2 tysiące prac.

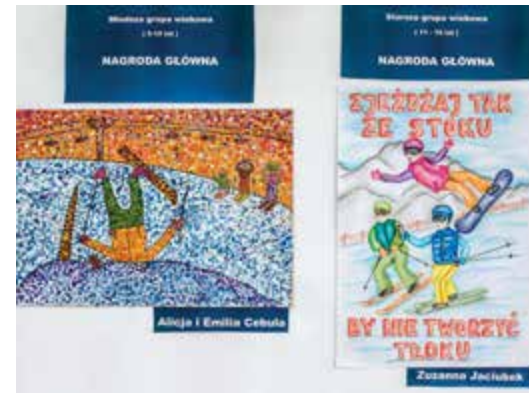
Wszystkie ciekawe, wykonane różnymi technikami plastycznymi, mądre i z przesłaniem. „Narty to nie żarty”, „Szusuj trasami zgodnie z zasadami”, „Zjeżdżaj tak ze stoku, by nie tworzyć tłoku” – ostrzegały hasła na zaprojektowanych plakatach. Wbrew pozorom zadanie wcale nie było łatwe. Uczestnicy mieli zilustrować Dekalog Reguł Międzynarodowej Federacji Narciarskiej (FIS), który nazywany jest również kodeksem zachowania narciarzy i snowboardzistów. Z mnóstwa nadesłanych prac jury wyłoniło 10 laureatów w dwóch grupach wiekowych, którym przyznano dwie nagrody główne i dwa wyróżnienia. Jury postanowiło przyznać też pięć wyróżnień specjalnych.

I tak w młodszej grupie wiekowej nagrodę główną otrzymały siostry Alicja i Emilia Cebula (lat 8), a wyróżnienia Zuzanna Bednarska (lat 10), Kajetan Siwarski (lat 8) i Jan Kamiński (lat 8). Spośród starszych artystów, od 11. do 16. roku życia, najwyżej oceniona została praca Zuzanny Jaciubek (lat 14), a wyróżnienia otrzymali Adrianna Nędzka (lat 14), Maciej Szymański (lat 16), Amelia Turek (lat 11) i Weronika Florczyk (lat 13).

– Gratuluję wszystkim laureatom. Konkurencja była bardzo duża, ale wasze prace okazały się najlepsze – zwrócił się do laureatów mł. insp. Piotr Kulesza p.o. zastępca dyrektora Biura Prewencji KGP. – Dziękuję również rodzicom i opiekunom naszych zwycięzców. Bądźcie dumni ze swoich podopiecznych, dbajcie o rozwój ich pasji i talentów plastycznych, ale też z wiedzy o bezpieczeństwie, która znalazła odzwierciedlenie w tych pracach.

Mł. insp. Piotr Kulesza podziękował też policjantom i policjantkom biorącym udział w przedsięwzięciu oraz partnerom akcji, czyli Polskiemu Związkowi Narciarskiemu, Stowarzyszeniu Instruktorów i Trenerów Narciarstwa PZN, GOPR, TOPR, Stołecznej Grupie Wojewódzkiej IPA oraz Fundacji PZU i MSWiA.

Gala wręczenia nagród, upominków i dyplomów laureatom konkursu odbyła się pod koniec marca w siedzibie Biura Historii i Tradycji Policji Komendy Głównej Policji. W uroczystości, oprócz zwycięzców i ich rodzin, uczestniczył dyrektor Biura Historii i Tradycji Policji nadkom. Krzysztof Musielak oraz

zaprošeni goście i partnerzy akcji: dyrektor Biura Fundacji PZU Agnieszka Ogrodowska, prezes Zarządu Głównego Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Mirosław Górecki, naczelnik Wydziału Profilaktyki w Departamencie Porządku Publicznego MSWiA Anna Rodek oraz przedstawiciele Stowarzyszenia Instruktorów i Trenerów Narciarstwa PZN Marek Palik, Polskiego Związku Narciarskiego Maciej Kwiatkowski i przedstawiciel Zarządu Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Bolesław Pietrzyk. Na gali obecni byli również goście specjaliści: uczniowie klasy Vc Szkoły Podstawowej nr 300 im. Wandy Rutkiewicz w Warszawie.

Po uroczystości wszyscy chętni mogli obejrzeć przygotowany przez BOA KGP pokaz działań AT oraz tresurę psów służbowych w wykonaniu przewodników z Wydziału Wywiadowczo-Patrolowego KSP. ■

AK
zdj. Jacek Herok

13 marca 2019 r. w Komedzie Głównej Policji gen. insp. Jarosław Szymczyk spotkał się z komisarzem praw człowieka Rady Europy Dunją Mijatović. Komisarz (*Commissioner for Human Rights of the Council of Europe*) jest niezależnym organem Rady Europy, którego zadaniem jest promowanie poszanowania praw człowieka oraz wiedzy na ich temat w państwach Rady Europy.

Wizyta komisarza

Dunja Mijatović z Bośni i Hercegowiny funkcję komisarza pełni od 1 kwietnia 2018 r. Sam urząd został powołany w 1999 r. na mocy rezolucji Komitetu Ministrów Rady Europy. W ramach wykonywania swojego mandatu komisarz praw człowieka prowadzi monitoring poszanowania praw człowieka w 47 państwach członkowskich Rady Europy. W tym celu regularnie odwiedza poszczególne państwa, organizuje też wizyty *ad hoc* w celu zbadania określonego problemu (np. w celu sprawdzenia mechanizmów chroniących osoby przed przemocą w rodzinie).

PRZEMOC DOMOWA

W ramach spotkania uwaga komisarza skupiła się na aspektach dotyczących przemocy domowej oraz działaniach na rzecz ochrony obrońców prawa w Polsce. Przedstawiciele KGP wskazali, że Policja w swoich działaniach kładzie duży nacisk na zindywidualizowane podejście do ofiar przemocy, co trudno odzwierciedlić w danych statystycznych. Dodali jednak, że choć w tym zakresie statystyka ma znaczenie drugorzędne, to jest potrzebna do szacowania ogólnej skali zjawiska oraz projektowania budżetów niezbędnych do walki z tym problemem.

Wyraźnie podkreślono, że statystyczne relatywizowanie tego zjawiska nie może mieć miejsca. Omówiono inicjatywy szkoleniowe oraz programy prewencyjne dla potencjalnych ofiar przemocy. Wskazano jednak, że liczba przypadków przemocy spadła względem 2017 r. o 6473. Zobrazowano, że współpraca z wyspecjalizowanymi organizacjami pozarządowymi ma w tej kwestii kluczowe znaczenie. Omówiony został mechanizm działania Niebieskiej Karty jako niezwykle skutecznego narzędzia w ujawnianiu i zwalczaniu przemocy domowej.

Wspomniano też o nowym narzędziu wsparcia policjantów, jakim jest oparty na wzorcach europejskich kwestionariusz oceny ryzyka występowania przemocy w rodzinie, w tym wobec dziecka. Jest on niezmiernie istotny przy podejmowaniu przez policjantów pierwszych decyzji na miejscu interwencji. Wskazano również na wysokie, blisko 74-procentowe oceny społecznego zaufania do Policji, co wspólnie z takimi inicjatywami, jak ogólnopolski konkurs „Policjant, który mi pomógł”, stanowi wyraz wdzięczności za zaangażowanie i profesjonalizm policjantów w walce ze zjawiskiem przemocy domowej.

OCHRONA PRAW CZŁOWIEKA

W zakresie ochrony osób działających na rzecz obrony praw człowieka wyraźnie zaakcentowano, że gabinet komendanta głównego Policji jest otwarty dla wszystkich środowisk, które z jednej strony chcą się podzielić wątpliwościami co do sposobu działań Policji, z drugiej zaś

przedyskutować kwestie wzmożonych działań ochronnych na rzecz mniejszości społecznych. Wyraźnie jednak zakomunikowano, że Policja nie może dopuścić do takiej formuły zgromadzeń publicznych, w których wolność słowa będzie wyrażana przez przemoc i różne formy chuligaństwa. Jako przykład dobrej współpracy wskazano Helsińską Fundację Praw Człowieka oraz Amnesty International. Przykładem otwartości na apele o dyskusję w sprawie bezpieczeństwa było spotkanie kierownictwa Policji ze społecznością żydowską, które zaowocowało dalszą współpracą.

Komendant główny Policji, mówiąc o potrzebie podejmowania działań edukacyjno-informacyjnych, wskazał sieć policyjnych pełnomocników ds. ochrony praw człowieka jako inspiratorów takich działań w Policji. Wspomniał także o incydentalnych przypadkach niewłaściwych zachowań policjantów podczas interwencji, których podejmowanych jest średnio 16 tysięcy w ciągu doby. Szef Policji zrelacjonował wiele inicjatyw podejmowanych na rzecz profesjonalizacji interwencji przeprowadzanych wobec osób, które z wielu przyczyn utraciły kontrolę nad swoim postępowaniem.

ZADANIA KOMISARZA

W trakcie wizyt komisarz spotyka się z władzami oraz z organizacjami pozarządowymi. Odwiedza miejsca, które są szczególnie narażone na występowanie naruszeń praw człowieka (placówki penitencjarne, obozy uchodźców, domy dziecka, izby wytrzeźwień, osiedla romskie itd.). Po zakończeniu wizyty komisarz sporządza raport, w którym przedstawia swoje oceny dotyczące stanu praw człowieka w danym państwie, wnioski i rekomendacje. Rząd ma prawo przedstawić odpowiedź. Przedstawienie raportu z reguły skutkuje podjęciem przez państwa działań w celu zaradzenia problemom zidentyfikowanym przez komisarza.

Oprócz wizyt w państwach członkowskich Rady Europy, stanowiących tzw. monitoring państw (*country monitoring*), komisarz publikuje także analizy i opinie o charakterze ogólnym. Są one poświęcone różnym problemom z zakresu praw człowieka występujących w krajach europejskich (tzw. monitoring tematyczny – *thematic monitoring*).

Ostatnia wizyta komisarza w Polsce miała miejsce w lutym 2016 r. Prowadził ją Nils Raimonds Muižnieks. W raporcie komisarz poruszył zagadnienia związane z prawnymi oraz instytucjonalnymi ramami ochrony i promocji praw człowieka, wymiarem sprawiedliwości, wolnością mediów oraz prawami kobiet i równouprawnieniem płci.

W spotkaniu wzięło udział kierownictwo Gabinetu KGP, Biura Kryminalnego, Biura Prewencji, Biura Kontroli oraz pełnomocnik ds. ochrony praw człowieka. ■

insp. KRZYSZTOF ŁASZKIEWICZ
pełnomocnik komendanta głównego Policji
ds. ochrony praw człowieka

Na Półwyspie Apenińskim

Jesienią ub.r. zaczęliśmy publikację rozmów z oficerami łącznikowymi naszej Policji służącymi przy polskich placówkach dyplomatycznych poza granicami Rzeczypospolitej. Były już wywiady z policjantami akredytowanymi w Turcji, Niemczech, Rosji, Ukrainie, na Węgrzech oraz z oficerem służącym w Sekretariacie Generalnym Interpolu w Lyonie. Dziś przedstawiamy kom. Magdalenę Sochacką, która jest radcą Ambasady RP w Rzymie w Republice Włoskiej.

Kom. Magdalena Sochacka

Jest absolwentką filologii włoskiej i stosunków międzynarodowych na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz studiów podyplomowych w zakresie kształcenia tłumaczy na tej samej uczelni. Ponadto na Uniwersytecie Strasburskim skończyła studia podyplomowe z zakresu śledztw finansowych i finansowej analizy kryminalnej.

Przygodę z Policją zaczęła jako cywil w Wydziale Komunikacji Społecznej w KWP w Bydgoszczy. W 2006 r. zdecydowała się zostać funkcjonariuszem. Służyła w Wydziale Konwojowym KWP w Bydgoszczy, Zespole ds. Nietleńskich i Patologii Wydziału Prewencji KWP w Bydgoszczy, a następnie w Wydziale Ochrony Placówek Dyplomatycznych Komendy Stołecznej Policji, skąd w 2012 r. trafiła do Wydziału ds. Odzyskiwania Mienia Biura Kryminalnego KGP. Od 18 sierpnia 2018 r. jest oficerem łącznikowym polskiej Policji w Republice Włoskiej. Ma męża i ośmioletniego syna.

Jej pasją jest aikido, które ćwiczy od ponad dwudziestu lat. Jest instruktorem ze stopniem mistrzowskim 3 dan.

POst.

Stanowisko oficera łącznikowego polskiej Policji we Włoszech zostało utworzone na początku 2018 r., a objęła je Pani 18 sierpnia ub.r. Jak przebiegła aklimatyzacja, zważywszy, że musiała Pani wszystko budować od początku?

– Ostateczna decyzja o utworzeniu tego stanowiska zapadła po zgwałceniu i brutalnej napaści na polskich turystów w sierpniu 2017 r. w Rimini. Wówczas służby włoskie zadziałały sprawnie, pozwoliły na udział polskich śledczych w czynnościach, szybko ujęły i osądziły sprawców. Analiza wcześniejszych spraw kryminalnych, w których pojawiały się włoskie wątki, doprowadziła do oceny, że dobrze mieć kogoś na miejscu, kto zadba o to, by polska Policja otrzymała możliwie najlepszą pomoc od włoskich partnerów, nie tylko w obronie pokrzywdzonych polskiego pochodzenia, ale także w celu skutecznej walki z przestępczością.

Zorganizowanie biura oficera łącznikowego nie jest proste, trzeba zarówno przekonać do siebie dyplomatów i pracowników ambasady, jak i utworzyć sieć lokalnych kontaktów, które pozwolą na uzyskiwanie informacji ważnych dla naszej służby. Wszystko to dzieje się w innych niż polskie warunkach społecznych i kulturowych. Ucieszyły mnie jednak i dodały odwagi

pierwsze słowa rzymskiej konsul, która miała okazję poznać naszych oficerów łącznikowych w Wielkiej Brytanii. Powiedziała: „Tak zazdrościłam Londynowi, że mają policjantów na placówce. Jesteś nam bardzo potrzebna”. Z konsułami nadal pracuję często, wzajemnie pomagamy sobie w prowadzonych sprawach.

Z wykształcenia jestem filologiem włoskim, więc zarówno język, jak i kultura Italii nie są mi obce. Na placówkę wyjeżdżałam już z kontaktami, które udało mi się nawiązać podczas pracy w Wydziale ds. Odzyskiwania Mienia Biura Kryminalnego KGP. Dzięki temu, że wydział szuka mienia pochodzącego z różnego rodzaju przestępstw poza granicami kraju, również we Włoszech, ma dobre kontakty, które udało mi się dość sprawnie rozbudować.

Stanowiska oficerów łącznikowych tworzone są tam, gdzie potrzebne jest ułatwienie wymiany informacji między podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo, jak współpraca ta wygląda w przypadku Włoch?

– Jest tu wiele służb bezpieczeństwa publicznego, nie ma jednej policji jak w Polsce. Teraz już wiem, że o zorganizowanej prze-

stępczości narkotykowej i o skradzionych za-
bytkach najlepiej rozmawiać z Carabinieri. Guardia di Finanza nie tylko przekaże najlepsze informacje do śledztw akcyzowych czy VAT-owskich, ale także wyszkoli naszych funkcjonariuszy w narciarstwie i technikach wysokościowych. Po informacji o potencjalnych zagrożeniach terrorystycznych i grupach ekstremistycznych muszę udać się zarówno do Carabinieri, jak i Polizia di Stato. O cyberprzestępczości najlepiej rozmawiać z Policją Poczтовую, a o zorganizowanych grupach przestępczych z Direzione Antimafia. Przez to, że we Włoszech jest tak wiele służb, których kompetencje często się pokrywają, wymiana informacji kanałami oficjalnymi jest utrudniona i długa. Będąc na miejscu, można ten proces znacznie przyspieszyć.

Jaka jest specyfika zadań, którymi na co dzień zajmuje się oficer łącznikowy polskiej Policji we Włoszech?

– Jest tutaj wielu Polaków. Są to przede wszystkim młodzi ludzie, którzy przyjeżdżają na studia, do pracy czy po prostu na wakacje, po przygodę. Czasami postępują lekkomyślnie. Tu pojawia się wątek zaginięć zgłaszanych przez rodzinę w kraju, której nagle

urywa się kontakt z młodym człowiekiem. Niestety, w związku z tym, że Włochy są dużo bardziej niebezpiecznym krajem niż Polska, zdarzają się bardzo poważne przypadki zaginięć, gdzie życie i zdrowie ludzkie jest zagrożone. Wówczas trzeba działać szybko, być w stałym kontakcie ze służbami lokalnymi. Są tu takie specyficzne rejony, jak np. region Neapolu czy południe Włoch, które są zdecydowanie bardziej niebezpieczne niż północ.

Szukamy nie tylko zagubionej młodzieży, ale także poszukiwanych, którzy skutecznie przez wiele lat ukrywali się przed polskimi organami ścigania. Dzięki moim kontaktom ze służbami włoskimi mamy już w tym zakresie pierwsze sukcesy.

Jest także dużo zgonów obywateli polskich. Tymi sprawami zajmują się głównie konsulowie. W ambasadzie w Rzymie jest wydział konsularny, a w Mediolanie Konsulat Generalny RP. Rocznie na każdą z tych placówek przypada po około 200 zgonów naszych obywateli. To oczywiście jest bardziej kwestia konsularna, jednak oficer łącznikowy pomaga wtedy, gdy trudno zweryfikować tożsamość znalezionych zwłok, bądź nie wyklucza się udziału osób trzecich w pozbawieniu osoby życia.

Oficer łącznikowy zajmuje się spektrum spraw, które dotyczą nie tylko pokrzywdzonych polskich obywateli, ale także sprawców przestępstw będących w zainteresowaniu polskiej Policji niezależnie od narodowości. We Włoszech są to tzw. białe kołnierzyki lub słupy, biorące udział w karuzelach VAT, ale także złodzieje samochodów, którzy przewożą je do Polski i rozmontowują na części do sprzedaży.

We Włoszech zwłaszcza kobiety powinny wykazywać większą ostrożność. Dużym problemem są obecnie pigułki gwałtu oraz przemoc wobec kobiet. Często dochodzi do agresji wobec nich nawet w miejscach publicznych. Niedawno w Rzymie był przypadek, że Polka w obecności męża została ofiarą napaści seksualnej na głównej stacji metra. Warto tutaj podkreślić, że polski konsulat w Rzymie od lat prowadzi akcje profilaktyczne i pomaga przebywającym we Włoszech Polkom w rozwiązywaniu kryzysowych sytuacji związanych z przemocą w rodzinie. Z chęcią włączam się w te działania.

Zbliża się okres wakacyjnych wyjazdów, na co jeszcze powinni zwrócić uwagę turyści wybierający się do Włoch?

– Oczywiście polski obywatel we Włoszech będzie miał utrudniony kontakt języ-

kowy z tutejszymi służbami. Trzeba być też przygotowanym, że służby włoskie działają inaczej niż polskie. Myślę tu przede wszystkim o takich zdarzeniach, jak kolizja czy kradzież samochodowa lub kieszonkowa. Szczególnie w Rzymie.

Nikt nie wyśle patrolu, bo została wybita szyba w samochodzie i skradziono pozostawioną w środku torbę. Na marginesie: nie można w aucie nic zostawiać, bo okno zostanie wybite, a sprzęt skradziony. W każdym takim wypadku trzeba samemu spisać adres miejsca zdarzenia, zrobić zdjęcie i udać się do komisariatu w celu złożenia zawiadomienia.

Nasi obywatele, zwłaszcza w Rzymie i okolicach oraz na południu Włoch, narażeni są także na kradzieże kieszonkowe. To typowe dla miejscowości turystycznych, we Włoszech przestępczość pospolita jest o wiele bardziej powszechna niż w Polsce.

Uważać powinni także kierowcy. Za jedno wykroczenie można tu dostać kilka mandatów, bo np. jadąc pod prąd na ulicy jednokierunkowej, którą nawigacja znała jeszcze do niedawna jako dwukierunkową, o co nie trudno we włoskich zatłoczonych miastach, łamie się kilka przepisów, a kary są bardzo wysokie. Kierowcy przed wyjazdem do Włoch muszą obowiązkowo sprawdzić swoje prawo jazdy. Od 2015 r. włoskie prawo przewiduje, że bezterminowe prawo jazdy, nawet to wydane w Polsce, przed dyrektywą unijną wprowadzającą nakaz okresowości, jest nieważne.

Półwysep Apeniński to także Watykan i San Marino. Czy Pani akredytacja obejmuje również te państwa?

– Jeszcze nie, ale jest to planowane. Wielu polskich turystów przybywa do Rzymu w celach religijnych, by odwiedzić grób świętego Jana Pawła II lub uczestniczyć w audiencji z papieżem Franciszkiem. Pielgrzymi najczęściej składają zawiadomienia np. o kradzieży kieszonkowej już na terenie Włoch, a nie w samym Watykanie. Zajmuje się nimi włoska, a nie watykańska służba. Natomiast mamy już kontakty z Żandarmerią Watykańską, która z pewnością pomoże w takich przypadkach. Poza tym pracujemy już wspólnie w sprawach dotyczących poszukiwanych i oszustw finansowych.

Dziękuję za rozmowę. ■

PAWEŁ OSTASZEWSKI
zdj. autor

Szkolenie Europolu w Warszawie

W dniach 25–29 marca w siedzibie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej FRONTEx w Warszawie odbyło się szkolenie dla przyszłych trenerów aplikacji i baz danych Europolu, a w szczególności aplikacji wymiany informacji SIENA (Secure Information Exchange Network Application) oraz bazy danych EIS (Europol Information System).

Szkolenie jest jednym z kluczowych elementów projektu pn. „Wdrożenie Systemu Wymiany Informacji z Europolem w Zarządach Terenowych CBŚP”, który realizowany jest w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego w latach 2017–2019. W jego ramach zostanie przeszkolonych 17 funkcjonariuszy (po jednym w każdym zarządzie CBŚP), którzy następnie będą szkolić użytkowników końcowych w swoich jednostkach. Trenerzy marcowego szkolenia zostali oddelegowani przez Agencję ds. Współpracy Organów Ścigania Europol.

Aplikacja Europolu SIENA wykorzystywana jest do szybkiej wymiany informacji między krajami członkowskimi UE i Europolem w ramach zwalczania poważnej i zorganizowanej przestępczości, terroryzmu oraz nielegalnej imigracji. System Informacyjny Europolu EIS przeznaczony jest do gromadzenia danych na temat osób podejrzanych lub skazanych za popełnienie tzw. przestępstw mandatowych Europolu, a także osób, które mogą dokonać takich przestępstw w przyszłości. Dane do systemu EIS dostarczane są zarówno przez Europol, jak i państwa członkowskie. ■

BMWP KGP

Forum Salzburg

W ramach sprawowanego przez Słowenię przewodnictwa w Forum Salzburg (FS), w dniach 26–27 marca 2019 r. w Lublanie odbyło się spotkanie przedstawicieli państw członkowskich FS. Polską Policję reprezentowali: mł. insp. Robert Kumor dyrektor Biura Prewencji KGP i podinsp. Piotr Sochacki pełniący obowiązki dyrektora Biura Międzynarodowej Współpracy Policji KGP.

Ramowy program spotkania przewidywał omówienie zagadnień związanych z działaniami prospołecznymi Policji tzw. community policing. ■

BMWP KGP

Prawdziwe wybuchy i fałszywe alarmy

W Polsce nie dochodziło i nie dochodzi do incydentów terrorystycznych o charakterze politycznym czy religijnym, zdarzają się jednak o charakterze kryminalnym, niejednokrotnie z użyciem materiałów wybuchowych. Zwalczaniem przestępstw tego rodzaju zajmują się tzw. grupy ATK.

W skład grup ATK (oficjalnie: zespoły do zwalczania aktów terroru kryminalnego) wchodzi funkcjonariusze z komend wojewódzkich Policji i Wydziału do Zwalczania Terroru Kryminalnego Centralnego Biura Śledczego Policji. Funkcjonariusze z tych grup zjawiają się na miejscu każdego zdarzenia, w którym użyty został materiał wybuchowy.

PRZESIEWANIE GRUZU

17 lipca 2018 roku w Bielsku-Białej doszło do zawalenia się trzykondygnacyjnego budynku będącego w trakcie budowy. Przybyła na miejsce zdarzenia grupa poszukiwawczo-ratownicza z psami sprawdziła zwałowisko w poszukiwaniu ofiar. Na szczęście pod gruzami nie znaleziono poszkodowanych. Ze wstępnych ustaleń wynikało, że okoliczni mieszkańcy przed zawaleniem się budynku słyszeli dwa wybuchy. Sprawą zajęli się policjanci CBŚP.

– Całe zwałowisko zostało przez funkcjonariuszy dosłownie przesiane. Przekopywali je łopatami i używali specjalistycznych sit do gruzu w poszukiwaniu odłamków czegoś, co mogło być częścią urządzenia wybuchowego. Trwało to po kilka godzin dziennie przez dwa tygodnie. W konsekwencji jednak ustalono, jaki ładunek wybuchowy został tu zdetonowany i na tej podstawie można było prowadzić śledztwo powypadkowe. Rozpoczął się etap pracy operacyjnej, czyli ustalanie, skąd się wziął ten ładunek, a dalej – kto go zdetonował. Przez prawie pół roku w sprawę zaangażowani byli analitycy policyjni, specjaliści od cyberprzestępczości, funkcjonariusze operacyjni i śledczy, ale punkt wyjścia do rozpoczęcia śledztwa dał nasz zespół pirotechniczno-minerski – mówi mł. insp. Mariusz Pośnik, naczelnik Wydziału do Zwalczania Aktów Terroru CBŚP.

W 2018 roku miało miejsce 11 zdarzeń podłożenia urządzeń wybuchowych. W 8 przypadkach urządzenia zostały zneutralizowane przez minerów pirotechników, natomiast 3 z nich wybuchły. W wyniku eksplozji zginęła jedna osoba (było to samobójstwo), a rannych zostało 6 osób. W efekcie przeprowadzonych w tych sprawach śledztw zatrzymanych zostało 31 osób podejrzewanych o działalność przestępczą, mającą związek z materiałami i urządzeniami wybuchowymi.

W trakcie prowadzonych postępowań ujawniono i zabezpieczono 103 sztuki różnego rodzaju granatów, 275 zapalników, detonatorów i spłonek, 318 sztuk innego rodzaju niewybuchów, niewypałów (pociski, miny), 6 improwizowanych urządzeń wybuchowych,

19 sztuk materiałów pirotechnicznych i 80 000 kg wyrobów pirotechnicznych.

SPECJALIŚCI Z PASJĄ

W czerwcu 2017 roku na jednej z posesji w Płocku doszło do eksplozji samochodu osobowego. Przeprowadzone przez policjantów CBŚP czynności wskazywały, że pod pojazd podłożono i następnie zdetonowano ładunek wybuchowy. Wielomiesięczne i skomplikowane śledztwo pozwoliło ustalić okoliczności sprawy oraz osobę podejrzaną o dokonanie tego czynu.

Jak zawsze w pierwszej kolejności trzeba było odtworzyć, co było urządzeniem wybuchowym. Określenie urządzenia może bowiem wykluczyć lub potwierdzić, czy na przykład sprawca miał dostęp do materiałów pirotechnicznych wojskowych albo górniczych, czy ten typ urządzenia był już używany, czy użyty był taki sam potencjometr albo taka sama jak w innym przypadku ścieżka detonacji itp.

– Samo fizyczne zbieranie śladów jest żmudne, ale w sumie proste, natomiast wyzwaniem jest umiejętne ich poukładanie, zabezpieczenie i wnioskowanie – mówi Mariusz Pośnik.

Sprawca wybuchu samochodu w Płocku usiłował wymusić w ten sposób od właściciela auta 300 tys. złotych. Został zatrzymany i aresztowany w lutym tego roku. W trakcie śledztwa policjanci dokonali wielu przeszukań, w wyniku których zabezpieczyli 3 kg trotylu, różnego rodzaju amunicję i urządzenia mogące służyć do wytwarzania broni. Zabezpieczony materiał wybuchowy został zdetonowany na poligonie przez policyjnych pirotechników z KWP w Katowicach. Wybuch spowodował powstanie leja o głębokości metra i średnicy blisko dwóch metrów.

– Śledztwa powybuchowe są jednymi z najtrudniejszych i wymagają od prowadzących posiadania wiedzy z wielu dziedzin, m.in. chemii, mechanoskopii, elektroniki i fizyki. Każdy konstruktor ładunków wybuchowych ma swoją specyfikę działania, po której można go rozpoznać, ale do tego potrzebna jest wiedza i doświadczenie policjanta – mówi mł. insp. Mariusz Pośnik. – Dlatego do wydziału dobierani są ludzie o wyjątkowych predyspozycjach i pełni pasji. Służba tu wiąże się z wieloma niedogodnościami, wyjazdami w teren na kilka czy kilkanaście dni, a gdy trzeba, jak w było przypadku z Bielska-Białej, z wielogodzinną pracą fizyczną.

Na miejscu zdarzenia, gdzie użyto materiału wybuchowego, policjanci CBŚP współpracują z funkcjonariuszami zespołów do zwalczania aktów terroru kryminalnego (ATK) komend wojewódzkich Policji.

Szkoleniem specjalistów od rozpoznawania i neutralizacji ładunków wybuchowych, a także prowadzenia śledztwa powybuchowego zajmuje się Zakład Szkoleń Specjalnych Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Słuchaczami specjalistycznych kursów są nie tylko policjanci, ale także współpracujący z nimi przedstawiciele innych służb i instytucji: Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Żandarmerii Wojskowej, Wojska Polskiego (w tym jednostek specjalnych) i Prokuratury Krajowej.

– Nasz wydział bardzo ściśle współpracuje z Zakładem Szkoleń Specjalnych CSP w Legionowie. Przekazujemy im pełną informację o wszystkich zdarzeniach bombowych, z jakimi mieliśmy do czynienia, żeby wykładowcy mogli prowadzić szkolenia w urealniony sposób, oparty na konkretnych zdarzeniach. Kiedy jest potrzeba, użyczamy sprzęt do ćwiczeń minersko-pirotechnicznych, oni z kolei ułatwiają nam prowadzenie na ich terenie pewnych działań sprawdzających – dodaje naczelnik Pośnik.

FAŁSZYWE POWIADOMIENIA

17 stycznia br. przeprowadzono ewakuację budynków Urzędu Miasta w Inowrocławiu. Niedługo później ewakuowano pracowników ratusza w Gorzowie Wielkopolskim, a także we Włocławku. Wszystkie sytuacje związane były z informacjami o podłożeniu ładunków wybuchowych. Jak się okazało, zgłoszenia były fałszywe.

21 stycznia br. sześć urzędów skarbowych w woj. świętokrzyskim odebrało drogą e-mailową wiadomość o podłożonym ładunku wybuchowym. W przypadku trzech placówek zarządzono ewakuację. Tu także wszystkie alarmy nie zostały potwierdzone.

Każde powiadomienie o podłożeniu ładunku wybuchowego musi być zgłoszone Policji. W pierwszej kolejności na miejsce kierowany jest policyjny patrol, a w przypadku, gdy funkcjonariusze zauważą

Przyczyny fałszywych alarmów są różne, od głupiego wybryku poczynając, przez chęć zakłócenia działalności urzędów i instytucji, po próby sprawdzenia sposobu i efektywności działania służb przez osoby planujące rzeczywiste działania przeciwko bezpieczeństwu publicznemu.

Za wywołanie fałszywego alarmu bombowego kodeks karny w art. 224a przewiduje karę pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8 („Kto wiedząc, że zagrożenie nie istnieje, zawiadamia o zdarzeniu, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób lub mieniu w znacznych rozmiarach lub stwarza sytuację mającą wywołać przekonanie o istnieniu takiego zagrożenia, czym wywołuje czynność instytucji użyteczności publicznej lub organu ochrony bezpieczeństwa, porządku publicznego lub zdrowia mającą na celu uchylenie zagrożenia”).

Na fałszywe alarmy bombowe najbardziej narażone są sądy, prokuratury, obiekty handlowe i gastronomiczne (w tym centra handlowe), firmy oraz szkoły i uczelnie wyższe. Ostatnio spadła liczba fałszywych powiadomień dotyczących lotnisk, dworców oraz ministerstw. Najwięcej fałszywych alarmów bombowych zgłaszano w województwie mazowieckim i śląskim.

Policjanci CBŚP zwracają uwagę, że wśród fałszywych alarmów bombowych, jakie zgłaszano w 2018 roku, szczególną formą były tzw. alarmy kaskadowe, czyli takie, w których jeden sprawca infor-

Bielsko-Biała – policjanci CBŚP przez dwa tygodnie przesiewali na specjalnych sitach gruz zawalonego budynku w poszukiwaniu odłamków urządzenia wybuchowego

coś podejrzanego, wzywana jest nieetatowa grupa rozpoznania minersko-pirotechnicznego. Jeśli potwierdzi, że jest ładunek wybuchowy, wzywany jest minier pirotechnik. Na miejsce przybywa też grupa ATK. Na podstawie dokonanych sprawdzeń CBŚP wydaje ocenę wiarygodności informacji, która to ocena ma wpływ na decyzję administratora obiektu lub terenu o ewakuacji lub o jej zaniechaniu – mówi mł. insp. Mariusz Pośnik.

W 2018 roku dokonano 218 ocen wiarygodności informacji. Liczba fałszywych alarmów w ostatnim roku nieco się zmniejszyła (w roku 2018 było ich 218, podczas gdy w 2017 – 260), ale wciąż są one szkodliwymi zjawiskami, które dezorganizują życie społeczne i często wiążą się również ze stratami finansowymi.

mował o zagrożeniu dla większej liczby obiektów, w tym samym lub zbliżonym czasie przy wykorzystaniu tego samego środka łączności. Przyjęto, że za „alarm kaskadowy” należy uznać zgłoszenie o równoczesnym zagrożeniu dla co najmniej dwóch obiektów. W ubiegłym roku odnotowano 4 takie zgłoszenia.

W 2018 roku w sprawach dotyczących fałszywych alarmów bombowych zatrzymano i przedstawiono zarzuty 104 osobom. W tym samym okresie wyroki skazujące usłyszały 42 osoby. Wykrywalność tego typu przestępstw wynosiła 52 procent. ■

Symulatornia, czyli budynek do wybuchów

Centrum Szkolenia Policji jest jedyną jednostką szkoleniową Policji, która prowadzi kursy specjalistyczne w zakresie wykrywania i neutralizacji ładunków wybuchowych. Szkolenia takie wymagają używania i detonowania w praktyce materiałów wybuchowych.

Przez wiele lat w ramach tych szkoleń robiliśmy wybuchy w terenie otwartym lub z użyciem wycofanych z eksploatacji pojazdów służbowych. Takich pojazdów wykorzystywaliśmy w ciągu roku około 30, bo oględziny na potrzeby śledztwa powybuchowego musiała przeprowadzić każda grupa słuchaczy. Ładunki wybuchowe były zakładane pod samochodem, w kokpicie, w bagażniku, w komorze silnika, czasem użyty był jeden samochód, czasem trzy, a materiał detonowany był w środkowym. Chodziło o to, żeby każda grupa oględzinowa mogła przećwiczyć różne warianty wybuchu. Brakowało nam jednak możliwości użycia materiałów wybuchowych nie na otwartej przestrzeni, lecz w zamkniętym obiekcie. W tym zakresie szkolenia mogły odbywać się tylko teoretycznie – mówi mł. insp. Robert Rodziewicz, kierownik Zakładu Szkoleń Specjalnych Centrum Szkolenia Policji w Legionowie.

W 2016 roku z inicjatywy kierownictwa CSP powstał pomysł zbudowania na terenie należącym do szkoły specjalnego obiektu pełniącego rolę symulatorni do zajęć minersko-pirotechnicznych. Został on wybudowany w 2018 roku i oddany do użytku w marcu 2019 roku.

OTWARCIE OBIEKTU

Budowę sfinansowano z funduszy „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017–2020”. Koszt inwestycji wyniósł 365 690 zł.

Obiekt o powierzchni około 75 mkw. wykonany został z żelbetu z wieloma war-

Kierownictwo CSP i zaproszeni goście przed uroczystym otwarciem ćwiczeń w symulatorni

stwami zbrojenia. Jego konstrukcja oraz zabezpieczenie drzwi i okien, a także otworów wentylacyjnych pozwalają na detonowanie materiałów wybuchowych tzw.

mikroładunków o równoważniku 75 gramów trotylu.

Ważną cechą obiektu jest m.in. dostęp do jego wnętrza z kilku stron oraz umiejscowie-

Grupa realizacyjna BOA sprawdza czy w pomieszczeniu jest przestępca

nie budynku w konkretnym kontekście topograficznym, nieco na uboczu, z dala od budynków kompleksu szkolnego. Umożliwia to wykorzystanie go do wielu różnych symulacji obejmujących oględziny miejsc wybuchu o charakterze kryminalnym, a także do ćwiczeń związanych z zabezpieczeniem takiego miejsca do chwili oględzin.

14 marca br. w uroczystym otwarciu symulatorni uczestniczyli I zastępca komendanta głównego Policji nadinsp. Dariusz Augustyniak, p.o. komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji insp. Paweł Półtorzycki, przedstawiciele Straży Granicznej, Ochotniczej Straży Pożarnej oraz kierownictwo i kadra dydaktyczna Centrum Szkolenia Policji z komendantem CSP insp. Anną Rosół na czele.

Zaprezentowano nie tylko sam obiekt, ale także działania Policji w przypadku zdarzenia związanego z wybuchem.

SYMULOWANY WYBUCH

Na miejsce przyjechała grupa realizacyjna BOA, żeby zatrzymać niebezpiecznego przestępcę, który uzbrojony w materiał wybuchowy przebywa we wskazanym obiekcie. Policjanci obeszli obiekt dokoła, zaglądając do okien. Ustalili, że przestępca nie ma w pomieszczeniu, natomiast znajduje się tam urządzenie wybuchowe. Dowódca ogłosił ewakuację i pododdział wycofał się. Sprawca telefonicznie zdetonował ładunek. Żeby sprawdzić, czy grupa ATK (oficjalnie: zespół do zwalczania ataków terroru kryminalnego) może po wybuchu wejść do środka, wezwany został pirotechnik w stroju podchodzeniowym EOD. Obszedł on najpierw budynek, sprawdzając przez okna, czy nie ma więcej ładunków niebezpiecznych i wszedł do środka. Sprawdzał wszystkie cztery pomieszczenia, ustalił, że są w nich tylko pozostałości urządzenia, które wybuchło, po czym pokazał gestem czekającym na zewnątrz policjantom ATK, że jest bezpiecznie. Wtedy do obiektu weszła grupa policjantów w białych kombinezonach, czyli technicy kryminalistyki, którzy zajęli się zbieraniem i zabezpieczeniem śladów.

Podczas pokazu technicy przebywali w pomieszczeniu kilka minut, natomiast elementy pozostałe po identycznym wybuchu zostały zebrane i przesiane dzień wcześniej na potrzeby demonstracji. W praktyce takie czynności trwają długo, przesiewanie elementów pozostałych po wybuchu zajmuje kilka dni i to przy założeniu, że pomieszczenie było puste, tak jak ta symulatornia. Jeśli w pomieszczeniu były meble, sprzęty, ludzie, wtedy zbieranie i przesiewanie elementów trwa o wiele dłużej.

Pokaz, jak wszystkie szkolenia, gdy detonowany jest materiał wybuchowy, zabezpie-

Policjant z CBŚP prezentuje robota pirotechnicznego

czała Ochotnicza Straż Pożarna z Legionowa i ambulans medyczny z CSP.

NIE TYLKO PIROTECHNICZY

Zakład Szkoleń Specjalnych CSP prowadzi kursy zarówno dla pirotechników, jak i dla śledczych prowadzących śledztwa powybuchowe: policjantów i prokuratorów.

Szkolenie w zakresie śledztwa powybuchowego trwa dwa tygodnie. Policjanci zdobywają podstawy, uczą się wymiarowania śladów, wymiarowania miejsca użycia broni, fotografii itd. Na kursie doskonalącym w zakresie śledztwa powybuchowego podnoszony jest stopień trudności, np. jako materiału wybuchowego używa się nie tylko trotylu, lecz wielu różnych substancji. III etap szkolenia to tygodniowe warsztaty o tej tematyce, będące kolejnym uzupełnieniem.

Dłuższy jest kurs pirotechniczny, bo tu zajęcia z rozpoznania minersko-pirotechnicznego trwają dwa tygodnie, a zajęcia z neutralizacji urządzeń wybuchowych – 6 tygodni.

Pięciosobowy zespół Zakładu Szkoleń Specjalnych, który prowadzi te szkolenia, to wybitni specjaliści: chemik, biolog, pirotechnik, były saper wojskowy i były policjant, który był pirotechnikiem i rozbrajał urządzenia wybuchowe.

W ciągu ostatnich 5 lat w zakresie śledztwa powybuchowego w CSP przeszkolonych zostało także ponad 50 prokuratorów z całego kraju. W każdym województwie jest prokurator, który umie poprowadzić takie śledztwa, podobnie jak w każdej komendzie wojewódzkiej są przygotowani do tego policjanci. ■

ELŻBIETA SITEK
zdj. Jacek Herok

Zbieranie i zabezpieczanie śladów powybuchowych

Praetorian

W Wielkopolsce trwają testy prototypu pojazdu patrolowo-wypadowego dla Policji. Stworzyli go policjanci i naukowcy. Praetorian, bo tak brzmi jego angielska nazwa, to samochód z wymiennymi modułami, innym spojrzeniem na wykorzystanie tego samego auta do różnych zadań.

Policyjny Ford Transit Custom L2H2, o numerze taktycznym U007, powstał w ramach projektu badawczo-rozwojowego konsorcjum trzech partnerów: Polskiej Platformy Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Spółki Celowej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu oraz Domu Samochodowego Germaz z Wrocławia. Konsultantem projektu jest naczelnik Sztabu Policji KWP w Poznaniu mł. insp. Jakub Gorczyński. To on inspirował konstruktorów do budowy wozu z elementami wyposażenia umożliwiającego modułowe konfigurowanie pojazdu w zależności od potrzeb Policji.

NORMY MATKĄ WYNALEZKÓW

– Pomysł na wielofunkcyjny pojazd wziął się z potrzeb, szczególnie w działaniach nieetatowych pododdziałów prewencji Policji (NPP) – mówi mł. insp. Jakub Gorczyński. – Ale żeby zrozumieć problem, trzeba wejść w realia standardowej polskiej komendy powiatowej Policji, która ma od 80 do 120 etatów, i spojrzeć na to przez pryzmat „norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w sprzęt transportowy” (zarządzenie nr 9 Komendanta Głównego Policji z 5 maja 2015 r. – przyp. red.). Określają one, ile jednostka może mieć samochodów.

Przykładowo, komenda X ma według normy 16 radiowozów, w tym 3 furgony. Najczęściej są to Fiat Ducato lub Volkswagen T4/T6. Jeżeli rozdysponuje się te radiowozy do zabezpieczenia stałych działań Policji, a w weekend trzeba wystawić drużynę NPP, trzeba dla niej brać dwa radiowozy.

– My chcemy maksymalnie wykorzystać tę normę, byśmy mieli samochód uniwersalny, który może być zarówno radiowozem patrolowym dla 2–3 funkcjonariuszy, jak i wypadowym, zabierającym drużynę i dodatkowo dowódcę plutonu, jeśli jest taka potrzeba – mówi Gorczyński i dodaje: – Ale funkcji samochodu z wykorzystaniem tego rozwiązania może być więcej.

PONAD 20 AUTORSKICH ROZWIĄZAŃ

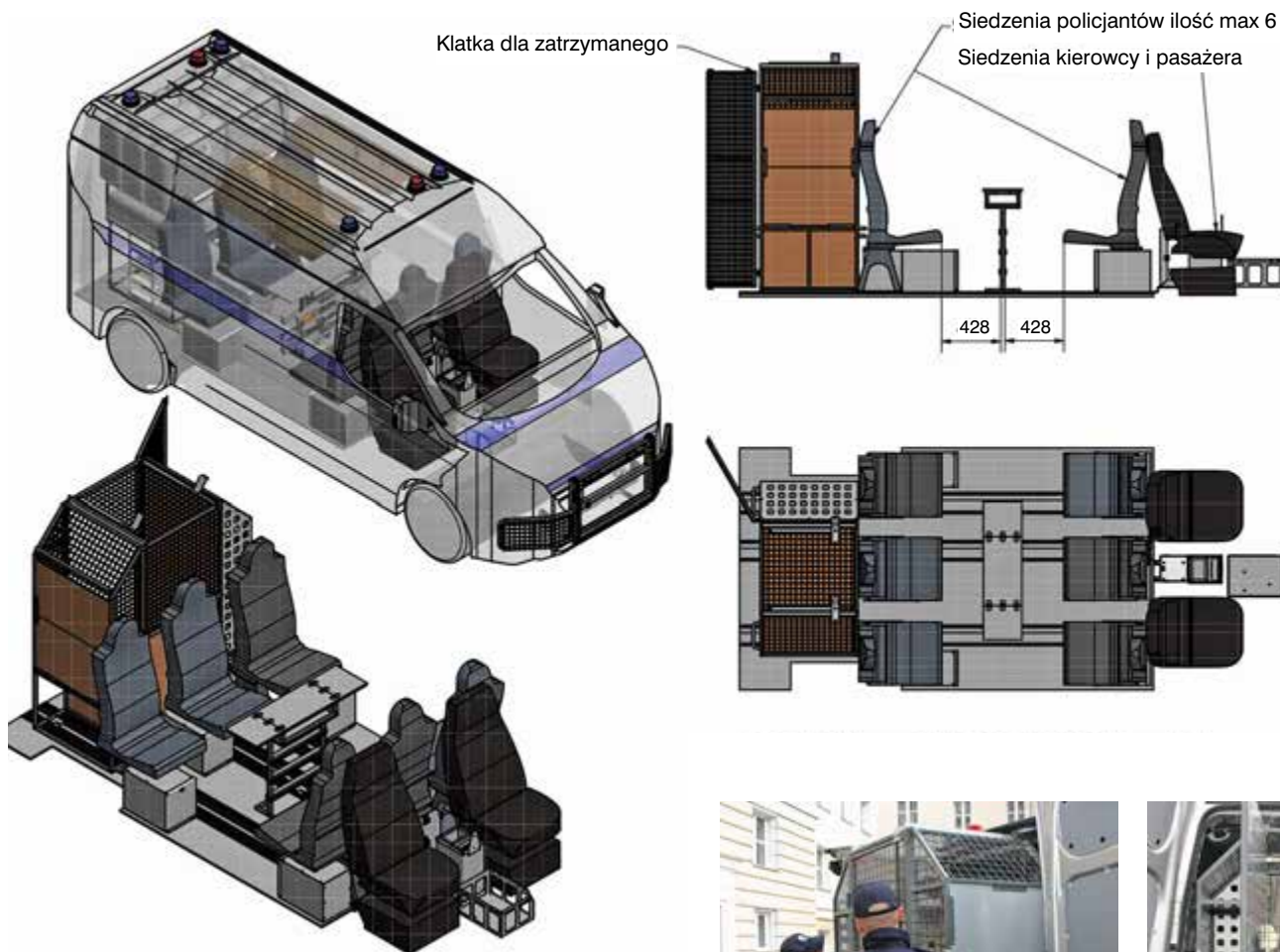
Praetorian powstał na bazie Forda Transita Custom, ale w tym projekcie nie chodzi o konkretny model samochodu, a o jego funkcjonalność (zdolność adaptacji do wykonywania różnych zadań). Ważne, by jego maksymalna masa nie przekraczała 3,5 tony i można było go zarejestrować do przewozu 9 osób. Do tego wystarczy prawo jazdy kat. B.

– Praca z konstruktorami Germazu była niezwykle twórcza – mówi prezes Zarządu Spółki Celowej UEP dr inż. Jakub Jasiczak, zajmujący się rozwojową stroną projektu. – My i policjanci opowiadaliśmy im, czego chcemy, opisywaliśmy funkcjonalności, a oni rysowali to, o czym mówiliśmy. To trwało trzy miesiące. Potem przez siedem miesięcy jeździliśmy na konsultacje i poprawki. Efektem tej burzy mózgów jest ponad 20 autorskich rozwiązań, jakie zaimplementowane zostały w pojeździe.

Fotele, klatka czy stelaż mocowane są na szynach. Zmiana konfiguracji wnętrza pojazdu nie jest kłopotliwa. Dwie osoby potrzebują mniej niż 10 minut, by radiowóz z klatką dla zatrzymanego, wykorzystany nocą do służby patrolowo-interwencyjnej, przebroić na samochód dla NPP, w którym zmieści się drużyna wyposażona w sprzęt PZ (kaski ochronne, kamizelki, ochraniacze na ręce i nogi, tarcze), czyli do zabezpieczeń m.in. imprez masowych.

– Praetorian nie zastąpi wszystkich samochodów potrzebnych w Policji, ale jest kompromisem wielu oczekiwań – mówi Gorczyński. – A to oznacza, że choć wiele zyskaliśmy, z czegoś też musieliśmy zrezygnować.

PODWÓJNY LAMINAT ZAMIAST KRAT

Właśnie dlatego pojazd nie jest okratowany.

– To jest furgon i musi mieścić się w określonych normach prawnych, m.in. do 3,5 tony masy całkowitej, dlatego każdy kilogram, który na niego założymy, obniża masę użytkową. Jeżeli ma nim jechać 8 osób, to każdy kilogram jest cenny. Dlatego zrezygnowaliśmy z krat. Na szybach zamiast nich jest podwójny laminat z firmy produkującej szyby pancerne. Ten typ ochrony wytrzyma uderzenie kuli stalowej o masie 4,2 kg spuszczonej z wysokości 3 m na szybę przednią. Szyba będzie uszkodzona, ale nie zrobi się z niej „mleko”, kula i kawałki szkła nie wpadają do środka i kierowca ma możliwość kontynuowania jazdy. Tylne drzwi dla oszczędności wagi również nie są oszklone – opisuje Gorczyński.

TO NIE SĄ GADŻETY

Pojazd wprawdzie nie ma krat na szybach, ale ma wzmocnienie przednie, tzw. kangura.

– To nie jest gadżet, a przemyślana konstrukcja służąca do zepchnięcia przeszkody bez uszkodzenia pojazdu. Nie jest to jednak taran i nigdy nim nie będzie – wyjaśnia Gorczyński. – Ale można go wykorzystywać w określonych sytuacjach, np. gdy do blokowania drogi używane będą kontenery na śmieci. Wtedy tym wzmocnieniem będzie można usunąć przeszkodę choćby po to, by mogła przejechać karetka pogotowia czy radiowóz.

Na radiowozie policyjnym może być maksymalnie 10 punktów oświetleniowych. Cztery (dwa z przodu i dwa po bokach) są właśnie na „kangurze”, sześć na dachu.

Do wymiany wszystkich modułów wystarczą dwie osoby. Klatka do konwojowania osoby niebezpiecznej waży 35 kg.

– Oświetlenie boczne ma podnieść bezpieczeństwo, bo samochód, wysuwając się zza budynku czy skrzyżowania, jest natychmiast widoczny i wiadomo, że porusza się pojazd uprzywilejowany – tłumaczy Gorczyński. – Na dachu mamy cztery lampy niebieskie i dwie czerwone. Czerwone są na stałe, gdyż chcemy ułatwić pracę policjantom poruszającym się często w kolumnie uprzywilejowanej jako samochody otwierające ją lub zamykające.

Nad drzwiami przesuwными jest ledowe doświetlenie boczne. Mamy także podobne silne oświetlenie przednie i tylne.

– Dzięki temu nie wysiada się z samochodu w ciemno, a także można spokojnie prowadzić legitymowanie przed lub z boku pojazdu.

We wnętrzu pojazdu pierwszą rzeczą, na którą zwraca uwagę każdy kierowca, jest automatyczna skrzynia biegów. To nowość w radiowozach policyjnych.

– Naszym zdaniem jej wykorzystanie pozwala lepiej zabezpieczyć przemarznięte, gdy samochody z ręczną skrzynią biegów muszą jechać na półsprzęgle. Automat daje komfort, bo kierowca może skupić się na bezpieczeństwie.

Wersja wypadowa ze stelażami na sprzęt NPP

▶ W samochodzie jest też kilkanaście gniazd prądu: trzy do 230 V, cztery do 12 V i osiem typu USB.

– Każdy policjant będzie mógł naładować radiotelefon, MTM czy swojego smartfona. Dzięki gniazdom 230 V możemy tu używać np. laptopa i drukarkę. Mamy także stolik, sześć foteli, ogrzewanie postojowe, czyli jeżeli czynności procesowe przeprowadzamy gdzieś w terenie, robimy to bezpośrednio na miejscu zdarzenia.

Stolik może być do sporządzenia dokumentacji, ale także pełni funkcję socjalną – można na nim zjeść posiłek. Jest także stojakiem na broń długą. Wprawdzie nie ma wtedy tam zbyt wiele miejsca na nogi, ale to jeden z kompromisów.

– Ten stolik jest wstępem do dyskusji z policjantami. Czy jest potrzebny, a jeśli tak, to jak ma wyglądać. To jest propozycja – mówi Gorczyński.

TRZY STREFY

Samochód podzielony jest na trzy strefy. W pierwszej, dla kierowcy i dowódcy, jest automatyczna skrzynia biegów, klimatyzacja, postojowe ogrzewanie, przetwornica, organizer na telefon komórkowy, MTM, kamerę nasobną, kaski etc. Za nim jest stojak na broń długą kierowcy i dowódcy. W wyposażeniu pojazdu jest szperacz doreęczny.

W drugiej strefie jest stolik i sześć foteli. Są pojemniki na kaski i uchwyty pod sufitem na dwie tarcze. Samochód wyłożony jest laminatem, co pomaga w utrzymaniu czystości.

W trzeciej strefie można dokonywać najwięcej rekonfiguracji. Tam jest zabezpieczona przestrzeń dla osoby konwojowanej,

tw. klatka dla zatrzymanego (nazwa techniczna – przyp. A.Ch.). Laminat, którym jest obudowana, ułatwia oczyszczenie pojazdu, gdyby przewożony zanieczyścił to miejsce w trakcie transportu. Moduł waży 35 kg. Trzyma się na sześciu punktach, a zatrzymany nie jest w stanie go wypiąć.

W wersji wypadowej dla NPP zamiast modułu dla zatrzymanego można ustawić w tym samym miejscu stelaż na sprzęt NPP: osiem spakowanych kompletów ochroniaczy i cztery tarcze.

– Funkcjonalności może być jeszcze wiele: zabudowa dla psów służbowych czy jako samochód transportowy do przewozu materiałów dowodowych. Dlatego nie trzeba kupować kilku samochodów, a jeden z wieloma wymiennymi modułami.

TESTY

Dla samochodu przewidziano dwie fazy testów. Pierwsza trwała miesiąc. Praetorianem jeździli policjanci z OPP i KMP w Poznaniu (KP Poznań-Grunwald), KMP w Koninie i KMP w Kaliszu. Funkcjonariusze na bieżąco zgłaszali uwagi i oceniali punktowo, bo dostali do dyspozycji numer telefonu i korzystali z komunikatora internetowego.

– Nie chcieliśmy robić ankiety papierowej – mówi Jakub Jasiczak. – Gdy ludzie otrzymują do wypełnienia druczki, zniechęcają się, a poza tym zazwyczaj jest już wtedy za późno. Najważniejsze dla realnego doskonalenia pojazdu są doświadczenia i przemyślenia w momencie jego użytkowania, testowania poszczególnych funkcjonalności. To pokolenie swobodnie posługuje się smartfonami, korzysta z komunikatorów w codziennych kontaktach, dlatego postawiliśmy na taki sposób zbierania opinii. Wystarczyło, że policjant włączył kamerę w smartfonie, nagrał film, wskazując, co mu się podoba a co nie, np. „stolik chcemy, ale bez uchwytów na broń, bo zahaczamy o nie nogami”. Do tego, również w postaci elektronicznej, przygotowaliśmy ankietę on-line dla policjantów, gdzie w skali 1–5 oceniali poszczególne, zaproponowane przez nas rozwiązania oraz sam pomysł stworzenia policyjnego samochodu wielofunkcyjnego. Już wiemy, co zdało egzamin, a nad czym trzeba popracować. Od nowa musimy zaprojektować demontowalny stolik oraz uchwyty na broń długą. Istotnych zmian konstrukcyjnych wymagają także kaski. Jednak w całościowej ocenie pojazdu przez 54 funkcjonariuszy OPP i NPP Praetorian wypadł bardzo dobrze, uzyskując średnią notę 7,9 pkt (w skali od 1 do 10). Dodatkowo na 23 oceniane funkcjonalności, jakie zaproponowaliśmy w pojeździe, aż 20 rozwiązań otrzymało średnie noty (w skali od 1 do 5) powyżej 4 pkt, w tym 7 powyżej

Demontowalny stolik oraz uchwyty na długą broń zebrały w testach najniższe oceny i będą przeprojektowane

4,8 pkt. I co najważniejsze: 38 na 39 testujących pojazd funkcjonariuszy NPP (to głównie z myślą o nich tworzony był prototyp) zgodziło się ze stwierdzeniem, że „pojazdy policyjne powinny mieć modułową zabudowę umożliwiającą dostosowanie ich do różnych funkcji”.

Samochód po pierwszej fazie testów i po analizie uwag ponownie trafił do warsztatów firmy Germaz, gdzie jest doskonalony. Gdy wróci, zostanie skierowany do tych samych ludzi z zapytaniem: „czy teraz jest lepiej?”.

– Nie jesteśmy dealerami pojazdów. Ale wychodzimy z założenia, że jeżeli Policja, rozpisując przetargi, będzie wymagać wielomodowości, to my już wygraliśmy. Chcemy zmusić producentów, by robili samochody dla tej służby, a nie zwykle tylko przemalowane czy oklejone. W dodatku muszą one być wygodne, ergonomiczne, bo policjanci spędzają w nich wiele godzin służby – mówi Jakub Jasiczak i dodaje: – Poza tym warto szukać nowych sposobów komunikowania się z policjantami i dać im poczucie sensu, że ktoś liczy się z ich opiniami, a to co przekazują, nie ginie, lecz jest wykorzystywane. ■

ANDRZEJ CHYLIŃSKI
zdj. Andrzej Chyliński, Anna Jaworska-Wojnicz
grafika: Dom Samochodowy Germaz

Odprawa z ministrem

18 marca w Urzędzie Wojewódzkim w Opolu odbyła się odprawa służb mundurowych z ministrem spraw wewnętrznych i administracji Joachimem Brudzińskim. Uczestniczyli w niej m.in.: komendant główny Policji gen. insp. dr Jarosław Szymczyk, komendant główny

Straży Granicznej gen. bryg. SG Tomasz Praga oraz komendant główny Państwowej Straży Pożarnej generał brygadier Leszek Suski. W roli gospodarza występował wojewoda opolski Adrian Czubak, a miejscową policję reprezentowali szef KWP w Opolu nadinsp. Jarosław Kaleta wraz ze swoimi zastępcami oraz komendantami powiatowymi i miejskim w Opolu.

– Każda złotówka zainwestowana w służby mundurowe jest złotówką dobrze wydaną – powiedział minister Joachim Brudziński podsumowując dotychczasową realizację *Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa na lata 2017–2020*. – Przed naszymi służbami wciąż nowe wyzwania. Zapewniam, że będziemy zabiegać o nowe środki na coraz lepsze bieżące funkcjonowanie służb.

Spotkanie stało się okazją do wręczenia kolejnych Medali „Mały Bohater” przyznawanych za bohaterską postawę dzieci i młodych ludzi. Minister Joachim Brudziński wręczył medale 17-letniej Karolinie, która uratowała 70-letniego mężczyznę, i 14-letniemu Denisowi, który powiadomił straż pożarną i zaalarmował mieszkańców domu, gdy zauważył pożar. ■

P.Ost.
zdj. Dariusz Świątczak

Kobiety w MSWiA

8 marca do siedziby MSWiA w Warszawie zostały zaproszone panie, reprezentujące służby podległe resortowi. Na czele policyjnej delegacji stała nadinsp. Helena Michalak, komendant wojewódzka Policji w Gorzowie Wlkp. Z paniami spotkali się sekretarz stanu w MSWiA Jarosław Zieliński oraz przedstawiciele kierownictwa poszczególnych formacji. Policję reprezentował I zastępca komendanta głównego Policji nadinsp. Dariusz Augustyniak.

– Dziękuję paniom za to, co wnosisie każdego dnia do naszego życia – zwrócił się do zebranych wiceminister Jarosław Zieliński. – Wszystkie kobiety za ich postawę i rolę w życiu rodzinnym i społecznym zasługują na uznanie i najgłębszy szacunek, a panie, które wkładają mundur, by służyć nie tylko rodzinie, ale i Polsce oraz na-

szemu bezpieczeństwu zasługują na podziw. Na wasze ręce chcę złożyć podziękowania wszystkim kobietom, a zwłaszcza funkcjonariuszkom i pracowniczkom służb mundurowych.

Z okazji Dnia Kobiet uroczystości odbyły się we wszystkich policyjnych garnizonach. ■

P.Ost.
zdj. Joanna Ćmiel/MSWiA

Minister w Żabnie

Nową siedzibę Komisariatu Policji w Żabnie odwiedziła 2 marca oficjalna delegacja z ministrem spraw wewnętrznych i administracji Joachimem Brudzińskim na czele. W spotkaniu uczestniczyli również: I zastępca komendanta głównego Policji nadinsp. Dariusz Augustyniak, komendant wojewódzki Policji w Krakowie nadinsp. dr Krzysztof Pobuta, wojewoda małopolski Piotr Ćwik, członek Zarządu Województwa Małopolskiego Anna Pieczarka, starosta tarnowski Roman Łucarz i burmistrz Żabna Marta Herduś. Nowy komisariat poświęcił biskup pomocniczy Diecezji Tarnowskiej Leszek Leszkiewicz.

KP w Żabnie to 22 policjantów i jeden cywil. Prace modernizacyjne w budynku przekazany na siedzibę komisariatu przez gminę Żabno zakończyły się w grudniu 2018 r. Kosztowały 1,6 mln zł i w znakomitej większości pochodziły z programu modernizacji służb mundurowych. ■

P.Ost.

101. posterunek

To już 101. w Polsce, a 10. w Podlaskiem odtworzony posterunek Policji. W Mielniku za czasów II RP działał Posterunek Policji Państwowej, był i później, zlikwidowany kilkanaście lat temu teraz czekał się odtworzenia.

Uroczystość z udziałem sekretarza stanu w MSWiA Jarosława Zielińskiego, zastępcy komendanta głównego Policji mł. insp. Tomasz Szymańskiego i komendanta wojewódzkiego Policji w Białymstoku nadinsp. Daniela Kołnierowicza zgromadziła 7 marca mieszkańców gminy Mielnik, którzy wnioskowali o odtworzenie posterunku w czasie debat społecznych. Gospodarzem uroczystości był komendant KPP w Siemiatyczach mł. insp. Tomasz Wyszkowski. Podczas ceremonii wiceminister Jarosław Zieliński przekazał na ręce kierownika posterunku asp. Tomasza Wróbla symboliczny klucz do jednostki. ■

P.Ost.

Będzie nowa komenda

Uroczystość podpisania i wmurowania w fundamenty aktu erekcyjnego nowej siedziby KPP w Świdwinie odbyła się 25 marca. Uczestniczył w niej minister spraw wewnętrznych i administracji Joachim Brudziński, sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker, zastępca komendanta głównego Policji nadinsp. Kamil Bracha, wojewoda zachodniopomorski Tomasz Hinc, komendant wojewódzki Policji w Szczecinie nadinsp. Jacek Cegiela, biskup pomocniczy diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej Krzysztof Włodarczyk, starosta świdwiński Mirosław Majka oraz komendant powiatowy Policji w Świdwinie insp. Piotr Krakowski.

Prace budowlane rozpoczęto w Świdwinie w listopadzie 2018 r. W ciągu dwóch lat ma powstać nowoczesna, dwukondygnacyjna, podpiwniczona siedziba komendy. Koszt inwestycji to około 27 mln zł. ■

P.Ost.

Nowe mundury wyjściowe podczas prezentacji w siedzibie Biura Historii i Tradycji Policji KGP

Mundur wyjściowy – prezentacja

Z okazji jubileuszu 100. rocznicy powstania Policji Państwowej zaplanowano wiele przedsięwzięć. Jednym z nich jest wprowadzenie nowego umundurowania wyjściowego Policji, które nawiązuje do tradycji i etosu służby funkcjonariuszy w 20-leciu międzywojennym.

Prezentacja nowego umundurowania wyjściowego odbyła się 22 marca br. w Biurze Historii i Tradycji Policji KGP. Zaproszone na nią ogólnopolskie media szeroko relacjonowały to wydarzenie, a nowy mundur wyjściowy został przyjęty z wielkim zainteresowaniem. Zwrócono przede wszystkim uwagę na jego granatową barwę.

Miesięcznik „Policja 997” towarzyszy pracom Wydziału Koordynacji Gospodarki Kwatermistrzowskiej BLP KGP nad wprowadze-

niem do Policji najnowszej generacji umundurowania ćwiczebnego, służbowego, wyjściowego oraz wyposażenia specjalnego. W wydaniu z lipca 2017 r. (nr 148) przedstawiliśmy prototyp munduru wyjściowego, a zmiany, jakie dzisiaj widać, pokazują, ile dopracowania wymagały wszystkie detale.

– Nawiązujemy do tradycji przedwojennych – mówi naczelnik Wydziału Koordynacji Gospodarki Kwatermistrzowskiej BLP KGP podkom. Krzysztof Błesznowski. – Nowy mundur ćwiczebny najbardziej kojarzący się z naszą formacją jest granatowy, więc jest dla nas oczywiste, że wszystkie elementy umundurowania w Policji powinny być granatowe. Dlatego mundur wyjściowy też jest granatowy. Cały, bez niebieskoszarej kurtki mającej swoją przeszłość w czasach milicji. My, odwołując się do przedwojennych tradycji, tak dobraliśmy barwę, aby także odróżnić naszą formację od tych służb, które noszą mundury w kolorze granatowym lub ciemnognatowym. Dlatego barwa jest charakterystyczna dla Policji. W tej chwili umundurowanie wyjściowe nie pełni już takiej funkcji, jak kiedyś,

bo policjanci nie chodzą do służby w białych koszulach, krawatach i kurtkach gabardynowych. Dlatego mundur wyjściowy powinien uzyskać znaczenie uroczyste, aby tak się stało, musi być elegancki, dodający powagi, budzący szacunek i z materiału najlepszej jakości.

Podczas prac nad nowym mundurem wyjściowym ocenie poddano dwa odcienie koloru granatowego, wybrano ten o większym nasyceniu barwą. Odcień jaśniejszy wydawał się zbyt zbliżony do umundurowania Sił Powietrznych, Służby Ochrony Państwa oraz Służby Więziennej. Jak ustalono, wybrany kolor w połączeniu z guzikami w kolorze „starego srebra” będzie unikalną kombinacją barw odróżniającą policyjne umundurowanie wyjściowe od innych służb.

CZAPKA

Podczas prac nie wszystko szło gładko. W ich toku korzystano z opinii funkcjonariuszy, w tym z Kompanii Reprezentacyjnej Policji, do której trafiły pierwsze komplety umundurowania wyjściowego. Uwagi policjantów dotyczyły ogólnego wyglądu czapek oraz nie-

umieszczenia na otokach oznak stopni służbowych. Poglębiona analiza problemu prowadzona także w BHiTP KGP wykazała, że pozostawienie jasnej barwy otoków jest pewnym nawiązaniem do układu kolorystycznego MO, a tego przecież nie chciano.

– Przegląd różnych materiałów oraz układu oznaczeń doprowadził do dobrania otoków sukiennej barwy granatowej, zgodnej z barwą tkaniny zasadniczej munduru, srebrnych haftów komputerowych, układu oznaczeń w formie galonów stosownie do tradycji polskich rozwiązań z okresu międzywojennego oraz charakterystycznej podpinki, paska na czapce w kolorze srebrnym dla oficerów – mówi podkom. Krzysztof Blesznowski.

Korekcie poddano także proporcje kwater, profil, a także wymiary główki czapki. Obecny fason czapki do munduru wyjściowego policjanta także nie ma swojego odpowiednika w innych polskich formacjach, ale można dopatrzeć się podobieństwa do czapek noszonych przez włoskich carabinieri, przy czym nie są one aż tak bardzo wyprofilowane ku górze.

KURTKA GABARDYNOWA

Rozpatrzono kilka propozycji kroju kurtki gabardynowej. Pierwszą z nich była kurtka, której konstrukcja opierała się na obecnie używanej z modyfikacją mieszkań kieszeniowych oraz patek. Drugą była kurtka o kroju nieco taliowanym, z klapami o kla-

Przy doborze koloru odwołano się do przedwojennych tradycji, ale wybrano odcień o większym nasyceniu barwą

sycznym wyglądzie i ze złagodzonymi łukami patek kieszeni. Jako trzeci wzór oceniono kurtkę z kołnierzem typu „stójka”, ze zredukowanymi elementami kieszeni górnych. Wybór padł na koncepcję numer dwa.

Kurtka wykonana jest z wełny z dodatkiem poliestru. Przed wojną mundury były przede wszystkim sukienne.

– Splot gabardynowy jest najbardziej tradycyjnym i eleganckim splotem jeśli chodzi o mundury, i taki został zachowany – mówi podkom. Krzysztof Blesznowski. – Ten materiał jest lżejszy niż używany w kurtkach poprzedniej generacji. Zmieniły się warunki służby. Kiedyś mundur wyjściowy miał być całoroczny, bardziej przystosowany do

Dzisiejsi rekonstruktorzy chętnie zakładają mundury Policji Państwowej. My możemy teraz porównać wzór z okresu międzywojennego z zaprezentowanym w 2019 r.

wszystkich okoliczności. Teraz z munduru wyjściowego będziemy korzystali w sytuacjach wyjątkowych, uroczystych. Dlatego też jest delikatniejszy. Przez co wygodniejszy w noszeniu.

W obecnych mundurach jest odmienny krój dla kobiet oraz mężczyzn i ta odmienność zostanie zachowana. Jednak nie dotyczy to górnych kieszeni kurtek.

– Użytkowniczki obecnych mundurów wyjściowych zgłaszały, że bardzo trudno umieścić jakiegokolwiek identyfikator i oznaczenia na mundurze niemającym żadnych linii pozwalających na ich pozycjonowanie. Dlatego, zgodnie z postulatami kobiet, zdecydowaliśmy się na górne kieszenie w kurtkach. Kłapy i patki mają trochę nietypowe rozwiązania, a kieszenie nieco odmiennie ułożenie, ale wszystko po to, by odróżnić nasze mundury od używanych w innych służbach.

Guziki są metalowe, oksydowane, postarzane. Ich wygląd jednoznacznie odnosi się do tradycji przedwojennych. Kurtki gabardynowe dla kobiet i mężczyzn zapinają się na różne strony, ale poza tym ich koncepcje są do siebie zbliżone.

Osobną kwestią do rozstrzygnięcia pozostał wybór rodzaju i wyglądu oznaczeń w górnej części kłap kołnierza. W pierwszych prototypach przewidziano metalowe „gwiazdy policyjne” jako oznaczenie formacji i służby. Biorąc pod uwagę ich małą rozpoznawalność oraz polecenie kierownictwa Policji, aby oznaczenia bardziej nawiązywały do tradycji przedwojennych, odtworzono „palmę” właściwą Policji Państwowej na patce dostosowanej do kroju kłap kołnierza, przy jednoczesnym rozróżnieniu oficerów i podoficerów Policji. W przypadku policjantów w stopniu nadinspektora Policji i generalnego inspektora Policji zachowano dotychczasowe oznaczenie w postaci orła haftowanego bezpośrednio na kłapie kołnierza munduru.

Kolejnym odniesieniem do tradycji jest umieszczenie na rękawach kątów w formie naszywek odwzorowujących hierarchię służbową. Dla podoficerów przewidziano znaki w kolorze niebieskim, dla oficerów srebrne, natomiast dla policjantów w korpusie generalskim przewidziano oznaczenie w postaci srebrnego wężyka (borty).

SPODNIE I SPÓDNICA

Analizując konstrukcję i wygląd spodni, również postarano się o ich uwspółcześnienie w stosunku do obecnie używanych. Nogawki po prostu są nieco węższe. Uwzględniając także sugestie BHiTP KGP oraz opinie policjantów z Kompanii Reprezentacyjnej Policji, wprowadzono bazy w kolorze ciemnoniebieskim wzdłuż szwu dla podoficerów i lampas w tym samym kolorze dla oficerów. Takie rozwiązanie jest kolejnym wyróżniającym umundurowanie Policji na tle innych formacji.

Poprawki prototypu munduru wyjściowego z 2017 r. były konieczne

Spódnica zyskała bardziej współczesną formę, sięgając poniżej linii kolana. Ma jeden rozporek na zakładkę. Spodnie i spódnica wykonane są z tego samego materiału, co kurtka munduru wyjściowego. Też są granatowe. Zapewnią komfort użytkownika w wyższych temperaturach.

PŁASZCZ

Wykonany jest z wełny z domieszką poliestru oraz pokryciem teflonowym. Materiał ma splot gruby, wyraźny, skośny.

– Użyliśmy pokrycia teflonowego, aby zabezpieczyć funkcjonariuszy przynajmniej przez jakiś czas w trakcie wystąpień czy uroczystości w niekorzystnych warunkach atmosferycznych. Tak, żeby ich mundury nie nasiąkały – wyjaśnia naczelnik.

Płaszcz ma z tyłu podwójny pas pozwalający na lepsze dopasowanie go do różnych typów sylwetek przez przeszywanie guzików. W obecnych płaszczach nie ma takiego rozwiązania.

Płaszcz dla kobiet i mężczyzn różni się krojem i konstrukcją. Przede wszystkim zapinane są na różne strony, gdy do tej pory były tylko na jedną.

– Nie było wersji dla kobiet – mówi podkom. Krzysztof Blesznowski. – Teraz robimy głęboki ukłon w stronę funkcjonariuszek. Długości płaszczy są zbliżone. Możliwość ich całorocznego użytkowania zapewnia podpinka, dopinana na zamek błyskawiczny.

Tkanina na płaszcz zawiera szlachetną wełnę z dodatkami zapewniającymi wysoką odporność na działanie czynników atmosferycznych. Będzie to ważne m.in. dla kompanii reprezentacyjnej podczas uroczystości odbywających się przy nie-

sprzającej aurze. Istnieje możliwość dopasowania płaszcza do sylwetki z uwagi na konstrukcję jego tylnej części.

WZÓR 2019

Prezentowane mundury wyjściowe to wciąż prototypy. Teraz testowane są przede wszystkim przez funkcjonariuszy Kompanii Reprezentacyjnej Policji i Orkiestry Reprezentacyjnej Policji.

– Czekamy na opinie policjantów i dokonanie ewentualnych zmian legislacyjnych – mówi podkom. Krzysztof Blesznowski. Wszystkie materiały użyte do uszycia partii prototypowej zostały wykonane w Polsce przez polskie firmy.

Ostateczna decyzja o wprowadzeniu nowego wzoru munduru wyjściowego jeszcze nie zapadła. W przypadku jej podjęcia, wymiana mundurów z niebieskoszarych na granatowe w całej formacji potrwa kilka lat. ■

ANDRZEJ CHYLIŃSKI
zdj. Andrzej Chyliński, Piotr Maciejczak,
Andrzej Miftura, Paweł Ostaszewski

Do 2004 r. wywieszanie flagi państwowej poza dniami do tego przeznaczonymi było zabronione. Ustawa z 20 lutego 2004 r. wprowadzająca Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej zakaz ten zniósła. Eksponując biało-czerwoną trzeba jednak pamiętać, że należy się jej cześć i szacunek.

Nowelizacja z 20 lutego 2004 r. wprowadziła zmiany do *Ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej* z 31 stycznia 1980 r. Był to czas intensywnych przygotowań do wejścia Polski w struktury Unii Europejskiej. Do wspólnoty weszliśmy 1 maja 2004 r., a już dzień później po raz pierwszy obchodzony był Dzień Flagi RP. Zapisanie tego święta w nowelizacji ustawy wyprzedziło plany niektórych środowisk, aby 2 maja obchodzić święto flagi UE. Pod tą datą od 2002 r. świętowany jest również Dzień Polonii i Polaków za Granicą.

Wywieszając flagę państwową, należy pamiętać o kilku zasadach, które określa tzw. protokół flagowy. Umieszczona przy urządach podkreśla państwowość, publiczny charakter instytucji. Generalnie przed każdym takim obiektem powinien być maszt, na który wciąga się flagę. Czasami umieszczony jest on na dachu. Przyjęte jest, że flagę podnosi się na maszt o 8.00 i opuszcza o zachodzie słońca. Flaga może wisieć przez całą dobę, ale musi być wtedy oświetlona (patrz zdjęcie). Wywieszona na maszcie na dachu Pałacu Prezydenckiego informuje, że Głowa Państwa przebywa w swojej siedzibie.

Fladze należy się szacunek. Nie można jej wywieszać w taki sposób, aby dotykała podłoża, czy

była zanurzona w wodzie. Należy ją zabezpieczyć przed upadkiem na ziemię. Flaga nie może być splątana, brudna czy postrzępiona. Dlatego w dni, kiedy silnie wieje lub intensywnie pada, należy ją zdjąć, aby nie uległa zniszczeniu czy zerwaniu. Zniszczonej flagi nie można wyrzucać. Należy ją spalić albo pociąć rozcinając barwy. Oczywiście nie w miejscu publicznym, gdyż na to są odpowiednie paragrafy kodeksu karnego. Przez spalanie flagi w miejscu zamkniętym oddajemy jest należny szacunek.

Po fladze nie można pisać, umieszczać na niej żadnych emblematów czy haseł. Flaga polska ma proporcje 5:8. Producenci różnych gadżetów często sprzedają flagi nie trzymające tych proporcji, np. z umieszczonym na pasie czerwonym białym napisem „Polska”, unikając w ten sposób posądzeń o działania niezgodne z prawem. Taka chorągiewka nie jest na pewno flagą Rzeczypospolitej Polskiej, choć warto pamiętać, że Polska ma niejako dwie flagi: biało-czerwoną i biało-czerwoną z godłem w centrum białego pasa. Ta ostatnia przeznaczona jest do eksponowania poza granicami RP, przy placówkach dyplomatycznych, a także na granicach państwowych, w międzynarodowych portach lotniczych i na statkach. W kraju nie powinno się jej używać.

Flaga państwowa ma pierwszeństwo przed wszystkimi innymi. Zgodnie z zasadami heraldyki i weksylologii flaga gospodarza umieszczana jest centralnie. Oznacza to, że inne flagi mogą być wywieszane po jej lewej stronie, patrząc na budynek od frontu będzie to prawa strona widza. Gdy przed urzędem stoją trzy maszty, jak jest to choćby przed Pałacem Prezydenckim, to środkowy zarezerwowany jest dla flagi polskiej, po jej lewej stronie, czyli patrząc na front budynku – po prawej powiewa flaga NATO, a po przeciwnej flaga Unii Europejskiej. Flaga polska ma zawsze pierwszeństwo przed flagami innych państw oraz flagami organizacji czy związku państw. Gdy przed gmachem jest np. pięć masztów, flaga polska powinna być w środku lub na drzewcach skrajnych. W przypadku parzystej liczby masztów dla flagi polskiej zarezerwowany jest maszt skrajnie lewy, patrząc na front budynku. Inne umieszcza się po jej lewej stronie.

Czasami rodzą się wątpliwości przy wywieszaniu flag w pionie, np. na frontonach gmachów. Czerwony pas jest wtedy po prawej stronie, a biały po lewej, gdy patrzymy na budynek stojąc naprzeciwko niego. Wzięło się to stąd, że barwy są odzwierciedleniem godła. Biel to orzeł, a czerwień to jego tło. Biel jest więc ważniejsza. W przypadku coraz bardziej popularnych kotylionów kolor czerwony powinien być na zewnątrz (jako tło), a biały wewnątrz. Gdy jest odwrotnie, nosimy kotylion Monako albo Indonezji. ■

PAWEŁ OSTASZEWSKI
zdj. autor

W kolejne stulecie z „Niepodległą”

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Rozmowa z Janem Kowalskim,
dyrektorem Biura Programu
„Niepodległa”

Polacy łączą Program „Niepodległa” z obchodzonym w ubiegłym roku jubileuszem stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości, nie wszyscy jednak wiedzą, że to program długofalowy.

– Program Wieloletni „Niepodległa” na lata 2017–2022 od samego początku opowiada o procesie odbudowy polskiej państwowości. Faktycznie kluczowy był rok 1918. To był motyw przewodni naszej działalności i w ubiegłym roku skupiliśmy się na świętowaniu tego fantastycznego sukcesu naszych przodków sprzed 100 lat. Państwo polskie nie powstało jednak w okamgnieniu, to był proces. Po 123 latach niewoli ziemie zarządzane dotąd przez trzech różnych zaborców łączyły się w jeden organizm państwowy od 1918 r. przez kolejne lata, aż do roku 1922.

Podobnie było z naszą formacją. Ustawa z 1919 r. powołała Policję Państwową, ale organa porządku jak choćby Milicja Ludowa i Policja Komunalna działały już wcześniej, a pełna konsolidacja Policji Państwowej nastąpiła w 1922 r., gdy po wojnie bolszewickiej powstały komendy na wschodzie II RP.

– I taką właśnie opowieść, rozłożoną na lata, chcemy przybliżyć naszym rodakom. W 1918 r. rozpoczęliśmy jako państwo proces scalania ziem, które były wcześniej różnie zarządzane, miały inny porządek prawny, różny system miar i wag, odmienną walutę, różniła je nawet szerokość torów kolejowych czy zasady ruchu drogowego – mało kto pamięta, że w zaborze austriackim obowiązywał ruch lewostronny.

Od początku należało stworzyć także zaplecze instytucjonalne. W 2019 r. stulecie powstania obchodzi nie tylko Policja Państwowa, ale także m.in.: Najwyższa Izba Kontroli, Polski Komitet Olimpijski, Polski Związek Lekkiej Atletyki i PKO BP.

Celem naszego programu jest przede wszystkim wzmocnienie poczucia wspólnoty obywatelskiej, m.in. przez szeroko zakrojone działania edukacyjne. Przypominamy, że ciesząc się wolnością dzisiaj, nie można zapomnieć, że nie jest ona dana nam raz na zawsze. Musimy o nią dbać, pielęgnować, ale muszą być ku temu solidne fundamenty, właśnie w postaci świadomości, wiedzy i tożsamości. Cały nasz program powstał na podstawie badań społecznych, które realizowane były w latach 2016 i 2017 w Narodowym Centrum Kultury. Program Wieloletni „Niepodległa” był odpowiedzią na wyniki tych badań, które pokazały, że ludzie chcą świętować ważne dla nich rocznice, podkreślające dumę z bycia Polakiem. Okazało się, że respondenci zgadzali się, że uroczystości centralne powinny odbywać się w Warszawie, ale zaraz na drugim miejscu

oczekiwali umieszczenia obchodów w swoich małych ojczyznach. Dlatego współpracujemy z samorządami i aktywizujemy społeczności lokalne. W ubiegłym roku dofinansowaliśmy blisko 300 projektów za łącznie 17 mln zł. 26 marca br. zakończył się nabór wniosków w Programie Dotacyjnym „Niepodległa 2019”. W tegorocznym konkursie dofinansujemy projekty do 100 tys. zł. Mamy na ten cel 8 mln zł. Nie jesteśmy w stanie z poziomu Warszawy zorganizować w każdej gminie wydarzenia, ale przez program dotacyjny dajemy szansę, że ludzie staną do konkursu i otrzymają wsparcie dla swoich inicjatyw. W ubiegłym roku wpłynęło 3 tys. wniosków. Udało się dofinansować 300 projektów – od spływów kajakowych, rajdów rowerowych, ścieżek tematycznych, po publikacje, tych pomysłów było bardzo dużo. Otrzymaliśmy również 6 tys. wniosków o zgodę na wykorzystanie oficjalnego logo, ponieważ ludzie chcieli włączyć się we wspólne obchody pod hasłem „Niepodległa”. Podobnie dzieje się w tym roku. Jeżeli nawet ktoś nie dostanie dofinansowania, to może zwrócić się z prośbą

o wykorzystanie logo, czy dopisanie wydania do kalendarium na naszej stronie internetowej. Nie ma znaczenia, czy jest to regionalne przedsięwzięcie w małej miejscowości, czy w dużym ośrodku. Jeżeli jest ono ważne z punktu widzenia odzyskania niepodległości dla lokalnej społeczności, to zapraszam do nas po logo. Wnioski można składać przez stronę internetową www.niepodlegla.gov.pl.

Podpisanie 7 lutego br. porozumienia między Biurem Programu „Niepodległa” a Komendantem Głównym Policji pozwala także naszej formacji wykorzystywać logo „Niepodległej” w projektach dotyczących setnej rocznicy powołania Policji Państwowej, w tym przy okazji organizowanego wspólnie konkursu literackiego „Stulecie polskiego kryminału”.

– Biorąc pod uwagę naszą współpracę z Policją, muszę powiedzieć, że bardzo ciepło wspominamy 11 listopada 2018 r. i organizowany przez nas Festiwal „Niepodległa” na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie. Wzięli w nim udział m.in. policjanci rekonstruktorzy w przedwojennych mundurach Policji Państwowej, którzy np. bardzo sprawnie kierowali ruchem podczas parady powozów konnych. Festiwal był wielkim przedsięwzięciem, przez które przewinęło się prawie 300 tys. osób. Na odprawiających czekało mnóstwo atrakcji: pokaz zabytkowych samochodów, warsztaty artystyczne, sala tańca, koncerty, występy folklorystyczne, a jedną z atrakcji były właśnie patrole przedwojennych policjantów.

Wracając do konkursu literackiego, warto wspomnieć, że już po trzech pierwszych tygodniach napłynęło do nas kilkanaście opowiadań. Dla chętnych organizujemy warsztaty. To będą cykle spotkań: ze specjalistami z CLKP pokazujące możliwości i osiągnięcia kryminalistyki, z twórcami kryminałów, z profilerami. Warsztaty organizujemy w „Niepodległa. Miejsce spotkań”, czyli w dawnej Herbaciarni w Łazienkach Królewskich w Warszawie. Szczegółowe informacje i rejestracja dostępne są za pośrednictwem internetu. Planujemy także spotkania na Międzynarodowym Festiwalu Kryminału we Wrocławiu oraz podczas Festiwalu „Kryminałna Piła”. Warsztaty będą nagrywane, chcemy bowiem stworzyć materiał wideo, z którym wszyscy chętni będą mogli się zapoznać. Nie każdy przecież może przyjechać na spotkanie do stolicy czy Piły.

Jakie są najbliższe plany „Niepodległej”?

– Chcemy powtórzyć zeszłoroczną kampanię, przypomnieć i zachęcić wszystkich Polaków, także za pośrednictwem miesięcznika „Policja 997”, do wywieszenia 2 maja flagi państwowej. 1 maja przypada 15. rocznica wejścia Polski do Unii Europejskiej, 2 maja Dzień Flagi RP, a następnie Święto Narodowe Trzeciego Maja. Na te trzy dni warto wywiesić flagę, choć po nowelizacji prawa można ją eksponować przez cały rok.

Jednocześnie chcemy zaapelować i przypomnieć, że biało-czerwona to nasza flaga państwowa i nie należy po niej pisać, nawet gdy jedziemy na zawody sportowe i chcemy dumnie reprezentować miejscowość, z której pochodzimy. Flaga nie jest najlepszym miejscem, aby o tym informować. Na każdym kroku staramy się podkreślać, że nasza flaga jest tak doskonała, że nie trzeba jej „poprawiać”. Są to dwie wspaniałe barwy, za które nasi przodkowie przelewali krew i należy się im szacunek.

Chcemy również 11 listopada powtórzyć akcję „Niepodległa do hymnu”. W ubiegłym roku w południe w setną rocznicę odzyskania niepodległości Hymn Polski został odśpiewany w około 1000 miejscach w Polsce i na świecie. Polacy śpiewali hymn na wszystkich kontynentach, poza jednym, ale już czynimy starania, aby zabrzmiał i na Antarktydzie. Jest tam przecież polska stacja badawcza na Szetlandach Południowych. Specjalnie pod ten projekt uruchomiliśmy wyszukiwarkę wydarzeń, w której można było sprawdzić, w jakich miejscach hymn będzie wykonywany, gdzie można przyjść, by wspólnie go odśpiewać. Do akcji włączyła się większość ogólnopolskich stacji radiowych i duża część regionalnych, także komercyjnych. W południe na falach eteru został wyemitowany hymn. Akcję poparła również Kancelaria Prezydenta RP. Proszę zauważyć, że Głowa Państwa zawsze przyjeżdżała na pl. Piłsudskiego o godz. 12.00, natomiast 11 listopada 2018 r. prezydent Andrzej Duda przybył na uroczystości o godz. 11.56, aby punktualnie w południe wspólnie odśpiewać hymn w ramach naszej akcji. „Niepodległa do Hymnu” to akcja cykliczna. Będziemy ją inicjować przez kolejne lata, mając nadzieję, że wejdzie na stałe do kalendarza. Nawet gdy w 2022 roku skończy się Program „Niepodległa”, to chcielibyśmy, aby tradycja wspólnego, radosnego świętowania pozostała.

Dziękuję za rozmowę. ■

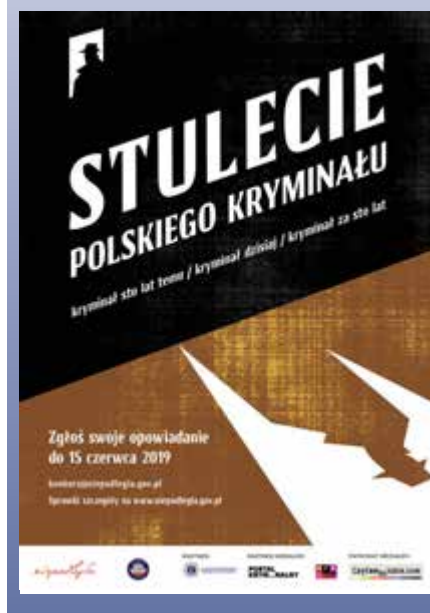
PAWEŁ OSTASZEWSKI
zdj. autor

Współpraca „Niepodległa” – CLKP

Podpisanie 7 lutego br. *Listu Intencyjnego i Porozumienia w sprawie organizacji konkursu literackiego na opowiadanie kryminalne „Stulecie polskiego kryminału” i promocji polskiej Policji w stulecie jej powstania przez komendanta głównego Policji gen. insp. dr. Jarosława Szymczyka i dyrektora Biura Programu „Niepodległa” Jana Kowalskiego* nadało bieg wspólnie realizowanym przedsięwzięciom. Nie byłoby jednak warsztatów z zakresu wiedzy kryminalistycznej, gdyby nie specjaliści z CLKP. Dwa tygodnie po parafowaniu porozumienia w KGP doszło do podpisania w siedzibie Biura Programu „Niepodległa” *Listu Intencyjnego*, którego sygnatariuszami są dyrektor Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji insp. dr n. med. Radosław Juźwiak i dyrektor Biura Programu „Niepodległa” Jan Kowalski. Wspólna deklaracja zakłada podejmowanie inicjatyw związanych ze stuleciem polskiej kryminalistyki policyjnej. Jednym z tych działań jest właśnie organizacja konkursu „Stulecie polskiego kryminału”, którego organizatorami są KGP i „Niepodległa”, a partnerem CLKP. Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji jest natomiast organizatorem obchodów stulecia polskiej kryminalistyki policyjnej, które przypada w 2019 r. ■

P.Ost.

Patroni garnizonów

Zgodnie z „Koncepcją działań polskiej Policji na poziomie centralnym, w ramach przygotowań i obchodów 100-lecia powołania Policji Państwowej” dobiega końca proces nadawania imion komendom wojewódzkim, który koordynuje Biuro Historii i Tradycji Policji KGP.

Uroczystościom nadania imienia towarzyszy wystawienie spektaklu „Służba”, granego przez Amatorską Scenę Policyjną „Na Posterunku”, funkcjonującą w ramach Biura Komunikacji Społecznej KGP.

W marcu swojego patrona otrzymały garnizony: wielkopolski, dolnośląski i podkarpacki. Nadanie imienia czeka jeszcze komendy wojewódzkie Policji w: Gorzowie Wielkopolskim, Krakowie i Białymstoku.

WROCLAW – JÓZEF BINIAŚ

Uroczystość w garnizonie dolnośląskim odbyła się 14 marca i zgromadziła liczne grono zaproszonych gości. W ceremonii odsłonięcia tablicy pamiątkowej poświęconej przedwojnemu policjantowi kom. Józefowi Biniasowi, którą umieszczono na ścianie gmachu KWP we Wrocławiu, wzięli udział m.in.: wojewoda dolnośląski Paweł Hreniak, dyrektor Oddziału IPN we Wrocławiu dr Andrzej Drogoń i dyrektor Biura Historii i Tradycji Policji KGP nadkom. Krzysztof Musielak. Dyrektor Biura Komunikacji Społecznej KGP insp. dr hab. Iwona Klonowska reprezentowała naczelnik Wydziału Promocji Policji Biura Komunikacji Społecznej KGP podinsp. Monika Florczuk. Na uroczystości zjawili się też reprezentanci służb i instytucji, z którymi dolnośląscy policjanci na co dzień współpracują. Przybyli również potomkowie policjantów II RP, skupieni we wrocławskim oddziale Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r. Odsłonięcia tablicy pamiątkowej dokonał gospodarz uroczystości komendant wojewódzkiej Policji we Wrocławiu nadinsp. Tomasz Trawiński. Poświęcił ją ks. kanonik Stanisław Stelmaszek, dolnośląski kapelan

Policji. Modlitwę błogosławieństwa odmówił ks. Grzegorz Cebulski, prawosławny kapelan KWP we Wrocławiu.

Z sylwetką patrona wszyscy mogli się zapoznać, zwiedzając wystawę w holu głównym wrocławskiej komendy. Częścią uroczystości było także odsłonięcie tabliczki epitafijnej patrona na Tablicy Pamięci, która znajduje się w komendzie wojewódzkiej. Tablica w dolnośląskiej jednostce z jednej strony zawiera nazwiska policjantów poległych obecnie w służbie, z drugiej natomiast dane policjantów ofiar zbrodni katyńskiej. Tabliczkę kom. Józefa Biniasia odsłoniła wspólnie z generałem Tomaszem Trawińskim prawnuczka zamordowanego w Kalininie policjanta Anna Kondraciuk.

Drugą częścią obchodów ku czci patrona był spektakl „Służba” w reżyserii Marioli Daszkiewicz-Konopczyńskiej z BKS KGP, który wystawiono w auli Zespołu Szkół nr 14 we Wrocławiu. Przedstawienie historyczno-edukacyjne w przystępny sposób przeprowadziło widzów przez ostatnie 100 lat historii Polski, ze szczególnym zwróceniem uwagi na losy policjantów i ich rodzin. Realizatorzy widowiska z Amatorskiej Sceny Policyjnej „Na Posterunku” zebraли gromkie brawa.

Osoby zaangażowane w wystawienie spektaklu na Dolnym Śląsku otrzymały Odznaki „Przyjaciel Teatru”. W tej grupie znaleźli się: komendant wojewódzkiej Policji nadinsp. Tomasz Trawiński, naczelnik Wydziału Prezydialnego KWP we Wrocławiu mł. insp. Adam Skrzypek, kapelmistrz orkiestry KWP we Wrocławiu nadkom. Adam Witiw, dyrektor Wydziału Szkół Ponadpodstawowych i Specjalnych Departamentu Edukacji Urzędu Miejskiego we Wrocławiu Ewa Szczęch, wicedyrektor Zespołu Szkół nr 14 we Wrocławiu Anna Maćkowska oraz policjanci Wydziału Prezydialnego KWP we Wrocławiu: nadkom. Ewa Agnieszka Gębska i podkom. Maciej Muzyk.

Spotkanie zakończył koncert Orkiestry KWP we Wrocławiu.

Patron dolnośląskich policjantów kom. Józef Binias urodził się 23 stycznia 1888 r. w Rozbitku w Wielkopolsce. W 1910 r. został powołany do armii pruskiej. Uczestniczył w I wojnie światowej. Ranny we wrześniu 1918 r. trafił do szpitala niemieckiego, z którego uciekł. Wziął udział w Powstaniu Wielkopolskim, dowodząc kompanią. Uczestniczył również w wojnie polsko-bolszewickiej, gdzie wykazał się niezwykłym bohaterstwem. Został awansowany do stopnia podporucznika i odznaczony Krzyżem Walecznych. Po wojnie trafił do rezerwy Wojska Polskiego i 5 grudnia 1922 r. rozpoczął służbę w policji. Był m.in.: zastępcą komendanta powiatowego Policji Państwowej w Działdowie, komendantem powiatowym w Wąbrzeźnie, kierow-

Odznakę „Przyjaciel Teatru” otrzymuje nadinsp. Tomasz Trawiński

Kwiaty dla podinsp. Moniki Florczuk i nadkom. Krzysztofa Musielaka

nikiem II Komisariatu PP w Toruniu, kierownikiem Komisariatu IV PP w Bydgoszczy i przez sześć lat komendantem powiatowym w Kamionce Strumiłowej. Podczas służby w policji został odznaczony m.in. Srebrnym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Niepodległości.

1 września 1939 r. został zmobilizowany w szeregi wojska. Po ataku ZSRR na Polskę trafił do sowieckiej niewoli i znalazł się w obozie w Ostaszkowie. Był jedną z pierwszych ofiar zbrodni katyńskiej z policyjnego obozu. Został zamordowany 5 kwietnia 1940 r. w siedzibie NKWD w Kalininie i potajemnie pogrzebany w Miednoje. W 1976 r. prezydent RP na uchodźstwie Stanisław Ostrowski przyznał wszystkim oficerom zgładzonym w Katyniu i w innych, wtedy jeszcze nieznanymi, miejscach kaźni Order Virtuti Militari. W 2007 r. decyzją prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego Józef Biniś został pośmiertnie awansowany na stopień komisarza PP.

POZNAŃ – WIKTOR LUDWIKOWSKI

Dzień po obchodach ku czci patrona we Wrocławiu podobna ceremonia odbyła się w Poznaniu. 15 marca br. w poznańskiej Komendzie Wojewódzkiej Policji nadano imię insp. Wiktora Ludwikowskiego.

Uroczystość rozpoczęło złożenie kwiatów przed Pomnikiem Pomordowanych Policjantów II Rzeczypospolitej Województwa Poznańskiego, usytuowanym przy kościele św. Jerzego. Następnie ks. Stefan Komorowski, kapelan KWP w Poznaniu odprawił w świątyni mszę w intencji Wiktora Ludwikowskiego oraz innych zamordowanych i poległych funkcjonariuszy z Wielkopolski.

Odślonięcie tablicy poświęconej patronowi, która umieszczona jest przy wejściu do gmachu KWP w Poznaniu, było kolejną częścią obchodów. Dokonali tego wspólnie wojewoda wielkopolski Zbigniew Hoffmann i gospodarz uroczystości, komendant wojewódzki Policji w Poznaniu insp. Piotr Mąka. Tablicę poświęcił kapelan KWP w Poznaniu kanonik ks. prałat Stefan Komorowski, proboszcz parafii św. Jerzego. Oprawę muzyczną zapewniła Orkiestra KWP we Wrocławiu.

Z postacią Wiktora Ludwikowskiego można się było zapoznać, zwiedzając wystawę przygotowaną w komendzie. W uroczystości uczestniczyła kadra KWP w Poznaniu, byli komendanci wojewódzcy, dyrektor Biura Komunikacji Społecznej KGP insp. dr hab. Iwona Klonowska, dyrektor Biura Historii i Tradycji Policji KGP nadkom. Krzysztof Musielak, duchowieństwo, przedstawiciele władz samorządowych oraz służb i instytucji, z którymi wielkopolscy policjanci na co dzień współdziałają.

W Poznaniu spektakl „Służba” został wystawiony w Szkole Podstawowej nr 83 „Lejery” im. Emilii Waśniowskiej, która ma ogromne osiągnięcia w dziedzinie widowisk i przedstawień teatralnych.

Po inscenizacji osobom, dzięki którym spektakl „Służba” zaprezentowano w stolicy Wielkopolski, wręczono Odznaki „Przyjaciół Teatru”. Otrzymali je: insp. Piotr Mąka, komendant wojewódzki Policji w Poznaniu, kom. Kinga Fechner-Wojciechowska, zastępca naczelnika Wydziału Komunikacji Społecznej KWP w Poznaniu, Karol Sarna, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 83 „Lejery” im. Emilii Waśniowskiej, Katarzyna Szware, wiceprezes Zarządu Stowarzyszenia „Lejery” oraz zatrudnieni w WKS KWP w Poznaniu – Anna Czarna-Dybizbańska i sierż. sztab. Tomasz Kowalski.

Patron wielkopolskich policjantów insp. Wiktor Ludwikowski urodził się 23 kwietnia 1886 r. we Lwowie, gdzie ukończył Szkołę Kadetów, a następnie Terezańską Akademię Wojskową w Wiener Neu-

stadt, skąd wyszedł jako podporucznik Armii Austro-Węgier. Już wtedy był wykładowcą kryminalistyki. Wkrótce został awansowany na rotmistrza żandarmerii. W czasie I wojny światowej służył m.in. w Czarnogórze. Jednocześnie zaangażował się w tworzenie Związku Strzeleckiego, gdzie potajemnie wykładał taktykę walki partyzanckiej. W cesarskiej i królewskiej armii dosłużył się stopnia generała brygady. W listopadzie 1918 r. został przyjęty do Wojska Polskiego jako kapitan. Służył w żandarmerii, gdzie awansował na majora. W 1919 r. wstąpił do Policji Państwowej, służył w Komendzie Głównej PP. Opracował podręczniki dla policjantów służby prewencyjnej i kryminalnej. Awans w 1920 r. na inspektora połączony był z mianowaniem na stanowisko komendanta okręgowego (wojewódzkiego) w Poznaniu, które piastował przez pół roku. Wiktor Ludwikowski

Wiązanki ku czci patrona wielkopolskich policjantów

był delegatem rządu do spraw powstań śląskich, szkolił m.in. komendantów posterunków plebiscytowych oraz pomagał powstańcom. Służył także w Warszawie. Był komendantem okręgu wileńskiego. Pracował przy powołaniu Interpolu. Odznaczony został m.in.: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Złotym Krzyżem Zasługi. W 1932 r. z powodu stanu zdrowia został przeniesiony w stan spoczynku. Pracował potem w Ministerstwie Skarbu, gdzie zajmował się reformowaniem Policji Skarbowej. W czasie obrony Warszawy we wrześniu 1939 r. zorganizował straż obywatelską. Aresztowany przez Niemców został wywieziony na roboty do Czech. Po wojnie osiadł w Koźlu, gdzie w 1959 r. zmarł. Jego dwaj bracia: Bronisław i Marian służyli również w Policji Państwowej. Po ataku ZSRR we wrześniu 1939 r. dostali się do sowieckiej niewoli, z której już nie wrócili.

Gratulacje odbierają insp. Iwona Klonowska i autorka spektaklu Mariola Daszkiewicz-Konopczyńska

RZESZÓW – WIKTOR SAS HOSZOWSKI

Tablicę z popiersiem patrona odsłonił w Rzeszowie komendant wojewódzki insp. Henryk Moskwa i Adam Matuszek z OSRP 1939 r.

► Uroczystość w garnizonie podkarpackim miała miejsce 29 marca. KWP w Rzeszowie przygotowała z tej okazji specjalny „Biuletyn Jubileuszowy”, upamiętniający postać gen. insp. Wiktora Zygmunta Hoszowskiego, herbu Sas.

Na ceremonię odsłonięcia tablicy poświęconej patronowi przybyli m.in.: wicemarszałek województwa podkarpackiego Piotr Pilch, dyrektor generalny Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie Marcin Zaborniak, dyrektor Biura Historii i Tradycji Policji KGP nadkom. Krzysztof Musielak, reprezentująca dyrektor Biura Komunikacji Społecznej KGP naczelnik Wydziału Promocji Policji BKS KGP podinsp. Monika Florczuk, rodziny przedwojennych policjantów, skupione w rzeszowskim oddziale Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r., a także przedstawiciele zaprzyjaźnionych służb i instytucji.

Tablicę odsłoniłi wspólnie gospodarz uroczystości komendant wojewódzki Policji insp. Henryk Moskwa i Adam Matuszek, prezes rzeszowskiego oddziału OSRP 1939 r. Poświęcił ją ordynariusz rzeszowski bp Jan Wątroba.

29 marca w Rzeszowie odbyło się także premierowe wykonanie Hymnu Policji „Bo taki nasz rozkaz”, który skomponowała i napisała dr Monika Brewczak, dedykując go podkarpackim policjantom. Odśpiewali go, z towarzyszeniem Orkiestry KWP w Katowicach: asp. sztab. Krzysztof Kaliński, dzielnicowy z KPP w Mielcu, i st. asp. Krzysztof Andryś, zastępca dyżurnego z KPP w Kolbuszowej. Specjalnie na tę uroczystość opracowany został także Apel Pamięci – *W hołdzie policjantom związanym z Podkarpaciem, poległym w służbie oraz pomordowanym w latach 1919–2019.*

Uroczystość stała się okazją do wręczenia odznaczeń i wyróżnień. To właśnie wtedy miała miejsce inauguracja nagrody „Sierżant

Przed KWP w Rzeszowie

Michał”, która powstała w związku z setną rocznicą powołania Policji Państwowej. Statuetkę można otrzymać „za szczególne zasługi dla środowiska policyjnego województwa podkarpackiego”. Podczas uroczystości otrzymali ją: lekarz weterynarii, instruktor szkolenia psów Maria Gutowska, która 20 lat temu zainicjowała powołanie Stowarzyszenia Cywilnych Zespołów Ratowniczych z Psami STORAT, często współpracującego z podkarpacką policją przy poszukiwaniach osób zaginionych, Małgorzata Sochacka, która uczy historii i geografii w Zespole Szkół w Tyczynie, gdzie upowszechnia wiedzę na temat Policji Państwowej, a jej uczniowie zdobywają laury w Konkursie „Policjanci w służbie historii”, oraz Monika Brewczak, autorka słów i muzyki do „Hymnu Policji”, która uczy w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Sanoku oraz w Szkole Muzycznej w Sanoku.

Po południu na deskach Teatru „Maska” w Rzeszowie zaprezentowano spektakl „Służba” w wykonaniu Amatorskiej Sceny Policyjnej „Na Posterunku”. Po przedstawieniu osoby zaangażowane w podkarpackie wystawienie sztuki otrzymały Odznakę „Przyjaciel Teatru”. Odebrali ją: komendant wojewódzki Policji w Rzeszowie insp. Henryk Moskwa, Paweł Surówka z Teatru „Maska”, naczelnik Wydziału

Scena ze spektaklu „Służba”

Komunikacji Społecznej KWP w Rzeszowie mł. insp. Mariusz Skiba, przewodniczący ZW NSZZP woj. podkarpackiego Józef Bąk oraz funkcjonariusze WKS KWP w Rzeszowie: nadkom. Wojciech Leś, kom. Wojciech Kulig, podkom. Marcin Dziubak i sierż. sztab. Monika Skawińska-Berkowicz. W docenieniu wyjątkowych zasług kompozytorki Hymnu Policji dr Moniki Brewczak także ona otrzymała wyróżnienie z rąk nadkom. Krzysztofa Musielaka.

Wiktor Zygmunt Sas Hoszowski urodził się 20 kwietnia 1873 r. w Łysej Górze w Galicji Wschodniej w rodzinie o patriotycznych korzeniach, gdzie mężczyźni brali udział w kolejnych powstaniach narodowych. Studiował prawo na uniwersytecie we Lwowie. Służył w c. i k. armii, potem w żandarmerii. W czasie walk o niepodległość w listopadzie 1918 r. wstąpił do Żandarmerii Obrony Lwowa, a następnie został komendantem Żandarmerii Krajowej, gdzie dosłużył się stopnia podpułkownika. Po powołaniu Policji Państwowej został komendantem małopolskiego korpusu policyjnego, tworzył strukturę bezpieczeństwa na tych terenach. W październiku 1921 r. został zastępcą komendanta głównego Policji Państwowej, a pół roku później komendantem głównym. Po roku został zwolniony ze stanowiska, a w lutym 1924 r. przeszedł na emeryturę, cały czas pozostając rezerwistą żandarmerii. Wrócił w swoje rodzinne strony, pracował w lwowskim sądzie, zaangażował się w działalność społeczną. Dwukrotnie odznaczony został Krzyżem Walecznych. Po agresji ZSRR na Polskę we wrześniu 1939 r. został aresztowany i przetrzymywany w różnych sowieckich więzieniach. Dalsze jego losy nie są znane. Prawdopodobnie został zamordowany wiosną 1940 r., jako jedna z wielu ofiar zbrodni katyńskiej. ■

PAWEŁ OSTASZEWSKI

zdj. Łukasz Żukowski, Maciej Świącichowski i Bartosz Wilk

Msza katyńska

Jak co roku 5 marca w bazylice Świętego Krzyża w Warszawie odprawiona została wieczorem Eucharystia w intencji ofiar zbrodni katyńskiej, w tym kilku tysięcy przedwojennych policjantów.

W nabożeństwie, pod przewodnictwem ks. Piotra Rutkowskiego uczestniczyli członkowie rodzin zamordowanych, parlamentarzyści, przedstawiciele Kancelarii Prezydenta RP i Kancelarii Prezesa RM. Policję reprezentowali: I zastępca komendanta głównego Policji nadinsp. Dariusz Augustyniak i dyrektor Biura Historii i Tradycji Policji KGP nadkom. Krzysztof Musielak. Wśród licznie zgromadzonych pocztów sztandarowych był także policyjny. Oprawę muzyczną zapewniła Orkiestra Reprezentacyjna Policji. Prezes Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r. Teresa Bracka odczytała wiersz „Impresje katyńskie” Alicji Patey-Grabowskiej.

Msza w bazylice na Krakowskim Przedmieściu celebrowana jest w rocznicę podpisania przez najwyższe władze ZSRR decyzji o zamordowaniu polskich jeńców wojennych przebywających po radzieckim ataku na Polskę we wrześniu 1939 r. w więzieniach i obozach sowieckich. To początek obchodów przypominających zbrodnię katyńską z 1940 r. Polscy jeńcy mordowani byli w różnych miejscach, systematycznie – strzałem w tył głowy – od 3 kwietnia do 16 maja 1940 r. Ta ostatnia data to zakończenie mordu na polskich policjantach, przetrzymywanych w łagrze w Ostaszkowie, który był najliczniejszym z obozów katyńskich. Policjantów, partiami po 250 osób, przewożono do Kalinina (obecnie Twer), gdzie przez całą noc byli pojedynczo zabijani. Rano zwłoki przewożono do Miednoje, gdzie wrzucano do dołów śmierci na terenie lotniskowym NKWD. ZSRR przyznał się do tej zbrodni dopiero w 1990 r. Przez 50 lat znany był tylko jeden cmentarz ofiar – Katyń, odkryty przez Niemców w 1943 r. Miejsca ukrycia pozostałych ciał zostały przez stronę rosyjską ujawnione dopiero w latach 90. XX w. Największa policyjna nekropolia na świecie, czyli Polski Cmentarz Wojenny w Miednoje, gdzie pogrzebano około 6 tys. przedwojennych funkcjonariuszy Policji Państwowej i Policji Województwa Śląskiego, została poświęcona i uroczystie otwarta 2 września 2000 r. Ciągle nie wiadomo, gdzie leżą ofiary zbrodni katyńskiej z tzw. listy białoruskiej.

***

11 marca br. z inicjatywy prezesa Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna 1939 r.” w Łodzi Jarosława Olbrychowskiego, komendanta wojewódzkiego Policji w Łodzi insp. Andrzeja Łapińskiego oraz kapelana Wojewódzkiego Ośrodka Duszpasterskiego w Łodzi ks. ppor. Jacka Syjuda odprawiono w łódzkim sanktuarium Bożego Miłosierdzia

mszę, której przewodniczył bp Marek Marczak z archidiecezji łódzkiej. Eucharystia sprawowana była z okazji stulecia powołania Policji Państwowej, 90-lecia powstania Rodziny Policyjnej oraz za funkcjonariuszy przedwojennej policji, którzy padli ofiarami sowieckiego terroru. W ceremoniach wziął udział dyrektor BHiTP KGP nadkom. Krzysztof Musielak. ■

PAWEŁ OSTASZEWSKI
zdj. Andrzej Chyliński i Dominik Stanek

Uczczono pamięć insp. Ludwikowskiego

24 marca br. minęła 60. rocznica śmierci Wiktora Ludwikowskiego, kryminologa, jednego ze współtwórców Policji Państwowej. Pamiętali o tym policjanci z Poznania, Warszawy, Opola, Katowic i Kędzierzyna-Koźła. W tym roku rocznica ta zbiegła się z obchodami 100-lecia powołania Policji Państwowej oraz nadaniem imienia inspektora Ludwikowskiego KWP w Poznaniu.

Na zaproszenie komendanta powiatowego Policji w Kędzierzynie-Koźlu mł. insp. Janusza Hencla delegację policjantów ze wspomnianych miast oraz kozielscy Kresowianie, wnuczka inspektora Elżbieta Rogowska i jej małżonek, spotkali się na miejscowym cmentarzu przy grobie inspektora, aby złożyć kwiaty i zapalić znicze. Kapelan KPP w Kędzierzynie-Koźlu ks. Jarosław Krężel odmówił modlitwę o spokój duszy inspektora. ■

BOGUSŁAW ROGOWSKI
zdj. z archiwum B. Rogowskiego

Pamięć o Wyklętych

1 marca obchodzony był Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. Nabożeństwa, apele pamięci, okolicznościowe koncerty odbywały się w całej Polsce. Biskup polowy WP gen. bryg. ks. Józef Guzdek przewodniczył modlitwie na terenie byłego aresztu śledczego na warszawskim Mokotowie, gdzie działa Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL. To właśnie tu wieczorem 1 marca 1951 r. metodą katyńską zamordowano członków IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”, którzy jako ostatni koordynowali w skali ogólnopolskiej opór przeciw komunistom. Wykonano wtedy wyroki na: Łukaszu Ciepelińskim, Mieczysławie Kawalcu, Józefie Batorym, Adamie Łazarowiczu, Franciszku Błażeju, Karolu Chmielu i Józefie Rzepce. Ostatnim poległym w boju partyzantem antykomunistycznego podziemia był Józef Franczak „Lalek”, który zginął 17 marca 1963 r. Był żołnierzem Wojska Polskiego, walczył w wojnie obronnej Polski w 1939 r., a potem w ZWZ-AK, w konspiracji spędził prawie 24 lata.

Wśród „Wyklętych”, nazywanych coraz częściej „Niezlomnymi”, byli także przedwojenni policjanci, jak choćby: Bolesław Kontrym „Zmudzin”, Piotr Szewczyk „Czer” i Tadeusz Starzyński „Ślepowron”. Pisaliśmy o nich na naszych łamach, przypomnijmy więc tylko, że byli elitą Polskiego Państwa Podziemnego, służyli jako cichociemni, a po II wojnie światowej zaangażowali się w opór przeciw komunistom. Wszystkich trzech komunistyczne jeszcze sądy zrehabilitowały. Niestety na Kontrymie został wykonany wyrok śmierci. Zamordowano go w mokotowskim więzieniu w 1953 r., a w 1957 r. całkowicie oczyszczono z zarzutów i zrehabilitowano. Jego szczątki zostały odnalezione i zidentyfikowane dopiero w 2014 r. na Powązkach, gdzie w tzw. kwaterze „L” komuniści ukrywali ciała zamordowanych. Przedwojennym policjantem był także Stanisław Ostwind „Kropidło”, z pochodzenia Żyd, który przeszedł na katolicyzm, służył w Policji Państwowej w Warszawie, w czasie okupacji działał w Narodowych Siłach Zbrojnych, gdzie dosłużył się stopnia majora i był dowódcą komendy powiatowej NSZ w Węgrowie. Zamordowano go 4 lutego 1945 r.

Uroczystości upamiętniające „Niezlomnych” odbyły się w wielu jednostkach w kraju. Kontynuowano także honorowe oddawanie krwi w ramach, zapoczątkowanej dwa lata temu w MSWiA akcji „SpoKREWnieni służbą”. ■

PAWEŁ OSTASZEWSKI

owania jego grobu na lwowskim cmentarzu, którą zainicjowali członkowie Stowarzyszenia Opieki nad Grobami Policjantów na Wschodzie, wśród których są głównie policjanci i emerytowani policjanci.

Przypomnijmy, że urodzony 25 marca 1890 r. we Lwowie insp. dr Władysław Sobolewski jest uważany za ojca polskiej kryminalistyki. W Policji Państwowej służył od września 1919 r. Był m.in. komendantem Głównej Szkoły Policyjnej i Szkoły Oficerskiej w Warszawie i kierownikiem Laboratorium Policyjnego w Centrali Służby Śledczej w Warszawie. Prowadził badania i ekspertyzy z zakresu mechanoskopii, fotografii kryminalistycznej, daktyloskopii. Prowadził bardzo aktywne życie. Jako szermierz znalazł się w kadrze na Igrzyska Olimpijskie w Paryżu w 1924 r. Zmarł nagle 4 października 1937 r. podczas wykładu, który prowadził dla oficerów Wojska Polskiego. ■

PAWEŁ OSTASZEWSKI
zdj. BHiTP KGP

Spotkanie z historią

W roku stulecia powołania Policji Państwowej, z okazji 79. rocznicy zbrodni katyńskiej w SP w Katowicach 28 marca zorganizowano Warsztaty edukacyjno-historyczne dla policjantów „Spotkanie z historią”.

Gospodarzem zebrania był kierownik Zakładu Ogólnozaawodowego SP w Katowicach mł. insp. Mirosław Grobelczyk, a adresatami spotkania policjanci słuchacze. Referat pt. „Budowa etosu polskich formacji policyjnych 1918–1939” wygłosił dyrektor Biura Historii i Tradycji Policji KGP nadkom. Krzysztof Musielak. Członek Zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r. Grzegorz Grześkowiak omówił natomiast temat „Policjanci II RP w aspekcie zbrodni katyńskiej”.

Podczas prelekcji zwracano również uwagę na odrębność służb policyjnych na terenie Górnego Śląska, który wrócił do Polski po powstaniach śląskich. Śląsk w II RP miał autonomię, własne władze, sejm oraz funkcjonującą od 1922 r. Policję Województwa Śląskiego, którą kierował główny komendant. ■

P.Ost.

Kwiaty we Lwowie

Z okazji 129. rocznicy urodzin insp. dr. Władysława Sobolewskiego na Cmentarz Łyczakowski we Lwowie udali się polscy policjanci. Wiązanek biało-czerwonych kwiatów i znicze złożyli: oficer łącznikowy polskiej Policji na Ukrainie podinsp. Paweł Dobosz, przedstawiciel BHiTP KGP podinsp. Robert Horosz i oficer prasowy KPP w Sochaczewie mł. asp. Agnieszka Dzik oraz konsul Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie Paweł Kurtyka i wicekonsul Marek Wojciechowski.

O insp. Władysławie Sobolewskim pisaliśmy kilkakrotnie na naszych łamach, zwłaszcza przy okazji akcji ra-

Banery na stulecie

Na wschodnich skrzydłach gmachu KGP przy wejściu głównym od strony ul. Puławskiej 12 marca br. zawisły ogromne banery przypominające o stuleciu powołania Policji Państwowej. Okolicznościowa dekoracja powstała z inicjatywy Biura Historii i Tradycji Policji KGP. Puławska to jedna z głównych arterii stolicy. Codziennie obok budynku komendy przejeżdża i przechodzi tysiące osób. Wiedza o jubileuszu naszej formacji, który uroczystości będziemy obchodzić 24 lipca br., dociera do coraz szerszych kręgów społeczeństwa. ■

PAWEŁ OSTASZEWSKI
zdj. Robert Horosz

90 LAT TEMU**Kwiecień 1929**

• W otwockim sanatorium Policijnego Domu Zdrowia oddano do użytku nowy pawilon z 20 pokojami, mogący pomieścić kilkudziesięciu pacjentów. Wraz z pawilonom ukończona została także *leżalnia* (tarasy do leżakowania), której do tej pory sanatorium nie posiadało.

• W tajemniczych okolicznościach podczas służby patrolowej w rejonie nadgranicznym (w pow. krzemienieckim, woj. wołyńskie) zaginął st. przod. Bronisław Buczyński, komendant posterunku PP w Białozórce. Wszczęte śledztwo wykazało, że z posterunku zniknęły również poufne dokumenty dotyczące przestępczości antypaństwowej. Ponieważ dostęp do nich miał jedynie komendant jednostki, on też był najprawdopodobniej sprawcą ich kradzieży. Zachodzi uzasadnione podejrzenie, że Buczyński współpracował z sowiecką agenturą i zbiegł za granicę.

3 IV – Na posterunku kolejowym w Baranowiczach (woj. nowogródzkie) dokonano zamachu na post. Feliksa Żelazkowskiego. Miał 30 lat. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej, odnosząc poważne rany. Po wyjściu do rezerwy (1922 r.) wstąpił do Policji Państwowej. Był sumiennym funkcjonariuszem, gorliwie wykonywał powierzone obowiązki.

7 IV – W ślad za Warszawą dwa nowe koła Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna” powołano w Nowogródku (woj. nowogródzkie) i Toruniu (**14 IV**). Przewodniczącą koła nowogródzkiego została p. komendantowa Roszkowska, żona insp. Aleksandra Roszkowskiego, komendanta PP Okręgu XV. Toruńskiemu kołu powiatowemu stowarzyszenia przewodniczyć będzie pani Cyankiewiczowa, żona podinsp. Stanisława Cyankiewicza, oficera inspekcyjnego KW PP.

10 IV – W KG PP utworzono nowy referat: prasowy, z zadaniem utrzymywania bieżącej współpracy z ukazującymi się w Polsce czasopismami, w tym m.in. udzielania dziennikarzom informacji prasowych dotyczących aktualnych wydarzeń w kraju, reagowania na krytykę PP, a także zamieszczania policyjnych sprostowań i apeli. Pierwszym oficjalnym – dziś byśmy powiedzieli – rzecznikiem komendanta głównego PP został nadkom. J. Szeryński, urzędujący pod telefonem 43-74 przy ul. Nowy Świat 69 (siedziba KG PP).

22 IV – W siedzibie Kasyna Oficerów PP m.st. Warszawy odbyło się losowanie nagród w loterii zorganizowanej przez „Policyjny Dom Zdrowia”. Główną nagrodę – samochód osobowy – wygrał mieszkaniec Warszawy, Ryszard Zieliński.

40 LAT TEMU**Kwiecień 1979**

• Z ciekawą inicjatywą wystąpili funkcjonariusze stołecznego Wydziału Ruchu Drogowego, organizując z okazji Międzynarodowego Roku Dziecka – wspólnie z Polskim Związkiem Motorowym oraz domem towarowym dla dzieci „Smyk” – w centrum Warszawy (na skwerku przed „Smykiem”) akcję popularyzującą wśród najmłodszych użytkowników dróg zasady bezpiecznego poruszania się po ulicach pieszo oraz na rowerze. Każdy chętny (w wieku od 10 do 18 lat) mógł wykazać się praktyczną znajomością przestrzegania znaków drogowych oraz techniki jazdy, otrzymując „certyfikat rowerzysty”, czyli kartę rowerową.

• Z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Lekarskiego (Oddział Wojewódzki w Rzeszowie), Oddziału Towarzystwa Internistów Polskich oraz Wydziału Ruchu Drogowego rzeszowskiej KW MO w stolicy Podkarpacia zorganizowano sympozjum naukowo-szkoleniowe na temat: *Leki psychotropowe a sprawność kierowcy*. Efektem konferencji było podjęcie istotnych zobowiązań, mających na celu wyczerpanie lekarzy, aby w przypadku aplikowania swoim pacjentom kierowcom leków psychotropowych dokładnie informowali o ich działaniu psychofizycznym na człowieka.

19 IV – W Bytomiu, podczas legitymowania dwóch agresywnych mężczyzn, zaatakowany został nożem sierż. Bogdan Majewski, funkcjonariusz miejscowej KM MO. Obrażenia okazały się śmiertelne. 32-letni funkcjonariusz pozostawił żonę i dwoje małych dzieci: 5-letniego Roberta i 5-tygodniowego Krzysia. Pośmiertnie odznaczony został Krzyżem Kawalerskim OOP oraz awansowany do stopnia starszego sierżanta sztabowego.

20 LAT TEMU**Kwiecień 1999**

• Posłowie sejmowej Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych zapoznali się z raportem na temat korupcji, opracowanym przez MSWiA. Wynika z niego m.in., że rocznie wszczynanych jest w Polsce około tysiąca postępowań w sprawach o to przestępstwo.

1 IV – Rozwiązano Zarząd Administracyjno-Gospodarczy (ZAG) KGP. Jego kompetencje przejęło Biuro Logistyki Policji (BLP), składające się obecnie z ośmiu wydziałów (Finansowego, Gospodarki Transportowej, Uzbrojenia i Techniki, Gospodarki Kwatermistrzowskiej, Gospodarki Nieruchomościami i Lokalami, Remontów i Konserwacji, Świadczeń Socjalnych i Mieszkańców i Ogólnego) oraz Samodzielnej Sekcji Magazynów, Zespołu Obsługi Prawnej i Grupy Stanowisk Samodzielnych.

17 IV – Starszy sierżant Marek Staśkiewicz, funkcjonariusz Komendy Miejskiej Policji w Lesznie (woj. wielkopolskie), w trakcie wykonywania obowiązków służbowych zatrzymywał do kontroli samochód osobowy. Jego kierowca stracił panowanie nad pojazdem, potrącając śmiertelnie 40-letniego policjanta. W okresie służby w Policji st. sierż. Staśkiewicz był wielokrotnie wyróżniany przez komendanta wojewódzkiego i miejskiego Policji w Lesznie za wzorową służbę. Pośmiertnie został mianowany do stopnia młodszego aspiranta oraz odznaczony Krzyżem za Dzielność.

19 IV – Minister spraw wewnętrznych i administracji powołał pierwszych siedmiu komendantów wojewódzkich Policji w nowej strukturze podziału terytorialnego kraju. Wszystkie nominacje były uzgodnione z wojewodami, którzy od początku roku odpowiadali za bezpieczeństwo i porządek publiczny. Funkcje te objęli: w Białymstoku – mł. insp. Jan Kulesz, w Gdańsku – nadinsp. Stanisław Białas, w Gorzowie Wlkp. – podinsp. Leszek Szreder, w Katowicach – insp. Mieczysław Kluk, w Krakowie – podinsp. Eugeniusz Szczerbak, w Łodzi – insp. Tadeusz Ławniczak, w Radomiu (woj. mazowieckie) – insp. Zdzisław Marcinkowski.

28 IV – Minister SWiA Janusz Tomaszewski powołał kolejnych komendantów wojewódzkich Policji. Funkcje te objęli: w Szczecinie – mł. insp. Andrzej Gorgiel, w Kielcach – insp. Tadeusz Cielecki, w Lublinie – mł. insp. Zbigniew Głowacki, w Olsztynie – podinsp. Janusz Tkaczyk, w Rzeszowie – podinsp. Kazimierz Kędziński, w Bydgoszczy – podinsp. Andrzej Kaszubowski. Komendantem stołecznym Policji został insp. Antoni Kowalczyk. ■

JERZY PACIORKOWSKI
Biuro Historii i Tradycji Policji KGP

Akt erekcyjny w Sokolach

Nowoczesny budynek Posterunku Policji powstaje w Sokolach w województwie podlaskim. 1 kwietnia w uroczystości podpisania aktu

erekcyjnego i wmurowania kamienia węgielnego wzięli udział: sekretarz stanu w MSWiA Jarosław Zieliński, komendant wojewódzki Policji w Białymstoku nadinsp. Daniel Kołnierowicz i dyrektor Biura Logistyki Policji KGP insp. dr Małgorzata Borowik. Wszyscy oni oraz komendant powiatowy Policji w Wysokiem Mazowieckiem podinsp. Krzysztof Woźniewski złożyli swoje podpisy na akcie erekcyjnym. Tubę z dokumentem wmurowano w powstającą siedzibę posterunku. ■

P.Ost.
zdj. Marcin Gawryluk

Pogrzeb antyterrorysty

11 marca 2019 roku z policyjnym ceremoniałem, z udziałem: rodziny, znajomych, zastępców komendanta głównego Policji: nadinsp. Kamila Brachy i mł. insp. Tomasza Szymańskiego, zastępcy komendanta stołecznego Policji mł. insp. Krzysztofa Smela, kierownictwa stołecznej Policji oraz koleżanek i kolegów pożegnano podinsp. Piotra Brzezinkę, zastępcę dowódcy Samodzielnego Pododdziału Antyterrorystycznego Policji w Warszawie. Minister spraw wewnętrznych i administracji Joachim Brudziński uhonorował pośmiertnie zmarłego złotą odznaką „Zasłużony Policjant” oraz awansował go na stopień młodszego inspektora.

– Mł. insp. Piotr Brzezinka służbę w Policji pełnił blisko 26 lat. Podjął się misji służenia ludziom, działania w obronie bezpieczeństwa i porządku społecznego – mówił nadinsp. Kamil Bracha. – Straciliśmy naszego kolegę, który w ciągu swojej wieloletniej służby nie tylko uczestniczył w wielu realizacjach mających na celu fizyczne zwalczanie terroru, ale także wykorzystywał swoją wybitną wiedzę i doświadczenie, wykształcił rzeszę policjantów realizujących zadania minersko-pirotechniczne.

Po nabożeństwie prowadzony przez Motocyklową Asystę Honorową kondukt przejechał na cmentarz ewangelicko-augsburski w Warszawie. Zastępca komendanta głównego Policji przekazał żonie zmarłego policyjny beret, a zastępca komendanta stołecznego Policji wręczył ojcu portret policjanta. Antyterrorysty oddali hołd zmarłemu koledze i przybili do wieka trumny emblematy SPAP z całej Polski. Podczas uroczystości nad cmentarzem przeleciał policyjny Black Hawk. ■

KRZYSZTOF CHRZANOWSKI

W hołdzie kolegom

W nocy 6 marca w rocznicę tragicznych wydarzeń w podwarszawskiej Magdalence odbyła się uroczystość upamiętniająca dwóch poległych wtedy antyterrorystów: podkom. Dariusza Marciniaka i nadkom. Mariana Szczuckiego. Przy obelisku w miejscu śmierci pierwszego z nich odbył się apel pamięci, na który obok funkcjonariuszy Biura Operacji Antyterrorystycznych KGP przybyli także: zastępca komendanta głównego Policji mł. insp. Tomasz Szymański, komendant stołeczny Policji nadinsp. Paweł Dobrodziej, były za-

stępca komendanta głównego Policji nadinsp. w st. spocz. Jan Lach oraz koledzy nieżyjących policjantów.

W ciągu dnia wszyscy jeszcze raz spotkali się na uroczystości, którą zorganizowano przed Tablicą Pamięci w siedzibie BOA KGP. Modlitwę za zmarłych odmówił naczelny kapelan Policji ks. Jan Kot. Przed tablicą złożono wieńce i zapalono znicze. Delegacja funkcjonariuszy z kwiatami i zniczami przyjechała także do gmachu KGP, gdzie złożono je przez Tablicą Pamięci, na której umieszczone są nazwiska wszystkich policjantów, którzy zmarli bądź polegli na służbie. ■

PAWEŁ OSTASZEWSKI
zdj. autor

12 lat temu w Sieradzu

26 marca w rocznicę tragicznych wydarzeń w Zakładzie Karnym w Sieradzu łódzcy policjanci oddali hołd kolegom, którzy zginęli od strzałów strażnika więziennego. Śmierć ponieśli: asp. Andrzej Werstak z KPP w Pabianicach, mł. asp. Bartłomiej Kulesza z KWP w Łodzi oraz mł. asp. Wiktor Będkowski z KPP w Pabianicach. Policjanci przyjechali, aby przewieźć jednego z osadzonych na przesłuchanie do prokuratury. Ich samochód ostrzelał strażnik więzienny. Dwóch funkcjonariuszy zginęło na miejscu, trzeci zmarł po przewiezieniu do szpitala. Kwiaty na grobach policjantów w Pabianicach i w Łodzi złożyli: komendant wojewódzki Policji w Łodzi insp. Andrzej Łapiński z zastępcą naczelnika Wydziału Komunikacji Społecznej KWP w Łodzi podinsp. Rafałem Mrozowskim oraz komendant KPP w Pabianicach mł. insp. Tomasz Szwed i jego zastępca mł. insp. Tomasz Jarmakowski. ■

P.Ost.

Fundacja podsumowała rok

27 marca w KGP odbyło się posiedzenie Rady Fundacji Pomocy Wdowom i Sierotom po Poległych Policjantach i jej zarządu. W spotkaniu wzięli udział: przewodniczący Rady nadinsp. w st. spocz. Władysław Padło, jej członkowie – wiceprzewodniczący ZG NSZZP podinsp. w st. spocz. Marek Osiejewski i insp. w st. spocz. Maciej Sławiński. Zarząd w składzie: prezes mł. insp. w st. spocz. Irena Zając, wiceprezes mł. insp. Barbara Żebrowska, sekretarz Zenon Parchimowicz oraz członek Zarządu Halina Wiczur przedstawił sprawozdanie z działalności w 2018 r., które zostało przyjęte przez Radę. Z przedstawicielami Fundacji spotkał się komendant główny Policji gen. insp. dr Jarosław Szymczyk.

W ubiegłym roku przyznano podopiecznym Fundacji 178 zapomóg, zorganizowano wyjazdy na kolonie, zimowiska, wczasy i pobyty sanatoryjne, z których łącznie skorzystały 272 osoby. ■

P.Ost.

Amelka odnaleziona

Jeden dzień wystarczył policjantom, aby odnaleźli 3-letnią Amelkę i jej mamę, które 7 marca zostały wciągnięte w Białymstoku do samochodu i uprowadzone w nieznanym kierunku. Praca operacyjna policjantów z KGP, Białegostoku, Ostrołęki i Czerwina we współpracy z CBSP oraz Strażą Graniczną i ABW przyniosły efekt. W związku z tą sprawą po raz trzeci w Polsce ogłoszono Child Alert. Sprawcy – ojciec dziewczynki i pomagający mu mężczyzna zostali zatrzymani.

Minister spraw wewnętrznych i administracji Joachim Brudziński podziękował policjantom za szybkie działanie i profesjonalizm. 29 marca sekretarz stanu w MSWiA Jarosław Zieliński wręczył 11 policjantom zaangażowanym w sprawę nagrody. W spotkaniu uczestniczył także komendant główny Policji gen. insp. Jarosław Szymczyk wraz ze swoimi zastępcami: nadinsp. Dariuszem Augustyniakiem i nadinsp. Kamilem Brachą oraz pełniący obowiązki komendanta CBSP insp. Paweł Półtorzycki, a także komendant wojewódzki Policji w Białymstoku nadinsp. Daniel Kolnierowicz i komendant wojewódzki Policji zs. w Radomiu insp. Tomasz Michulka. ■

Post.
zdj. Andrzej Chyliński

Ruch drogowy i ratownictwo

4 marca na Stadionie Narodowym w Warszawie odbyła się VI Międzynarodowa Konferencja „Bezpieczeństwo ruchu drogowego i ratownictwo. Infrastruktura, działania systemowe, nowoczesne rozwiązania”. W komitecie organizacyjnym sympozjum zasiadli insp. Andrzej Łapiński komendant wojewódzki Policji w Łodzi i Tomasz Zagajewski dyrektor generalny Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, przedstawiciele instytucji, które zorganizowały spotkanie. Patronatem honorowym objęli konferencję m.in.: komendant główny Policji gen. insp. dr Jarosław Szymczyk i komendant główny Straży Granicznej gen. bryg. SG Tomasz Praga.

Podczas konferencji poruszono m.in.: temat przygotowania kandydatów na kierowców odnośnie udzielania pierwszej pomocy, problematykę niechronionych, a także niepełnosprawnych uczestników ruchu drogowego oraz zagadnienie bezpieczeństwa transportu. Przy okazji konferencji wystawcy zaprezentowali nowoczesny sprzęt ratowniczy i rozwiązania, poprawiające bezpieczeństwo rd. Policja przypomniała natomiast o swoim jubileuszu. Stowarzyszenie „Rodzina Policyjna 1939 r.” w Łodzi z jego prezesem Jarosławem Olbrychowskim przygotowało wystawę, obrazującą dokonania Policji Państwowej. ■

PAWEŁ OSTASZEWSKI
zdj. autor

Mianowanie kadetów

19 marca br. w Biurze Historii i Tradycji Policji KGP odbyła się uroczysta zbiórka uczniów mianowanych na pierwsze i kolejne stopnie kadetów.

Dowódcą uroczystości był podinsp. Grzegorz Osiński z KPP w Płońsku. Meldunek w imieniu uczniów złożył kadet Fabjański. Stopnie kadetów i starszych kadetów wręczali nadkom. Krzysztof Musielak, dyrektor BHiTP KGP, oraz mgr Renata Kozakiewicz, dyrektor Zespołu Szkół im. Królowej Jadwigi w Czerwińsku nad Wisłą. Gościem specjalnym był wójt gminy Czerwińsk Marcin Gortat. Mianowanym uczniom towarzyszyli rodzice, wychowawcy i nauczyciele oraz koledzy szkolni. Nadkom. Krzysztof Musielak podkreślił, że to ważny dzień nie tylko dla uczniów, ale również dla policjantów

Klasa policyjna w ZS im. Królowej Jadwigi w Czerwińsku funkcjonuje od 2012 r. i cieszy się niesłabnącym powodzeniem. Dyrektor Renata Kozakiewicz podkreśliła, że mianowanie na wyższy stopień jest dla uczniów i szkoły dużym świętem, ponieważ jest uhonorowaniem określonych postaw, wyników w nauce oraz właściwej reprezentacji placówki. – Mundur zobowiązuje, a uczniowie klas mundurowych chcą zawsze czegoś więcej i angażują się w różne prace, to dzisiaj bardzo pożądane cechy – powiedziała Renata Kozakiewicz. – Żywię nadzieję, że to zaangażowanie, pracowitość i ciekawość świata zaprocentują później w pracy w Policji.

Podziękowania ze strony dyrekcji szkoły skierowane zostały do nadkom. Krzysztofa Musielaka za bardzo dobrą współpracę i przybliżanie historii, podinsp. Grzegorza Osińskiego za zaangażowanie i codzienną pracę z kadetami oraz za wieloletnią pracę wychowawczo-profilaktyczną, do insp. Jarosława Brzozowskiego, komendanta powiatowego Policji w Płońsku, oraz do koordynatora uroczystości podkom. Izabeli Wójciak z BHiTP KGP. ■

IZABELA PAJDAŁA
zdj. autor

Zmiany kadrowe

W marcu Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji powołał na stanowisko:

– komendanta wojewódzkiego Policji w Kielcach insp. Pawła Dzierżaka, I zastępcę komendanta wojewódzkiego Policji w Krakowie, pełniącego obowiązki służbowe na stanowisku komendanta wojewódzkiego Policji w Kielcach.

W marcu Komendant Główny Policji powierzył pełnienie obowiązków służbowych na stanowisku:

– zastępcy komendanta wojewódzkiego Policji w Opolu nadkom. Jackowi Basikowi, kierownikowi Sekcji XV Zarządu I Centralnego Biura Śledczego Policji;

– zastępcy komendanta wojewódzkiego Policji we Wrocławiu podinsp. Robertowi Frąckowiakowi, naczelnikowi Wydziału Inwestycji i Remontów KWP w Poznaniu;

– zastępcy komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji insp. Pawłowi Stasiakowi, naczelnikowi Zarządu w Łodzi CBSP;

mianował:

– inspektorem Policji mł. insp. Mirosława Jedyńaka, zastępcę komendanta wojewódzkiego Policji z siedzibą w Radomiu. ■

P.Ost.

Czasem wystarczy jedno słowo...

Funkcjonariusze Sekcji Obsługi Całodobowej Wydziału Rozpoznania Biura do Walki z Cyberprzestępczością KGP praktycznie codziennie otrzymują zgłoszenia dotyczące wpisów, że ktoś jest na tyle zdesperowany, by targnąć się na swoje życie. Czasami jest to e-mail od kogoś szukającego pomocy lub od uczestnika dyskusji na jakimś forum, a czasem informacja od administratora portalu społecznościowego czy forum depresyjnego.

Współpraca z dostawcami usług internetowych jest bardzo pomocna w ustalaniu lokalizacji użytkownika, bo w dużej mierze dzięki nim policjanci są w stanie szybko dotrzeć do dowolnego miejsca w kraju.

INTERWENCJA W TRYBIE „EMERGENCY”

Na początku lutego br. do Sekcji Obsługi Całodobowej przyszła wiadomość od moderatora grupy depresyjnej:

Witam jestem moderatorem grupy depresyjnej, proszę o pilną interwencję, istnieje zagrożenie życia. Użytkownik zamieścił wpis – „mam dość życia, mam dość stanu w jakim jestem, mam dość nadziei... tu się pożegnaj i proszę o modlitwę za moje skarby, by im w życiu się tak nie popierdzieliło... jak ich kiedyś poznacie, przeproście ich ode mnie, powiedzcie, że ich bardzo kocham i że przepraszam za wszystko, żegnajcie”.

Funkcjonariusze „cyber” otrzymali od moderatora podstawowe dane o użytkowniku, dzięki czemu mogli natychmiast wysłać prośbę do właściwego dostawcy usługi internetowej, by uzyskać dokładne dane adresowe. W takich przypadkach czujni operatorzy są sprzymierzeńcami w sprawach dotyczących prób samobójczych. W podanym przypadku patrol Policji udał się pod adres przekazany z KGP. W mieszkaniu przebywało kilka osób dorosłych i nikt nie przyznał się do cytowanego wpisu. Mimo pewności policjantów co do adresu bywa, że osoby nie chcą ujawnić swoich problemów w realnym świecie. Mogą mieć złą sytuację rodzinną lub materialną, przeżyć zawód miłosny lub szykany rówieśników i nie zawsze potrafią zdobyć się na opowiadanie o tym. W pracy funkcjonariuszy „cyber” zdarzają się niestety sytuacje, gdzie

niepokojące wpisy są żartem internautów. Każda treść jest sprawdzana w podobny sposób i dopiero na końcu interwencji okazuje się, jaki cel miał autor. Warto przypomnieć, że nieuzasadnione wezwanie policji jest wykroczeniem z art. 66 k.w.

CICHE WOŁANIE O POMOC

Policjanci z SOC pracują 24 godziny na dobę 365 dni w roku. Podczas dyżurów sprawnie przeszukują sieć i ścigają cyberprzestępców. Jednak priorytetem do działania są informacje sygnalizujące zagrożenie życia. Czasami muszą ocenić otrzymaną treść wiadomości i zrozumieć więcej niż napisane. W październiku 2018 roku na główny adres e-mailowy KGP przyszła wiadomość zawierająca jedno słowo: *Żegnajcie*. Dyżurny „cyber” musiał zdecydować, jakie działania podjąć. Taka wiadomość nie musi oznaczać, że autor pla-

Tam uzyskasz pomoc i wsparcie

Każdy, kto czuje, że nie potrafi rozwiązać swoich problemów, może się zgłosić do instytucji udzielających pomocy i wsparcia, czyli do: poradni zdrowia psychicznego, ośrodków interwencji kryzysowej, poradni psychologiczno-pedagogicznych (dla dzieci i młodzieży), szpitali psychiatrycznych oraz do Dyzurnet.pl, Fundacji ITAKA, Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę”, a także zadzwonić pod numer 116 111 – telefon zaufania dla dzieci i młodzieży.

nuje targnąć się na swoje życie. Doświadczenie jednak podpowiedziało mu, że może to być ciche wołanie o pomoc. Funkcjonariusz po sprawdzeniu nagłówka wiadomości ustalił operatora internetowego. Otrzymawszy dane logowań użytkownika znalazł połączenie pozwalające na ustalenie abonenta i jego adres zamieszkania. Natychmiast wysłał notatkę do lokalnej jednostki Policji. Dyżurny – mając komplet ustalonych w „cyber” informacji – wysłał pod wskazany adres załogę. Drzwi otworzyła starsza pani, informując, że to córka ma urządzenie z internetem, ale jest chora od wczoraj i leży w pokoju. Policjanci z patrolu postanowili porozmawiać z młodą kobietą. Gdy weszli do pokoju, zobaczyli leżącą na łóżku córkę, a na szafce po-

każną ilość leków. Kobieta wymiotowała i była w złym stanie. Funkcjonariusze wezwali pogotowie ratunkowe i starali się, by leżąca nie straciła przytomności. Ratownicy zabrali ją do szpitala. Tym razem, dzięki właściwej interpretacji jednego słowa z otrzymanej wiadomości, uratowano młodą kobietę.

Nie wszystkie ustalenia są zależne od policjantów „cyber”. Dlatego współpraca z operatorami jest niezwykle ważna. W tym przypadku cała operacja trwała mniej niż cztery godziny. Nie możemy zapomnieć o roli policjantów z lokalnego patrolu. W SOC są ustalane techniczne dane uzyskanej wiadomości, ale to funkcjonariusze z załogi interwencyjnej oceniają sytuację na miejscu. By podjąć odpowiednie działanie, muszą wykazać się doświadczeniem i znajomością ludzkich zachowań. Właściwie poprowadzić rozmowę, by pomóc zagrożonej osobie, unikając eskalacji jej problemów. Ludzie, którzy piszą, że chcą się zabić, mimo wszystko szukają pomocy. Policjanci z „cyber” mają szansę im pomóc i dlatego czas ich reakcji jest kluczowy.

ZAUFANIE DO POLICJI

Wśród użytkowników internetu można zauważyć wyraźne zwiększenie zaufania do Policji. Internauci chętniej zgłaszają przypadki prób samobójczych. W takich sytuacjach z Policją współpracują takie portale, jak Facebook, Twitter, Onet, Wirtualna Polska i inne, które wprowadziły algorytmy pozwalające na automatyczne sygnalizowanie treści niebezpiecznych dla życia lub zdrowia ludzkiego. W roku 2018 zanotowano wzrost zgłoszeń o wspomnianych wpisach o 437,5 proc. w stosunku do 2017 r.

Administrator portalu internetowego, reagując na niepokojące wpisy, zdecydowanie przyspiesza działania Policji w celu ustalenia adresu fizycznego zagrożonej osoby. Przesłane treści natomiast pozwalają na ocenę zagrożenia. 5 lutego tego roku administrator przesłał do SOC informację razem z treścią:

(...) Do innego świata chcę, bo ten prawie skończył się. Kiedyś dotknęłam nieba... Dostałam garść uśmiechu, trochę czułości, morze łez i bezmiar tęsknoty... Chcę umrzeć, nie chcę już być tutaj, w tej rzeczywistości.

Pomoc administratora skróciła drogę do ustalenia użytkownika końcowego. Dalsze czynności przejęła lokalna KMP w oparciu o dane przesłane przez dyżurnego „cyber”. Ustalono, że autorka wpisu jest w depresji, lecz się psychiatrycznie i miała myśli samobójcze. Przyznała, że w serwisie społecznościowym zamieściła wpis o treści informującej, że chce popełnić samobójstwo. Wezwano załogę karetki pogotowia. Lekarz zdecydował o przewiezieniu kobiety do szpitala. ■

KRZYSZTOF CHRZANOWSKI, TOMASZ PAWLICKI
grafika Katarzyna Chrzanowska

21 powodów do miłości

Ania to 14-letnia córka policjanta z Sosnowca. Choć urodziła się z zespołem Downa, jest pogodną, pełną życia i pasji nastolatką.

Jak każda osoba dotknięta trisomią 21 wymaga większej opieki i zaangażowania oraz odpowiedniej rehabilitacji. Konieczne są również konsultacje specjalistyczne, bo w zespole Downa problemem jest nie tylko niepełnosprawność intelektualna, ale też bardzo ciężkie schorzenia towarzyszące.

– Nasza córka ma niedosłuch, czego skutkiem są trudności w porozumiewaniu się. Od urodzenia Ania poddawana jest rehabilitacji i znajduje się pod opieką specjalistów. Znacznie później zaczęła chodzić, jeść samodzielnie, ale za sukces należy uznać to, że przez długie lata, w początkowej fazie życia rozwój społeczny miała na poziomie zdrowego dziecka – opowiada jej tata, nadkom. Grzegorz Kozera, komendant Komisariatu I Policji w Sosnowcu.

Za najbardziej wzruszający i jednocześnie przełomowy moment w życiu rodzinnym uważa pierwszy krok córki. To był dla niego znak, że dziecko robi postępy, rozwija się. Ale wychowanie dziecka z zespołem Downa to ciągły niepokój o jego przyszłość. Dla Grzegorza Kozery to też największe zmartwienie.

– Myślimy, jak zapewnić córce warunki bytowe, gdy nas zabraknie – przyznaje policjant. – Marzę, aby w przypadku naszej starości Ania dalej rozwijała się w dobrych warunkach, a gdy nas zabraknie, aby w swoim dalszym życiu była przynajmniej taka szczęśliwa, jak teraz.

MW/AK
zdj. Olaf Burakiewicz

Aby pomóc Ani prosimy o przekazanie 1% podatku na Fundację Dzieciom „Zdążyć z Pomocą” KRS 0000037904, a przy wypełnianiu rubryki prosimy o wpisanie celu szczególnego o treści ANNA KLAUDIA KOZERA, numer ewidencyjny – 16164.

Niesie pomoc muzyką

Na co dzień podkom. Marek Łuczak walczy z przestępczością przeciwko zabytkom. W wolnych chwilach pisze też książki, nagrywa płyty i pomaga.

Właśnie wydał płytę „Outsider – Silence”. Dochód z jej sprzedaży zostanie przekazany na leczenie i rehabilitację Mateusza, policjanta z oddziału antyterrorystycznego Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu.

Płyta „Outsider – Silence” jest już piątą na koncie nadkom. Marka Łuczaka. Każda z nich wspomogła potrzebujących, głównie policjantów zmagających się z chorobami.

Najnowsza płyta to połączenie elektronicznych dźwięków z głosem wokalistek, brzmieniem skrzypiec i wiolonczeli. Policjant sam napisał słowa i muzykę. Cały nakład (liPOMmitowana seria 1000 sztuk) trafił już do Stowarzyszenia AS w Sobótce, które pomaga Mateuszowi. Stowarzyszenie ma zająć się dystrybucją płyty i zebrać pieniądze na leczenie policjanta. Fundusze pomogą w rehabilitacji ранego podczas działań funkcjonariusza, aby mógł powrócić do służby.

Konto do wpłat dla Mateusza:
11 9574 1015 2003 0200 0884 0122.

ZER MSWiA dla policyjnych kadrowców

Sprawy emerytalno-rentowe należą do najważniejszych, ale i najtrudniejszych, z jakimi prędzej czy później spotka się każdy funkcjonariusz Policji. Dlatego tak ważne jest, żeby ich sprawy realizowane były szybko i profesjonalnie. Z takiego założenia wyszły Komenda Stołeczna Policji i Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA, które zorganizowały kadrowcom KSP szkolenie, by wyjaśnić wątpliwości pojawiające się w trakcie realizowanych przez nich spraw.

Pierwsze z cyklu zaplanowanych spotkań otworzyła dyrektor ZER MSWiA Małgorzata Zdrodowska.

– Jesteśmy otwarci na państwa potrzeby. Chcemy, by nasze wspólne kontakty, także w ramach takich jak to szkoleń, przyczyniły się do lepszego zrozumienia specyfiki realizowanych zadań. Materia, którą się zajmujemy, jest trudna nie tylko ze względu na prawne zawilości, ale także z punktu widzenia psychologicznego, bo dotyczy bardzo ważnych życiowych spraw policjantów i ich rodzin – podkreśliła.

Kadrowcy, jeszcze przed spotkaniem, przygotowali listę pytań i zagadnień, z którymi spotykają się, realizując sprawy policjantów, a których jednoznaczna interpretacja często budzi wątpliwości.

Przedstawicielki ZER MSWiA, naczelnik Wydziału Obsługi Prawnej Ewa Bogucka-Łopuszyńska oraz naczelnik Wydziału Analiz, Statystyk i Koordynacji Międzynarodowej Teresa Kozoń-Konter, przyniosły na szkolenie wypełnione, przykładowe formularze wniosków o przyznanie emerytury, emerytury i renty inwalidzkiej, renty rodzinnej po zmarłym funkcjonariuszu.

Omawiając każdy z nich krok po kroku, w trakcie żywej dyskusji z kadrowcami wyjaśniały wszystkie pojawiające się wątpliwości, z którymi ci zetknęli się w służbie. Omówiły najczęstsze błędy, z jakimi spotykają się w dokumentach, które trafiają z jednostek do ZER MSWiA, co wydłuża czas załatwienia sprawy.

Nowym zagadnieniem poruszonym na szkoleniu były kwestie związane z wejściem przepisów dotyczących ochrony danych osobowych tzw. RODO. „Klauzula informacyjna – RODO” stała się integralną częścią wniosku, z którą funkcjonariusz powinien się zapoznać.

Wiele nietypowych spraw, z jakimi spotkali się policyjni kadrowcy, przedyskutowano, omawiając formularz wniosku o przyznanie renty rodzinnej po zmarłym funkcjonariuszu oraz dokumentów, jakie powinny zostać do niego dołączone. Wśród przeanalizowanych sytuacji znalazła się i taka, w której zmarły funkcjonariusz miał dwie rodziny (była i obecna w chwili śmierci), a byłej żonie przekazywał pieniądze, choć nie w sposób sformalizowany, ale potwierdzający spełnienie obowiązku alimentacyjnego.

Wśród innych poruszonych kwestii znalazły się te dotyczące okresów składkowych i nieskładkowych, sposobów ich naliczania i dokumentowania, odejścia ze służby zawieszonych funkcjonariuszy, którzy zostali później uniewinnieni, czy rozliczeń funkcjonariuszy z Zakładem, którzy po przejściu na emeryturę podjęli pracę zarobkową.

Przedstawicielki ZER MSWiA przyniosły i rozdały uczestnikom szkolenia przygotowane specjalnie dla nich informatory. Było ich sześć i dotyczyły policyjnej renty inwalidzkiej, policyjnej renty rodzinnej, komisji lekarskich w MSWiA oraz emerytur policyjnych funkcjonariuszy przyjętych do służby po raz pierwszy przed 2 stycznia 1999 r., po 1 stycznia 1999 r. a przed 1 stycznia 2013 r. i po 31 grudnia 2012 r. ■

KK.
zdj. Jacek Herok

E-dowód

Już od marca 2019 roku wydawane są nowe dowody osobiste z warstwą elektroniczną, opracowane w ramach wspólnego projektu ministerstw spraw wewnętrznych i administracji oraz cyfryzacji. Warto wiedzieć, jakie funkcjonalności ma ten podstawowy dokument potwierdzający tożsamość.

Jest to dokument z warstwą elektroniczną, wizualnie jednak bardzo podobny do dotychczasowego. Wewnątrz znajduje się bezstykowy chip, umożliwiający odczyt zawartych w nim danych przez samo zbliżenie do czytnika.

Wydawanie nowych dowodów z warstwą elektroniczną rozpoczęło się 4 marca 2019 r. Proces ich wymiany będzie rozłożony na 10 lat i potrwa do 2029 r. Naturalnie jednak, jeżeli ktoś będzie chciał już teraz posługiwać się dokumentem elektronicznym, to będzie mógł go bezpłatnie wymienić przed upływem ważności dotychczasowego dowodu osobistego.

PROFIL OSOBISTY

Według zapewnień resortów SWiA oraz cyfryzacji e-dowód jest środkiem identyfikacji elektronicznej zwanym profilem osobistym, który będzie zamieszczany w dowodzie osobistym każdej osoby pełnoletniej oraz każdej mającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych. Pozwoli to na przykład na zalogowanie się do portali internetowych administracji publicznej obywatel.gov.pl oraz ePUAP.

Funkcja środka identyfikacji elektronicznej i jego notyfikacja w Komisji Europejskiej pozwoli dodatkowo każdemu obywatelowi naszego kraju na wykorzystanie e-dowodu w kontakcie z administracją Unii Europejskiej.

PODPISY ELEKTRONICZNE

Nowością będzie podpis osobisty, analogiczny do używanego obecnie w biznesie kwalifikowanego podpisu elektronicznego. Jego użycie będzie wywoływało dla podmiotu publicznego taki sam skutek, jak

podpis własnoręczny. Jedynie w przypadku korespondencji lub umów z podmiotem prywatnym konieczna będzie zgoda obydwu stron na uznanie takiego podpisu.

Certyfikat podpisu osobistego będzie zamieszczany w dowodzie osobistym osoby, która wyrazi na to zgodę. Osoba, która nie wyraziła takiej zgody i w przyszłości dojdzie do przekonania, że podpis osobisty jest jej potrzebny, będzie mogła wystąpić o wymianę dowodu osobistego. W przypadku osoby małoletniej, która w okresie ważności ukończy 18. rok życia, certyfikat podpisu osobistego będzie zamieszczany, jeżeli jej rodzic, opiekun prawny lub kurator wyrazi na to zgodę.

W e-dowodzie będzie mógł się znaleźć także wspomniany już, kwalifikowany podpis elektroniczny. Dzięki temu będzie można za pomocą jednego dokumentu złożyć oba rodzaje podpisów. Wgranie do e-dowodu kwalifikowanego podpisu elektronicznego odbywać się będzie na warunkach rynkowych, co oznacza, że każdy samodzielnie będzie musiał wystąpić o zakup takiego podpisu do wybranego przez siebie dostawcy.

WIĘKSZE BEZPIECZEŃSTWO

E-dowód ma być rozwiązaniem problemu z weryfikacją tożsamości w coraz powszechniejszych usługach on-line. Chodzi o brak bezpośredniego kontaktu z osobą korzystającą z usługi oraz wynikająca z tego wątpliwość dotycząca deklarowanej tożsamości i wieku osoby, na rzecz której świadczona jest usługa. Problem pojawia się także w przypadku, gdy wymaganym elementem usługi on-line jest złożenie przez świadczącego oświadczenia woli, które powinno być opatrzone przez składającego podpisem.

Ponieważ w warstwie elektronicznej dowodu znajdą się również dane jego posiadacza, w tym zdjęcie biometryczne, to nowy dokument spełniał będzie wymogi Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO). W założeniu powinno to przyspieszyć obsługę pasażera na lotnisku.

Użycie e-dowodu będzie wymagało przyłożenia dokumentu do czytnika i wpisania numeru identyfikacyjnego CAN zamieszczonego w dowodzie osobistym w postaci cyfrowej i kodu kreskowego lub jego odczytania za pomocą czytnika kodu kreskowego. Wiarygodność nawiązania komunikacji potwierdzana będzie tym numerem każdorazowo, co powinno uniemożliwić nieautoryzowane odczytanie danych.

PRAKTYKA POLICYJNA

W opinii przedstawicieli Biura Łączności i Informatyki KGP policjant dokonujący np. legitymowania nie musi posiadać dodatkowego czytnika zbliżeniowego, gdyż w dalszym ciągu na dowodach osobistych umieszczana jest tzw. warstwa MRZ (ang. machine readable zone), czyli strefa odczytu maszynowego. Do jej odczytania wystarczą dotychczasowe terminale mobilne Bluebird 550. Czy w przyszłości nie ulegnie to zmianie, tego dzisiaj nie wiemy, jednak z punktu widzenia czynności policyjnych najważniejsze i tak pozostanie sprawdzenie osoby w systemach policyjnych. Nie ma potrzeby odczytu certyfikatów cyfrowych czy danych medycznych zawartych w procesorze – te dane zarezerwowane są dla innych podmiotów. ■

oprac. PM / MSWiA
zdj. Andrzej Mitura MSWiA

Zwolnienie policjanta ze służby (cz. 2)

Przepisy ustawy o Policji przewidują dwie zasadnicze grupy przesłanek zwolnienia funkcjonariusza ze służby w Policji. Są to przesłanki obligatoryjne i fakultatywne. Zaistnienie przesłanek obligatoryjnych oznacza, że na organie ciąży prawny obowiązek dokonania zwolnienia. Natomiast przesłanki fakultatywne upoważniają organ do zwolnienia policjanta ze służby, jednakże go nie nakazują.

Rozróżnienie to ma istotne znaczenie w zakresie obowiązku wszczęcia i prowadzenia postępowania oraz zakresu postępowania dowodowego sprawy.

ART. 41 UST. 1 USTAWY O POLICJI

Zgodnie z jego treścią:

1. Policjanta zwalnia się ze służby w przypadkach:

- 1) orzeczenia trwałej niezdolności do służby przez komisję lekarską;
- 2) nieprzydatności do służby, stwierdzonej w opinii służbowej w okresie służby przygotowawczej;
- 3) wymierzenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby;
- 4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego;
- 4a) wymierzenia przez sąd prawomocnym orzeczeniem środka karnego w postaci zakazu wykonywania zawodu policjanta;
- 5) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego lub nabycia obywatelstwa innego państwa;
- 6) upływu okresu służby określonego w kontrakcie, jeżeli nie nastąpi zawarcie kolejnego kontraktu lub mianowanie na stałe;
- 7) upływu okresu próbnego służby kontraktowej, jeżeli policjant lub przełożony skorzystał z uprawnienia określonego w art. 28a ust. 4.

WSZCZĘCIE Z URZĘDU

Z ww. przepisu wynika, że zaistnienie wskazanych zdarzeń rodzi po stronie właściwego przełożonego w sprawach osobowych obowiązek wszczęcia z urzędu postępowania o zwolnienie policjanta ze służby w Policji. Organ nie może uchylić się od jego spełnienia. Ustawodawca uznał, że wystąpienia powyższych sytuacji powoduje, iż policjant nie tylko nie może, lecz wręcz nie wolno mu pełnić służby w Policji. Tym samym organ jest związany wystąpieniem tych okoliczności. Przy czym sprawa zwolnienia ze służby w Policji na podstawie art. 41 ust. 1 nie wymaga zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, jedynie spełnienia przesłanek obligatoryjnych wy-

nikających z przepisu prawa. Udział strony w postępowaniu o zwolnieniu ze służby na podstawie obligatoryjnego przepisu jest ograniczony, gdyż co do zasady nie ma wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Niezależnie od tego organ, ustalając stan faktyczny w oparciu o fakty znane sobie z urzędu, zobowiązany jest poinformować o nich stronę (Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu, sygn. akt IV SA/Wr 419/11). Oczywiście jest, że nie każda z wymienionych przesłanek budzi wątpliwości czy niejasności w stosowaniu. Jednakże niektóre z nich, mimo jednoznaczności zapisów ustawy, stanowią przedmiot licznych dywagacji.

ORZECZENIE O TRWAŁEJ NIEZDOLNOŚCI DO SŁUŻBY

Jak zauważa się jednogłośnie w orzecznictwie sądowym, podstawą zwolnienia jest prawomocne orzeczenie komisji lekarskiej. Organ, czyli przełożony w sprawach osobowych, nie dokonuje merytorycznej weryfikacji takiego orzeczenia. Jedynie może i powinien zbadać go pod kątem autentyczności (jeśli powźmie w tym zakresie wątpliwości) lub kompletności. Jest to jedyny zakres badania, gdyż co do zasady organ jest związany treścią tego orzeczenia. Co istotne dowód w sprawie, jakim jest orzeczenie komisji, jest znany policjantowi. Tym samym organ nie musi wypełniać treści art. 10 kodeksu postępowania administracyjnego, co wynika z treści art. 35 § 2 k.p.a., który odnosi się do niezwłoczności załatwiania spraw, w których dowody są znane stronom.

NIEPRZYDATNOŚĆ DO SŁUŻBY

Zgodnie z treścią art. 35 ust. 1 ustawy o Policji policjant podlega okresowemu opiniowaniu służbowemu. Opiniowanie policjanta ma m.in. na celu: 1) ustalić przydatność policjanta na zajmowanym stanowisku służbowym oraz przydatność do służby, 2) motywować policjanta do sprawnego wykonywania zadań i czynności służbowych, 3) wyłaniać kandydatów do mianowania lub powołania na wyższe stanowisko służbowe oraz na wyższy stopień policyjny, 4) wyznaczać kierunki rozwoju zawodowego i potrzeby szkoleniowe opiniowanego. Wynikiem opinowania jest opinia służbowa. W przypadku, gdy policjant nie jest zadowolony

z wydanej wobec niego opinii, ma prawo wnieść odwołanie. Jednakże należy pamiętać, że opiniowanie służbowe nie odbywa się w ramach postępowania administracyjnego, a sama opinia służbowa, mimo że przysługuje od niej odwołanie, nie jest decyzją administracyjną. Zatem przepisy kodeksu postępowania administracyjnego nie mają do niej zastosowania. Stanowi ona wyraz suwerennego prawa przełożonego do doboru kadr (por. wyrok WSA w Krakowie z 27 października 2016 r., sygn. akt III SA/Kr 552/16).

Jednocześnie, jak podkreślił WSA w Kielcach w wyroku z 21 listopada 2012 r. o sygn. akt II SA/Ke 741/12: *Opiniowanie służbowe funkcjonariuszy Policji, o którym mowa w art. 35 ustawy jest postępowaniem przedmiotowo innym niż postępowanie w sprawie wydania decyzji o zwolnieniu policjanta ze służby, a zatem nie jest elementem tego drugiego. Negatywny wynik opiniowania, w odniesieniu do funkcjonariusza służby przygotowawczej, stanowi przesłankę zwolnienia ze służby. Oznacza to, że w toku postępowania w przedmiocie zwolnienia ze służby funkcjonariusza na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 2 ustawy, organ orzekający ma obowiązek ustalenia, czy rzeczywiście w opinii służbowej stwierdzono nieprzydatność danego funkcjonariusza do służby w okresie służby przygotowawczej, oraz czy decyzja ta stała się ostateczna. Organ nie jest natomiast uprawniony do weryfikacji i badania zasadności wyżej wymienionej opinii.* Także w tym przypadku badania zarówno organu, a następnie sądu nie mogą polegać na merytorycznej, ponownej ocenie policjanta ani na ocenie słuszności wydanej opinii.

KARA DYSCYPLINARNA WYDALENIA ZE SŁUŻBY

Przesłanka ta budzi chyba najwięcej kontrowersji. W praktyce radcy prawnego Komendy Głównej Policji często spotyka się w skargach do sądu administracyjnego zarzuty, z których wynika, że organy Policji powinny dokonywać ponownej oceny czynu dyscyplinarnego w toku postępowania o zwolnienie ze służby. Pogląd ten jest błędny. Policjant odpowiada dyscyplinarnie za popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu dyscypliny służbowej lub nieprzestrzeganiu zasad etyki zawodowej. Najwyższą z możliwych do wymierzenia kar jest kara wydalenia ze służby, która oznacza zwolnienie ze służby w Policji. Podstawą do zwolnienia jest jedynie prawomocne orzeczenie dyscyplinarne. Ustawa o Policji w art. 135o ust. 1 stanowi, że orzeczenie (...) staje się prawomocne:

- 1) z upływem terminu do wniesienia odwołania lub zażalenia, jeżeli go nie wniesiono;
- 2) w dniu wydania orzeczenia lub postanowienia przez organ odwoławczy.

Zatem prawomocne jest orzeczenie, od którego strona nie wniosła odwołania, lub wydane przez wyższego przełożonego dyscyplinarnego. Jeśli więc orzeczenie takie zostało wydane przez właściwego przełożonego, zawiera karę znaną ustawie, czyli wydalenia ze służby, to chociażby obwiniony złożył do orzeczenia o wydaleniu skargę do sądu, lub kwestionował jego zasadność bądź prawidłowość czynności postępowania dyscyplinarnego, to organ w toku postępowania o zwolnienie ze służby nie jest władny do rozstrzygnięcia takich kwestii. Ma on za zadanie zbadać jedynie, czy istnieje orzeczenie o ukaraniu karą wydalenia, czy weszło do obrotu prawnego i czy wydał je organ właściwy. Są to wystarczające przesłanki do podjęcia rozstrzygnięcia o zwolnieniu ze służby jako wykonania woli ustawodawcy. Jak podkreśla Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim w wyroku z 18 kwietnia 2018 r. o sygn. akt II SA/Go 635/17: *Uznanie winy funkcjonariusza w popełnieniu deliktu dyscyplinarnego i wymierzenie kary wydalenia ze służby jest elementem hipotezy normy materialnoprawnej będącej podstawą dla przymusowego zakończenia stosunku służbowego w Policji na mocy decyzji administracyjnej. W tej sytuacji, organ Policji ma ustawowy obowiązek zwolnienia policjanta ze służby, a orzeczenie to ma walor decyzji prawomocnej.*

Wniesienie na orzeczenie dyscyplinarne skargi do sądu administracyjnego nie rodzi po stronie służbowej obowiązku oczekiwania na rozstrzygnięcie tego sądu. Składany w wielu przypadkach wniosek o zawieszenie postępowania o zwolnienie ze służby należy uznać za chybiony. Organ nie ma podstaw prawnych do oczekiwania na wyrok sądu. Normy służnościowe nie mogą prowadzić do wyłączenia (niestosowania) norm o charakterze obligatoryjnym.

SKAZANIE PRAWOMOCNYM WYROKIEM SĄDU

Skazany to osoba fizyczna, którą sąd w postępowaniu karnym, prawomocnym wyrokiem lub nakazem karnym, uznał za winną popełnienia przestępstwa i wymierzył karę lub środek karny. Warunkiem uprawniającym do zwolnienia policjanta ze służby na tej podstawie jest skazanie, tj. wydanie wyroku uznającego za winnego i wymierzającego karę za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, umyślne ścigane z oskarżenia publicznego. Większość przestępstw w polskim systemie karnym jest ścigana z oskarżenia publicznego. Dotyczy to także umyślności popełnienia. Te, które nie zaliczają się do tych grup, są wprost wskazane przez ustawodawcę w przepisie prawa przez stwierdzenie, że dane przestępstwo (tylko występki) może być popełnione także z winy nieumyślnej, jak też to, że dane przestępstwo jest ścigane z oskarżenia prywatnego. Przy czym wstąpienie prokuratora do postępowania prywatnioskargowego nie zmienia jego charakteru. Z kolei wydanie wyroku na sku-

tek wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia nie pozbawia przestępstwa przymiotu ściganego z oskarżenia publicznego. Podkreślił to Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z 9 czerwca 2009 r. o sygn. akt III SA/Kr 1293/08, stwierdzając: *Z treści art. 53 kodeksu postępowania karnego jednoznacznie wynika, że sprawy o przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego to zarówno te sprawy, w których akt oskarżenia wniósł oskarżyciel publiczny, jak i sprawy, w których akt oskarżenia wniósł pokrzywdzony działający zamiast oskarżyciela publicznego, jako tzw. oskarżyciel subsydiarny, jeżeli akt ten został wniesiony zgodnie z trybem określonym w art. 55 kodeksu postępowania karnego. Zatem wniesienie aktu oskarżenia przez oskarżyciela subsydiarnego w sprawie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego wypełnia przesłankę „ścigane z oskarżenia publicznego” z art. 41 ust. 1 pkt 4 ustawy o Policji.* Natomiast Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku o sygn. akt I OSK 1601/09 z 28 maja 2010 roku, który postawił tezę, że: *przeprowadzona na gruncie art. 41 ust. 1 pkt 4 ustawy z 6 kwietnia 1990 r. o Policji – ocena, czy w danym przypadku mamy do czynienia z popełnieniem przez policjanta przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego powinna być dokonywana zgodnie z podziałem przestępstw na ścigane z oskarżenia publicznego i ścigane z oskarżenia prywatnego, który wynika z części szczególnej ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny. To prawo karne materialne przesądza bowiem o ciężarze gatunkowym popełnionego przez policjanta przestępstwa (...), a nie sposób wszczęcia procesu karnego w sprawach ściganych z urzędu.*

Podstawą zwolnienia ze służby jest fakt skazania, a nie fakt posiadania wyroku skazującego. Zatem na organie ciąży obowiązek ustalenia, czy taki wyrok zapadł i kiedy. Środkiem dowodowym może być nawet zaświadczenie lub inny dokument, z którego fakt skazania wynika. Fizyczny brak po stronie skazanego papierowej wersji wyroku także pozostaje bez znaczenia dla obowiązku zwolnienia go ze służby w Policji. Należy bowiem przypomnieć, że jest to przesłanka obligatoryjna wprowadzająca obowiązek zwolnienia, a nie jedynie taką możliwość. Pogląd taki znalazł wyraz z orzecznictwie sądowym, w którym wskazuje się, że dla prawidłowości zastosowanej w rozkazie personalnym o zwolnieniu ze służby podstawy prawnej, tj. art. 41 ust. 1 pkt 4 ustawy, nie ma znaczenia, czy rozstrzygnięcie zostało oparte na kopii wyroku, czy też na podstawie informacji uzyskanej z sądu. Istotne jest bowiem, że w obrocie prawnym funkcjonował wyrok sądu, który dawał podstawę do zastosowania wymienionej przesłanki zwolnienia skarżącego ze służby w Policji.

Ciekawą kwestią jest fakt skazania wyrokiem państwa obcego. Czy w takim przypadku wyrok skazujący i fakt skazania będzie stanowił podstawę zwolnienia ze służby w omawianym trybie?

Zgodnie z treścią art. 114a kodeksu karnego wyrokiem skazującym jest również prawomocne

orzeczenie skazujące za popełnienie przestępstwa wydane przez sąd właściwy w sprawach karnych w państwie członkowskim Unii Europejskiej, chyba że według ustawy karnej polskiej czyn nie stanowi przestępstwa, sprawca nie podlega karze albo orzeczono karę nieznaną ustawie. Ponadto przepisu tego nie stosuje się, jeżeli informacje uzyskane z rejestru karnego lub od sądu państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie są wystarczające do ustalenia skazania albo orzeczona kara podlega darowaniu w państwie, w którym nastąpiło skazanie.

Kwestia ta nie doczekała się jednak bogatego orzecznictwa. Według dotychczasowego orzecznictwa fakt skazania wyrokiem karnym państwa obcego powinien skutkować przyjęciem, że policjant utracił przymiot nieposzlakowanej opinii, a jednocześnie został potwierdzony fakt popełnienia przez niego czynu o znamionach przestępstwa albo przestępstwa skarbowego. Tym samym organ Policji powinien rozważyć, czy popełnienie czynu jest oczywiste i uniemożliwia jego dalsze pozostanie w służbie. Jest to jednak pogląd wyrażony w 2008 r. Mając na względzie fakt, że art. 114a kodeksu karnego został wprowadzony w 2011 r., trudno przyjąć ten pogląd za prawidłowy. W szczególności należy stwierdzić, że ustawa o Policji nie ogranicza pojęcia skazania wyłącznie do skazania przez polskie sądy, zatem organ, oceniając, czy mamy do czynienia ze skazaniem w rozumieniu art. 41 ust. 1 pkt 4 ustawy o Policji, obowiązany jest zastosować art. 114a k.k. W tej sytuacji przedmiotem dowodzenia będzie wykluczenie lub potwierdzenie negatywnych przesłanek wykluczających możliwość uznania skazania wyrokiem sądu właściwego w sprawach karnych państwa członkowskiego UE.

POZOSTAŁE PRZYPADKI

Kolejne przesłanki mają charakter oczywisty. W szczególności dotyczy to zrzeczenia się obywatelstwa polskiego lub nabycia obywatelstwa innego państwa, upływu okresu służby określonego w kontrakcie, jeżeli nie nastąpi zawarcie kolejnego kontraktu lub mianowanie na stałe czy upływu okresu próbnego służby kontraktowej, jeżeli policjant lub przełożony w sprawach osobowych złożyli oświadczenie o zamiarze rozwiązania stosunku służbowego.

Natomiast w przypadku zwolnienia ze służby w związku z wymierzeniem przez sąd prawomocnym orzeczeniem środka karnego w postaci zakazu wykonywania zawodu policjanta, mają zastosowanie te same tezy i zasady, jak w przypadku zwolnienia w związku ze skazaniem, o którym mowa w art. 41 ust. 1 pkt 4 ustawy o Policji. Jednakże w tym przypadku wydaje się, że podstawą zwolnienia może być wyłącznie orzeczenie polskiego sądu. ■

mec. MAGDALENA BĘDZIEJEWSKA-MICHALSKA
radca prawny w Biurze Kadr, Szkolenia
i Obsługi Prawnej KGP

Cudek znowu najlepszy

Podkom. Paweł Cudek z KMP w Tarnowie wygrał V Ogólnopolskie Zawody Narciarskie dla Funkcjonariuszy Policji, rozgrywane od 14 do 15 marca br. na terenie Stacji Narciarskiej Czorsztyń-Ski w Kluszkowcach. W klasyfikacji drużynowej najlepszy okazał się zespół nr 1 KWP w Katowicach.

W zawodach zorganizowanych przez Biuro Prewencji KGP we współpracy ze Stowarzyszeniem Instruktorów i Trenerów Narciarstwa Polskiego Związku Narciarskiego oraz Górkim Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym startowało 32 funkcjonariuszy z garnizonów: małopolskiego, śląskiego, dolnośląskiego, świętokrzyskiego, podkarpackiego, łódzkiego, warmińsko-mazurskiego, podlaskiego, wielkopolskiego oraz lubelskiego. Rozegrano trzy konkurencje: slalom gigant, „spacer narciarza” (polegający na pokonaniu na nartach wyznaczonej trasy z plecakiem zestawem ratunkowym oraz z akcją dla pokrzywdzonego i przetransportowaniu go do miejsca docelowego) oraz test wiedzy z problematyki organizacji i pełnienia służby patrolowej, w tym na zorganizowanych terenach narciarskich.

Zwycięzcy oprócz pucharów otrzymali również nagrody motywacyjne. Ponadto najlepszym w klasyfikacji indywidualnej wręczono odznaki „Zwycięzcy konkursu wiedzy i sprawności zawodowej”.

Indywidualnie najlepszym narciarzem wśród policjantów w 2019 r. okazał się podkom. Paweł Cudek z reprezentacji KWP w Krakowie. Drugie miejsce zajął st. sierż. Jakub Włoch, a trzecie mł. asp. Piotr Płoskonka (obaj z KWP w Katowicach). Dla podkom. Pawła Cudka było to już drugie zwycięstwo w tych zawodach. Pierwszy raz wygrał w 2015 r., czyli podczas pierwszej edycji tej rywalizacji. W klasyfikacji drużynowej zwyciężyła ekipa KWP w Katowicach – drużyna nr 1 (mł. asp. Piotr Płoskonka, st. sierż. Jakub Włoch), przed zespołem KWP w Krakowie – drużyna nr 2 (podkom. Paweł Cudek, sierż. szt. Artur Horecki) i KWP w Krakowie – drużyna nr 1 (st. sierż. Paweł Burdy, sierż. Damian Marek).

W uroczystym zakończeniu zawodów udział wzięli: zastępca komendanta wojewódzkiego Policji w Krakowie mł. insp. Piotr Morajko, dyrektor Biura Prewencji KGP mł. insp. Robert Kumor wraz ze swoim zastępcą mł. insp. Piotrem Kuleszą, członek zarządu SITN PZN Maciej Kwiatkowski, członek SITN PZN dr Marek Palik, naczelnik Podhalańskiej Grupy GOPR Marek Ciało oraz komendant powiatowy Policji w Nowym Targu mł. insp. Grzegorz Wyskiel. ■

BIURO PREWENCJI KGP/A.Ch.
zdj. Aneta Giżyńska

Rywalizacja pod koszem

W dniach 1–2 marca br. odbyły się IV Mistrzostwa Polski Policji w Koszykowie o Puchar Komendanta Głównego Policji „Sianów 2019”. Pierwsze miejsce zajęła drużyna KWP w Katowicach, drugie reprezentacja KWP w Gdańsku, a trzecie zespół z KWP w Szczecinie. Czwarte miejsce przypadło sportowcom z KWP zs. w Radomiu. ■

P.Ost.

Na Polanie Jakuszyckiej

W pierwszy weekend marca na Polanie Jakuszyckiej odbył się Festiwal Narciarstwa Biegowego, którego główną imprezą był 43. Bieg Piastów. Rozegrano także XX Policyjny Bieg Piastów. 1 marca sportowcy startowali na dystansie 6 km. Najlepszym biegaczem został Krzysztof Korpecki, drugie miejsce zajął Artur Mazurek, a trzecie Mateusz Matusik. Wśród pań reprezentujących Policję najszybsza była Maja Majer. Drugie miejsce wywalczyła Katarzyna Kozubek, a trzecie Jolanta Siarkiewicz.

2 marca przeprowadzono bieg główny na dystansie 50 km techniką klasyczną. W kategorii „Policja” najszybszy był Arkadiusz Ogorzałek, za nim przybiegł Krzysztof Korpecki, a następnie Mariusz Krygier. ■

P.Ost.

Zawody u Romków

Już po raz 21. odbyły się w Poznaniu Międzynarodowe Zawody Strzeleckie „Romków”. Nazwa wzięła się od pomysłodawców imprezy: Romana Kleszcza i Romana Tobolskiego, którzy byli instruktorami wyszkolenia strzeleckiego policjantów z wielkopolskiej komendy. Zawody organizowane są zawsze w okolicy 28 lutego, kiedy

wypadają imieniny Romana. W tym roku imprezę zorganizowano 2 marca na strzelnicy Towarzystwa Sportowego „Tarcza 96” w Poznaniu. Indywidualnie pierwsze miejsce zajął Grzegorz Gruchalski z „Tarczy 96”, drugie Marcin Stróżański z Iglicy Warszawa, a trzecie Krzysztof Moryś z ZW NSZZP woj. podkarpackiego.

Drużynowo zwyciężyła reprezentacja KWP w Poznaniu. Drugie miejsce zajął zespół 2 z Komandora Katowice, a trzecie strzelcy z Legionowskiego Towarzystwa Sportowego. ■

P.Ost.
zdj. Damian Futro

Półmaraton Ślązański

W sobotę 23 marca odbył się XII Półmaraton Ślązański, w ramach którego przeprowadzono VI Mistrzostwa Policji w Półmaratonie Ślązańskim. Na starcie stanęło ponad 5 tys. zawodników, w tym prawie 150 rywalizowało w policyjnej klasyfikacji, którą wygrał Aron Przybył z KMP w Kaliszu. Drugi na mecie zameldował się Paweł Wylęzek z OPP w Katowicach. Na trzecim stopniu podium stanął Marek Kowalczyk, reprezentujący KWP w Bydgoszczy. Warto zwrócić uwagę, że czwarty w biegu policjantów był Roman Kuster, I zastępca komendanta wojewódzkiego Policji w Poznaniu. Wśród pań triumfowała Anna Ficner z reprezentacji KGP w lekkoatletyce. Drugie miejsce zajęła Joanna Woźniak-Cieślak z KMP we Wrocławiu, a trzecie Monika Mrugała z KMP w Opolu. ■

POst.

Tenis stołowy

W przedostatni weekend marca odbyły się w Wałbrzychu Mistrzostwa Polski Policjantów w Tenisie Stołowym. Wzięło w nich udział 52 zawodników, którzy wystawili 15 drużyn. W turnieju indywidualnym w kategorii powyżej 40. roku życia triumfował Waldemar Cabański z KWP w Bydgoszczy, drugie miejsce zajął kolega z garnizonu Maciej Rakowicz, a trzecie Robert Wróbel z KWP w Rzeszowie. W kategorii do lat 40. pierwsze miejsce wywalczył Artur Kowal z KWP w Bydgoszczy, na drugim stopniu podium stanął Przemysław Rybikowski z zespołu KWP we Wrocławiu I, a na trzecim Piotr Mojka z KWP w Gdańsku.

Turniej drużynowy wygrała reprezentacja KWP w Bydgoszczy przed zespołem KWP w Rzeszowie i teamem KWP Wrocław I. ■

POst.

zdj. Przemysław Rybikowski

Sportowe zapowiedzi

Prezentujemy listę zawodów policyjnych i wydarzeń sportowo-rekreacyjnych, objętych honorowym patronatem Komendanta Głównego Policji umieszczonych w harmonogramach na 2019 r., zaplanowanych na najbliższe dwa miesiące. Obok nazwy przedsięwzięcia zamieszczamy głównego koordynatora bądź garnizon, na terenie którego organizowane będą imprezy.

KWIECIEŃ

- Cykl Wyścigów MTB o Puchar Komendanta Głównego Policji II wyścig w Serocku – Gabinet KGP;
- VII Mistrzostwa Policji w Pływanii im. podinsp. Małgorzaty Bigos „Lublin 2019” – KWP w Lublinie (zawody wstępnie planowane były na marzec);
- II Ogólnopolski Turniej Służb Mundurowych w Halowej Piłce Nożnej „Cetniewo 2019” – KWP w Gdańsku;
- XVI Wiosenny Bieg Przełajowy Służb Mundurowych – SP w Katowicach;
- XVIII Indywidualne Mistrzostwa Polski Służb Mundurowych w Szachach – KWP w Opolu, UM w Głucholazach;
- XVII Mistrzostwa Polski Policji w Maratonie „Dębno 2019” – KWP w Szczecinie;
- Mistrzostwa Polski Policji w Półmaratonie w ramach 12. PKO Poznań Półmaratonu – KWP w Poznaniu, Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji.

MAJ

- Mistrzostwa Policji w Strzelaniu – SP w Katowicach;
- Mistrzostwa Polski Służb Mundurowych w Kolarstwie Górskim w ramach cyklu Bike Cross Maraton Gogol MTB – TKKF Ognisko „Pałuki” w Wągrowcu;
- II Ogólnopolski Turniej Piłki Nożnej Drużyn Sześciuosobowych im. podkom. Mariusza Koziarskiego „Koziego” – Gabinet KGP, BOA KGP, KWP we Wrocławiu, SPAP we Wrocławiu;
- Żeglarskie Mistrzostwa Polski Policjantów – KWP we Wrocławiu;
- VI Ogólnopolskie Zawody Funkcjonariuszy Policji w Ratownictwie Wodnym – KWP we Wrocławiu, Biuro Prewencji KGP;
- VI Mistrzostwa Polski Wydziałów Konwojowych Policji w Halowej Piłce Nożnej „Konwój Cup 2019” – KWP zs. w Radomiu;
- VII Finał Ogólnopolskich Zawodów Ratowników Policyjnych z Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy – SP w Słupsku;
- Ekstremalny Półmaraton Górski – Gabinet KGP, BOA KGP, KWP w Katowicach, KPP w Żywcu;
- VI Ogólnopolska Liga Strzelecka Funkcjonariuszy, Żołnierzy i Weteranów pod patronatem honorowym Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, pierwszy etap zawodów – Gabinet KGP, SOP, SG;
- Wyścig Kolarski „Velo Toruń” – Gabinet KGP;
- Wyścig Kolarski „Ossa Tour” – Gabinet KGP.

UWAGA!

- II Turniej Tenisa Ziemnego organizowany przez Gabinet KGP i Stołeczną Grupę Wojewódzką IPA zaplanowany wstępnie na „II lub III kwartał” odbędzie się najprawdopodobniej we wrześniu.
- I Puchar Polski Służb Mundurowych w Boksie przygotowywany przez Gabinet KGP, KWP w Krakowie, Stołeczną Grupę Wojewódzką IPA, Polski Związek Bokserski i Uczniowski Klub Sportowy EVAN odbędzie się pod koniec roku jako część policyjnej gali sportów walki.
- II Policyjne Zawody Patroli Rowerowych, organizowane przez KWP w Białymstoku, Biuro Prewencji KGP i WSPol. w Szczytnie, wpisane wstępnie do harmonogramu z adnotacją „kwiecień/maj” odbędą się w czerwcu.
- Ponadto w ramach Narodowego Święta Biegania na 7. Orlen Warsaw Marathon 2019 prowadzona będzie osobna klasyfikacja dla Policji. Imprezę objął niedawno patronatem Komendant Główny Policji. ■

100 szczytów Polski na stulecie policji

To przedsięwzięcie, którego podjęli się funkcjonariusze Samodzielnego Pododdziału Antyterrorystycznego Policji z Krakowa, by uczcić 100. rocznicę powstania Policji Państwowej. Pierwszy szczyt zdobyli 19 lutego br. i był to Kasprowy Wierch. Zdobyć ostatniego ma nastąpić w końcu czerwca. 100. szczytem mają być Rysy, do zdobycia których krakowscy policjanci planują zaprosić gości, w tym komendanta głównego Policji.

Na pomysł zdobycia 100 polskich szczytów na 100. rocznicę powstania Policji Państwowej, wpadli funkcjonariusze SPAP w Krakowie. Współorganizatorami przedsięwzięcia są Gabinet Komendanta Głównego Policji oraz Biuro Operacji Antyterrorystycznych KGP. Akcja została objęta honorowym patronatem Komendanta Głównego Policji.

W górskich wyprawach biorą udział wszyscy funkcjonariusze SPAP z Krakowa. Na szlaki ruszają w czasie wolnym od służby i podczas doskonalenia zawodowego. Wśród szczytów, na które już weszli, i tych, do których dopiero się przymierzają, są za-

równy te, do których zdobycia wystarczą dobre buty i przygotowanie fizyczne, oraz takie wymagające specjalistycznych umiejętności i sprzętu taterniczego.

– W tej „setce” chcemy zawrzeć Koronę Gór Polski, czyli każdy najwyższy szczyt wszystkich 28 pasm górskich w Polsce – mówi funkcjonariusz SPAP w Krakowie.

Policjanci pododdziału planują trasy, samodzielnie lub grupowo zdobywają szczyty, a wszystko dokładnie dokumentują i rejestrują.

– Każdy szczyt, by został zaliczony, musi być oznaczony tabliczką z nazwą i wysokością szczytu, musi być podana data i godzina wejścia. My przy takich tabliczkach robimy zdjęcia. Ale to nie wszystko. Trzeba mieć przy sobie emblemat krakowskiego SPAP: flagę albo koszulkę – dodaje policjant.

Czasu na wykonanie zadania nie jest dużo. Wprawdzie z końcem marca funkcjonariusze zdobyli już 38 szczytów, ale w górach wciąż jest dużo śniegu i schodzą lawiny, więc muszą wstrzymać się z kolejnymi wejściami.

– Czekamy na lepszą pogodę, ale jestem przekonany, że damy radę. Czasem w jeden weekend udaje się nam zdobyć kilka szczytów, bo „dzielimy” się nimi między sobą. Jednak większość tych najtrudniejszych do zdobycia, a takich jest około 15, gdzie potrzebne będą liny i specjalistyczne umiejętności, jest jeszcze przed nami. Chcemy także zrobić Orlą Perć, czyli najtrudniejszy polski szlak prowadzący graniami przez sześć szczytów – mówi policjant.

– Plan jest taki, by 99 szczytów zdobyć do 22 czerwca, by kilka dni później zdobyć najwyższy szczyt polski Rysy. ■

ANDRZEJ CHYLIŃSKI
zdj. SPAP w Krakowie

KGP

11.04 – 79. rocznica Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej – uroczystość przy obelisku przed Komendą Główną Policji

11.04 – wystawa z okazji 79. rocznicy zbrodni katyńskiej, ul. Orkana, BHITP KGP wspólnie z BKS KGP

12.04 – ogólnopolskie uroczystości przed Grobem Policjanta Polskiego – miejscem pamięci narodowej w KWP w Katowicach, BHITP KGP

25.04 – konferencja naukowa „Policja Państwowa II RP w setną rocznicę powstania 1919–2019”, Muzeum Armii Krajowej w Krakowie, BHITP KGP

26.04 – odsłonięcie tablicy patrona honorowego asp. Alojzego Banacha i spektakl „Służba” w KWP w Gorzowie Wielkopolskim, BHITP KGP wspólnie z BKS KGP

27.04 – inauguracja akcji informacyjno-edukacyjnej „Jednoślądem bezpiecznie do celu”, BRD KGP

kwiecień – kontynuacja akcji informacyjno-edukacyjnej „Na Drodze – Patrz i Słuchaj”, BRD KGP

kwiecień – dzień otwarty w I Liceum Ogólnokształcącym PUL w Wołominie, wystawa „Policja Państwowa 1919–1939”, BHITP KGP

KWP w BIAŁYMSTOKU (woj. podlaskie)

11.04 – konferencja z udziałem wszystkich służb mundurowych z powiatu łomżyńskiego oraz zaproszonych gości i mieszkańców Łomży pn. „Pomagamy i chronimy”

16.04 – wystawa czasowa „Policjanci międzywojennego Białegostoku 1919–1939”

24.04 – warsztaty specjalistyczne dla młodzieży szkolnej z klas mundurowych z udziałem policyjnego rysownika „Policyjny portret pamięciowy. Sztuka słuchania i tworzenia”

24–25.04 – lekcja pn. „Bezpieczne zachowania w miejscu zamieszkania” prowadzona w sali OGNIK przez przedstawicieli straży pożarnej

25–26.04 – lekcja pn. „Leśny savoir-vivre” przeprowadzona przez przedstawicieli Nadleśnictwa Dojlidy w Białymstoku

26.04 – warsztaty specjalistyczne dla młodzieży szkolnej z klas mundurowych z udziałem zawodowego fotografa „Dokumentacja fotograficzna jako podstawa śledczego dochodzenia”

KWP w BYDGOSZCZY (woj. kujawsko-pomorskie)

3.04 – konkurs z okazji 100-lecia policji, KPP w Inowrocławiu

10.04 – wyróżnienie policjantów województwa kujawsko-pomorskiego „Kryształowym sercem”, ZW NSZZP woj. kujawsko-pomorskiego

12.04 – mistrzostwa Policji woj. kujawsko-pomorskiego w Piłce Siatkowej, Ośrodek Sportu w Rypinie, ZW NSZZP woj. kujawsko-pomorskiego

15.04 – mistrzostwa Policji województwa kujawsko-pomorskiego w Piłce Halowej, hala sportowo-widowiskowa Łuczniczka w Bydgoszczy, ZW NSZZP woj. kujawsko-pomorskiego

27.04 – inauguracja ogólnopolskich działań profilaktycznych „Jednoślądem bezpiecznie do celu”, WRD KWP w Bydgoszczy

KWP w GDAŃSKU (woj. pomorskie)

6–7.04 – Wydział Ruchu Drogowego KWP na Targach Rowerowych „Bike Festival”, Międzynarodowe Targi Gdańskie AmberExpo

24.04 – międzynarodowa konferencja „Senior w obliczu współczesnych zagrożeń”, Wydział Prewencji wspólnie z Pomorskim Urzędem Wojewódzkim w Gdańsku, Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

KWP w GORZOWIE WLKP. (woj. lubuskie)

11.04 – seminarium edukacyjne dla klas o profilu policyjnym pn. „Lekcja historii o powstaniu i działalności Policji Państwowej”

13.04 – obchody 79. rocznicy zbrodni katyńskiej

18.04 – „Targi Pracy Gorzów Wlkp. 2019” – punkt informacyjno-edukacyjny Policji

19.04 – etap powiatowy wojewódzkiego konkursu plastycznego na plakat promujący obchody 100. rocznicy powołania Policji Państwowej pn. „Historia i współczesność Policji”

26.04 – uroczyste odsłonięcie tablicy patrona lubuskiej policji oraz spektakl historyczno-edukacyjny pt. „Służba”

KWP w KATOWICACH (woj. śląskie)

12.04 – uroczystość z okazji 79. rocznicy zbrodni katyńskiej przed Grobem Policjanta Polskiego przy KWP w Katowicach, godz. 11.00

kwiecień – Wojewódzkie Mistrzostwa Policji w Sportach Siłowych

POLICJA
miesięcznik
Komendanta Głównego Policji **997****Adres redakcji:**

02-624 Warszawa, ul. Puławska 148/150
tel. 22 60-161-26, fax 22 60-168-67
www.gazeta.policja.pl, gazeta@policja.gov.pl

Łączność z czytelnikami:
gazeta.listy@policja.gov.pl

Sekretariat: Monika Lipiec
gazeta@policja.gov.pl (22 60-161-26)

Redaktor naczelna: insp. dr hab. Iwona Klonowska
iwona.klonowska@policja.gov.pl (22 60-132-24)

Zastępca redaktor naczelnej: podkom. Piotr Maciejczak
piotr.maciejczak@policja.gov.pl (22 60-116-19)

Sekretarz redakcji:
podinsp. Agata Guzdek-Szewczak (22 60-161-32)
agata.guzdek-szewczak@policja.gov.pl

Zespół redakcyjny:
Krzysztof Chrzanowski, Andrzej Chyliński
andrzej.chylinski1@policja.gov.pl,
Anna Krawczyńska, mł. insp. Klaudiusz Kryczka,

Paweł Ostaszewski, Izabela Pajdała-Kusińska,
Elżbieta Sitek
adresy e-mail pracowników redakcji:
imię.nazwisko@policja.gov.pl
(bez polskich znaków)

Dział foto: Jacek Herok
jacek.herok@policja.gov.pl (22 60-114-79)

Reklama: Małgorzata Reks-Stabach (22 60-150-91)
malgorzata.reks-stabach@policja.gov.pl

Studio graficzne: Krystyna Zaczekiewicz,
Krzysztof Zaczekiewicz (22 60-135-46)

Korekta: Małgorzata Reks-Stabach (22 60-150-91)
malgorzata.reks-stabach@policja.gov.pl

Kolportaż: Krzysztof Chrzanowski (22 60-160-86)

Rada Naukowa Czasopism Policyjnych
Przewodniczący: gen. insp. dr Jarosław Szymczyk, komendant główny Policji
Prof. zw. dr hab. Brunon Hołyst
Prof. zw. dr hab. Marek Konopczyński
Prof. zw. dr hab. Wiesław Ambrozik
Prof. zw. dr hab. Andrzej Baładynowicz
Prof. dr hab. Jerzy Bralczyk
Prof. zw. dr hab. n. med. Mariusz Frączek
Prof. zw. dr hab. Jerzy Kunikowski
Prof. zw. dr hab. Stefan Kwiatkowski
Prof. zw. dr hab. Zbyszek Melosik
Prof. zw. dr hab. Jerzy Nikitorowicz
Prof. zw. dr hab. Jadwiga Stawnicka

Prof. zw. dr hab. Bogusław Śliwierski
Prof. zw. dr hab. Tadeusz Tomaszewski
Insp. dr Mariusz Ciarka –
rzecznik komendanta głównego Policji

Druk i oprawa: ArtDruk. **Nakład:** 20 000 egz.

Numer zamknięto: 4.04.2019 r.

Zamówienia na prenumeratę:
Redakcja Czasopisma „Policja 997”
ul. Puławska 148/150, 02-624 Warszawa
tel. 22 60-150-91, 22 60-161-26, faks 22 60-168-67
e-mail: malgorzata.reks-stabach@policja.gov.pl

Cena prenumeraty rocznej miesięcznika
„Policja 997” – 36 zł

Platników VAT prosimy o podanie numeru NIP.
Zamówienie zostanie zrealizowane po opłaceniu wysłanej do Zamawiającego faktury lub po dokonaniu przez Zamawiającego wpłaty na konto: Komenda Główna Policji ul. Puławska 148/150, 02-624 Warszawa
NBP O/O Warszawa 18 1010 1010 0071 2622 3100 0000
W tytule wpłaty prosimy wpisać:
„Prenumerata Policji 997”.
Wpłaty niepoprzedzone zamówieniem będą zwracane bez realizacji.

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych. Redakcja zastrzega sobie prawo nieodpłatnego i nieograniczonego w czasie opracowywania publikowanych tekstów (w tym nadsyłanych do Redakcji listów lub innych niezamówionych przez Redakcję materiałów), korzystania z nich lub ich rozpowszechniania w innych publikacjach, w tym na własnej stronie internetowej. Za treść zamieszczonych reklam, ogłoszeń, listów i materiałów sponsorowanych redakcja nie odpowiada.

Exemplarze miesięcznika w policyjnej dystrybucji wewnętrznej są bezpłatne.

Kwiecień 2019

kwiecień – Wojewódzkie Mistrzostwa Policji w Squashu

kwiecień – Wojewódzkie Mistrzostwa Policji w Piłce Siatkowej

kwiecień – konkurs Policjant Służby Kryminalnej garnizonu śląskiego roku 2019, poszczególne konkurencje zostaną przeprowadzone na terenie Szkoły Policji w Katowicach oraz KWP w Katowicach

KWP w KIELCACH (woj. świętokrzyskie)

24–25.04 – międzynarodowa konferencja naukowa pt.: „Europejskie struktury policyjne na przestrzeni 100 lat”

KWP w KRAKOWIE (woj. małopolskie)

16.04 – uroczystość poświęcona pamięci poległych policjantów połączona z przeniesieniem obelisku ku czci funkcjonariuszy Policji Państwowej – jeńców z obozu w Ostaszku, Katyniu, Twerze i Miednoje, KWP w Krakowie

KWP w LUBLINIE (woj. lubelskie)

12.04 – uroczystości upamiętniające funkcjonariuszy Policji Państwowej, Dołhobyczów

KWP w ŁODZI (woj. łódzkie)

5.04 – otwarcie Alei Dębów Pamięci w Łasku, aleja zostanie poświęcona pamięci poległych podczas II wojny światowej policjantów z terenu łaskiego

11.04 – Wielkanoc Służb Mundurowych w Akademii Muzycznej w Łodzi

12.04 – wmurowanie aktu erekcyjnego pod budowę nowego KP w Widawie, powiat łaski

16.04 – posadzenie Dębu Pamięci w Opocznie, teren Zespołu Szkół nr 1 w Opocznie

KWP w OLSZTYNIE

(woj. warmińsko-mazurskie)

11.04 – eliminacje wojewódzkie konkursu „Policjant służby kryminalnej 2019 roku” KWP w Olsztynie wspólnie z WSPol. w Szczytnie

kwiecień – powiatowe turnieje BRD, WRD KWP w Olsztynie

kwiecień – zawody pt. „Sprawni jak policjanci” w Zespole Szkół Zawodowych im. Sandora Petofi w Ostródzie, promowanie zawodu policjanta, KPP w Ostródzie

kwiecień – warsztaty mundurowe dla szkół średnich, KPP w Ostródzie

kwiecień – III Policyjne Zawody w Biegu Wytrzymałościowo-Przełajowym o Puchar Komendanta Powiatowego Policji w Ostródzie, KPP w Ostródzie

KWP w OPOLU (woj. opolskie)

4.04 – sadzenie Alei Dębowej z okazji 100. rocznicy powołania Policji Państwowej „Wspólnie zasadzimy 100 drzew”, KPP w Prudniku

KWP w POZNANIU (woj. wielkopolskie)

14.04 – mistrzostwa Polski Policji w Półmaratonie w ramach 12. Poznań Półmaratonu

24.04 – odsłonięcie pomnika ku czci policjantów zamordowanych w 1940 r. przez NKWD, KPP w Jarocinie

24–26.04 – VI turniej klas policyjnych województwa wielkopolskiego im. asp. Jana Kubiaka, KPP w Jarocinie

KWP w RZESZOWIE (woj. podkarpackie)

4.04 – symposium pn. „Bezpieczeństwo w sieci – hejt i inne zagrożenia” organizowane przez WP KWP w Rzeszowie oraz Państwową Wyższą Szkołę Techniczno-Ekonomiczną w Jarosławiu

4.04 – „Rola dzielnicowego w służbie społeczeństwu” – zajęcia informacyjno-edukacyjne dla studentów w ramach współpracy z WSPiA w Rzeszowie, Wydział Prewencji KWP w Rzeszowie

6.04 – rozpoczęcie sezonu rowerowego w Rzeszowie, WRD KWP w Rzeszowie

11.04 – konferencja w związku z obchodami Tygodnia Pracy Socjalnej organizowana przez Uniwersytet Rzeszowski i Wydział Prewencji KWP w Rzeszowie

25–26.04 – Turniej BRD, Lesko, WRD KWP w Rzeszowie

28.04 – rozpoczęcie sezonu motocyklowego, Dukla, WRD KWP w Rzeszowie

I połowa kwietnia – zajęcia warsztatowe dla seniorów organizowane przez Wydział Prewencji KWP w Rzeszowie, Stowarzyszenie „Dla Równości” oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie

KWP w SZCZECINIE

(woj. zachodniopomorskie)

6–7.04 – XVII Mistrzostwa Polski Policji w Biegu Maratońskim, Dębno

19.04 – przekazanie trzech łodzi dla zachodniopomorskiej policji, Szczecinek, Stepnica, Wolin

25.04 – wmurowanie aktu erekcyjnego pod nową siedzibę Komendy Powiatowej Policji w Stawnie

1. tydzień kwietnia – przekazanie pięciu radiowozów dla zachodniopomorskiej policji, Szczecin

KWP we WROCŁAWIU (woj. dolnośląskie)

9.04 – II Dolnośląska Olimpiada Klas Policyjnych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych o profilu policyjnym, KWP we Wrocławiu

11–12.04 – Wojewódzki Kongres Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu pn. „Bezpieczeństwo osób starszych”

kwiecień – forum dyskusyjne z zakresu bezpieczeństwa osób starszych dla przedstawicieli banków oraz duchownych, KMP w Jeleniej Górze

KSP

3.04 – VIII Mistrzostwa Komendy Stołecznej Policji w pływaniu o puchar Komendanta Stołecznej Policji, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Górze Kalwarii

16.04 – przedsięwzięcie informacyjno-edukacyjne w ramach promowania zawodu policjanta dla młodzieży klas maturalnych, I Liceum Ogólnokształcącego PUL w Wołominie pt. „Dzień ze stołeczną policją”

18.04 – spotkanie wielkanocne służb mundurowych Mazowsza, Katedra Polowa Wojska Polskiego, Warszawa, ul. Długa 13/15

25.04 – ogłoszenie wyników eliminacji wojewódzkich konkursu pn. Ogólnopolski Festiwal Form Teatralnych, Literackich, Filmowych i Malarskich „100 lat policji”, KSP

WYŻSZA SZKOŁA POLICJI w SZCZYTNIE

13.04 – Dzień Otwarty Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie

26.04 – akcja honorowego oddawania krwi

SZKOŁA POLICJI w PILE

3–4.04 – Festiwal Kryminału „Kryminalna Piła”, SP w Pile, Regionalne Centrum Kultury w Pile

10–11.04 – konferencja „Sygnał”, zwalczanie przestępczości intelektualnej, SP w Pile, BK KGP, Stowarzyszenie „Sygnał”

15–16.04 – XI Ogólnopolski Turniej Klas Policyjnych, SP w Pile

CLKP

17.04 – seminarium Rady Naukowej CLKP, wykład Małgorzaty Galarzy i dr. Roberta Bachlińskiego z Zakładu Chemii CLKP „Produkcja narkotyków i identyfikacja związków wykorzystywanych do ich wytwarzania”, godz. 11.00–15.00, sala „PEGAZ” Biura Logistyki Policji przy ul. Domaniewskiej 36/38 w Warszawie (wejście od ul. Magazynowej); wstęp wolny

Ma

zdl. freeimages.com

■ Kwiecień

p	1	8	15	22	29
w	2	9	16	23	30
ś	3	10	17	24	
c	4	11	18	25	
p	5	12	19	26	
s	6	13	20	27	
n	7	14	21	28	

POLICJA miesięcznik KGP
997

Adres redakcji:
02-624 Warszawa, ul. Puławska 148/150
tel. 22 60-161-26, fax 22 60-168-67
Łączność z czytelnikami:
tel. 22 60-121-87, gazeta.listy@policja.gov.pl

■ Czerwiec

p	3	10	17	24	
w	4	11	18	25	
ś	5	12	19	26	
c	6	13	20	27	
p	7	14	21	28	
s	1	8	15	22	29
n	2	9	16	23	30

■ Lipiec

p	1	8	15	22	29
w	2	9	16	23	30
ś	3	10	17	24	31
c	4	11	18	25	
p	5	12	19	26	
s	6	13	20	27	
n	7	14	21	28	

ś	1
c	2
p	3
s	4
n	5
p	6
w	7
ś	8
c	9
p	10
s	11
n	12
p	13
w	14
ś	15
c	16
p	17
s	18
n	19
p	20
w	21
ś	22
c	23
p	24
s	25
n	26
p	27
w	28
ś	29
c	30
p	31